

VERSLAG OPENBARE VERGADERING COMMISSIE MENS & SAMENLEVING D.D. 27 MEI 2021

[Typ hier]

Datum verslag 3 juni 2021
Locatie Stadhuis, digitaal
Verslag door Geertjan Benus (Notutekst)
Vaststelling verslag juni 2021

Aanwezigen:

Ochtendvergadering

De voorzitter, mevrouw Sturkenboom, en voorts de leden: de heer P. van Corler (GroenLinks), de heer Bakker (D66), de heer J. Wijmenga (ChristenUnie), de heer R. Van der Zweth (PvdA), de heer M. van Dalen (VVD) mevrouw J. Zwinkels (CDA), mevrouw J. van Ophem (Student & Starter), de heer H. van Deún (PVV) (en van de griffie mevrouw D. Rijnders en de commissiesecretaris mevrouw I Arets.

Middagvergadering

De voorzitter, de heer De Pagter en de wethouders de heer Eerenberg en mevrouw Voortman en wethouder Van Ooijen en voorts de leden: de heer M. Vonk (GroenLinks), de heer F. Dekker (GroenLinks), de heer H. Bakker (D66), mevrouw A.M. Podt (D66), mevrouw R. Streefland (ChristenUnie) mevrouw H. Assen (PvdA), de heer B. van Steeg (CDA), mevrouw T. Sturkenboom (Student en Starter), mevrouw T. Meerding (VVD), de heer D. Gilissen (VVD), mevrouw J. van Ophem (Student & Starter), de heer M. Sungur (DENK), de heer P. Walenkamp (Stadsbelang Utrecht) en van de griffie de commissiegriffier mevrouw E. Hamelink (commissiegriffier) en de commissiesecretaris mevrouw I Arets.

Avondvergadering

Verslag openbare vergadering commissie mens en samenleving d.d. 27 mei 2021

1.	Opening en mededelingen	- 1 -
2.	Vaststellen agenda en inventarisatie te bespreken agendapunten.....	- 2 -
3.	Verslagen	- 2 -
4.1	Toezeggingen/moties/brievenlijst.....	- 2 -
4.2	Lange termijn agenda.....	- 2 -
5.	Regeling risicovolle projecten/afwegingskader voor ijking van projecten	- 2 -
6.	Raadsvoorstel zienswijze conceptbegroting 2022 GGDrU	- 17 -
7.	Situatie arbeidsmigranten in Utrecht	- 23 -

Ochtendvergadering 27 mei 2021

1. Opening en mededelingen

De voorzitter, mevrouw Sturkenboom, opent de vergadering om 11.00 uur en heet alle aanwezigen welkom. Eerst zullen onderwerpen behandeld worden uit de portefeuille van wethouder Voortman en daarna uit de portefeuille van wethouder Klein.

Mededelingen

De heer Van Dalen (VVD) vervangt zijn collega de heer Gilissen.

Middagvergadering 27 mei 2021

Heropening en mededelingen

Heropening van de vergadering

50 **De voorzitter**, de heer De Pagter, heropent de vergadering om 14.00 uur met iedereen welkom te heten.

Mededelingen

De voorzitter heeft een afmelding ontvangen van de ChristenUnie. De fractie kan bij agendapunt 6 niet aanwezig zijn, maar wel bij punt 7.

Mededelingen

Geen.

Avondvergadering 27 mei 2021

60 **Heropening en mededelingen**

De voorzitter, , heropent de vergadering om 20.00 uur.

2. Vaststellen agenda en inventarisatie te bespreken agendapunten

De voorzitter stelt de agenda voor de gehele vergadering conform het voorstel vast.

3. Verslagen

- Het conceptverslag van de openbare commissie Mens en Samenleving van 29 april 2021, ter vaststelling.
- Het verslag van de adviescommissie Controle en Financiën van 1 april 2021, ter kennisname.

70 **De voorzitter** neemt er nota van dat de commissie het vast te stellen verslag conform vaststelt.

De commissie neemt het verslag van de adviescommissie Controle en Financiën ter kennisgeving aan.

4.1 Toezeggingen/moties/brievenlijst

De commissie

Geen opmerkingen.

4.2 Lange termijn agenda

Geen opmerkingen.

80 **5. Regeling risicovolle projecten/afwegingskader voor ijking van projecten**

Beleidsveld: Financiën - wethouder Klein

De Regeling risicovolle projecten structureert de kaderstelling en de informatievoorziening over de meest risicovolle projecten van de gemeente. Aan de hand van de regeling krijgt de dialoog over sturing, beheersing en bijsturing van deze projecten vorm. De regeling werkt de kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraad uit ten aanzien van risicovolle projecten. Daarom wordt zij verankerd in de Financiële verordening.

5.1 Rekenkamerbrief regeling risicovolle projecten

5.2 Annotatie en brief Adviescommissie Controle en Financiën

5.3 Advies Raadsorganen concept Regeling risicovolle projecten

5.4 Voorzet concept verordening Complexe projecten

90 De GGD regio Utrecht (GGDrU) heeft de ontwerpbegroting 2022 voor zienswijze aan de raad gestuurd. Het college heeft een raadsvoorstel zienswijze voor de gemeenteraad voorbereid. In de zienswijze wordt ingegaan op de volgende punten:

De voorzitter leidt de bespreking van dit agendapunt in. Zij refereert daarbij aan de annotatie bij de agenda. (zie boven). De bespreking zal plaatsvinden in twee termijnen.

De commissie

De heer Wijmenga (ChristenUnie) brengt het omvangrijke rapport over de Uithoflijn uit 2018 onder de aandacht. Een van de leerpunten was dat er meer nodig was om de raad goed in positie te brengen. Hij noemt in dit verband de motie 278 van zijn fractie die destijds unaniem door de raad werd aangenomen. Die legde de opdracht neer bij het college om de regeling te gaan uitwerken.

Het concept is in principe goed, maar er zijn nog veel verbeterpunten aangereikt door verschillende partijen, de Rekenkamer voorop. Hij verneemt graag hoe het college dit ziet.

Als het gaat om de punten van de Rekenkamer noemt hij de koppeling met de begroting. Kijkend naar de criteria en het voorstel dat het college nu doet voor de eerste vulling van de lijst, belandden daarop alleen ruimtelijke projecten. Hij is benieuwd hoe het college dit ziet; hoe ervoor te zorgen dat die projecten anders dan het aanleggen van wegen en het graven in de stad ook risicovol kunnen zijn en op die lijst kunnen belanden.

Mevrouw Zwinkels (CDA) had diezelfde vraag en zij is van mening dat ook het sociale domein in aanmerking zou kunnen komen. Een voorstel wordt gedaan voor de selectie. Zij vraagt hoe de heer Wijmenga die selectie ziet.

De heer Wijmenga (ChristenUnie) vindt het lastig dat de raad geen inzicht heeft op de projecten die beoordeeld zijn en de selectie niet hebben gehaald. Dat is zijn volgende punt richting het college: dat overzicht is nodig. Ook de raad kan het voorstel doen om projecten toe te voegen. Wanneer de raad niet weet welke er beoordeeld zijn, is ook niet bekend welke zijn afgefallen.

Hij stelt de vraag van de mevrouw Zwinkels aan het college.

De heer Van Dalen (VVD) deelt de zorgen. Om de beoordeling van projecten iets scherper te krijgen, doet hij een voorstel om de raad in positie te brengen en vraagt de heer Wijmenga of hij het daarmee eens is.

De heer Wijmenga (ChristenUnie) is het daarover eens. Hij zou graag de lijst zien van projecten die beoordeeld zijn zodat de raad een weging kan maken. Hij vervolgt zijn inbreng in zijn termijn.

Hij pleit voor een jaarlijks herijkingsmoment, bijvoorbeeld bij de Voorjaarsnota. Hij vraagt of het college bereid is dit op te nemen in de regeling.

De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) lijkt het niet meer dan normaal dat het college die de stad bestuurt, de raad informeert over de implicaties van omgevingsfactoren op het proces, op de uitvoering, maar ook op financiën. Hij was in de veronderstelling dat het college daaraan gehoor zou geven. Wellicht heeft hij zaken gelezen die de heer Wijmenga niet heeft gelezen. Hij vraagt of er een verschil is in inzicht.

De heer Wijmenga (ChristenUnie) las alleen de samenvatting van de Voorjaarsnota. Hij vindt het daarom lastig nu een antwoord te geven op de inbreng van de heer Bos. Hij is de woordvoerder financiën niet in zijn fractie.

De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) bevestigt hierbij dat dit een onderdeel is; zo niet verneemt hij dat graag van het college.

De voorzitter concludeert dat dit een vraag is in een interruptie via de heer Wijmenga doorspeeld aan het college.

De heer Wijmenga (ChristenUnie) vervolgt zijn inbreng.

De accountant gaf mee dat de timing van de voortgangsrapportages niet echt handig is wanneer ze gekoppeld worden aan de Voorjaarsnota en aan de begroting. De Voorjaarsnota is logisch, ook als herijkingsmoment. Hij doet de suggestie de tweede voortgangsrapportage op een later moment te laten verschijnen.

Het voorstel bevat veel documenten. De raad stelt zelfs de toelichting op de regeling vast. Hij merkt op dat dat vrij ongebruikelijk is; de raad zou zijns inziens alleen de

regeling zelf moeten vaststellen. Wanneer zijn veronderstelling klopt, vraagt hij het voorstel daarop aan te passen.

150 Meerdere adviseurs meldden de vraag hoe ervoor te zorgen dat deze regeling daadwerkelijk in de organisatie goed uitgevoerd wordt. Hoe bereikt het bestuur de gewenste cultuurverandering? Ook daarop verneemt hij graag de reactie van het college.

De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) vraagt bevestiging van de heer Wijmenga dat hij hiermee doelt op de opmerking vanuit het rapport van Twijnstra en Gudde over dat er weerstand is tegen een gestabiliseerde opgelegde werkwijze. Hij vraagt de heer Wijmenga ook daarop te reflecteren.

De heer Wijmenga (ChristenUnie) antwoordt bevestigend. Dit staat niet alleen in dit rapport maar dit komt op meer plekken terug.

160 **De heer Van Dalen** (VVD) merkt om te beginnen op dat het (te) lang geduurd heeft. Wat ooit een breed gedragen aangenomen motie was, is nu als regeling voorgelegd. Hij constateert dat het om een zware bevalling gaat.

Een groep raadsleden dacht gedurende het proces op verschillende momenten mee. Uiteindelijk gaat het om een voorstel van het college. Dat vindt hij reden om kritisch te zijn. Hij tekent hierbij aan dat een uitermate goede brief vanuit de Rekenkamer met opmerkingen vanuit de adviesgroep controle en financiën naar de raad is gestuurd.

170 Hij hoopt dat de wethouder in haar beantwoording kan beamen dat het te lang geduurd heeft. De motie dateert van 20 december 2018. Hij vroeg het college in het voorjaar van 2019 een voorstel naar de raad sturen. Het bestuur is nu twee jaar verder. Hij vindt dit niet kunnen.

Straks zal er een regeling zijn als beheerskader. Hij vraagt hoe en of het college kan borgen dat deze regeling ook gaat leiden tot het nodig besef bij de ambtelijke organisatie en de sturing daarop. Hij vat dat samen als cultuur. Hij weet als projectleider dat het mogelijk zou moeten zijn.

180 Hij vindt het goed inzichtelijk te hebben welke projecten wel zijn geselecteerd en op basis waarvan. Toch vindt hij de weging van projecten die het niet hebben gehaald net zo belangrijk. Per slot van rekening is het aan de raad om deze lijst met projecten vast te stellen en dus wat hem betreft ook de mogelijkheid om projecten toe te voegen. Hij vraagt of het college de raad meeneemt en deze regeling elk jaar met de raad bespreekt waarbij ook de afvallers worden betrokken.

Hij vraagt of het college kan reageren op de opmerking van de Rekenkamer over de berekeningssystematiek.

Mevrouw Zwinkels (CDA) kan grotendeels meegaan met de inbreng van de heer Van Dalen. Zij vraagt of zij goed begrijpt dat hij ook nog wil dat de gemeenteraad projecten gaat bespreken die uiteindelijk geen onderdeel uitmaken van de regeling.

190 **De heer Van Dalen** (VVD) antwoordt bevestigend. Hij vraagt de totale lijst van projecten. Het is mogelijk dat de raad een aantal projecten dat niet als zodanig bestemd is, wel risicovol vindt. Uiteindelijk is de raad verantwoordelijk. De raad neemt de besluiten. Hij merkt op dat hij dit de heer Wijmenga ook hoorde beamen. Dat kan betekenen dat de raad het niet eens is met de beoordeling van het college.

Mevrouw Zwinkels (CDA) vraagt of de VVD een rapportage van het college verwacht op ook een project dat volgens zijn fractie moet worden toegevoegd.

De heer Van Dalen (VVD) vindt dat over elk project gerapporteerd moet worden. Het gaat om het benoemen van risicovolle projecten. Dat zou via een motie kunnen. Hij houdt het voor mogelijk dat de raad tot een dergelijk oordeel komt. De wethouder zou

dan het desbetreffende project kunnen toevoegen. Hij vindt dat de raad in Control moet zijn.

200 **De heer Van Corler** (GroenLinks) begrijpt de behoefte aan zicht op de afvallers. Hij vraagt aandacht van de commissie voor het beheersbaar houden voor de raad en voor de organisatie. Hij waakt ervoor teveel op de stoel te gaan zitten van de beoordeelaar. Hij vraagt hoe de VVD dit ziet. Hoe ver gaat de raad in de controle van de lijst van de afvallers?

Mevrouw Zwinkels (CDA) gaat in op de fase na het bekijken van de lijst met afvallers en het besluit is genomen dat die niet in de regeling komen. Zij gaat er vanuit dat de VVD al die projecten niet alsnog wil zien. De VVD is voorstander van een kleine overheid.

210 **De heer Bos** (Stadsbelang Utrecht) merkt op dat het doel van deze bijeenkomst over risicovolle projecten is, het vooral niet mis te laten gaan. Dat betekent dat er een ijking moet zijn en dat gekeken wordt naar de afvallers. Hij neemt aan dat mogelijke afvallers kunnen worden gewogen, mocht daartoe aanleiding zijn. En dat het college de afvallers dan weer in de afweging betreft. Hij hoopt dat de VVD dat aan het college namens hem wil vragen of die aanname juist is.

De heer Van Dalen (VVD) speelt bij dezen de vragen door.

Hij is het eens met heer Van Corler. Niet elk klein project hoeft in deze lijst. Een groot project als de Uithoflijn zou wel in deze lijst moeten.

220 Hij is het ook eens met heer Bos dat de raad in ieder geval geïnformeerd moet worden wanneer een project in het begin risicovol is en er dan iets misgaat. Dan zou hij wellicht alsnog op de lijst risicovolle projecten kunnen komen. Hij herhaalt zijn standpunt als het gaat om de rol van de raad.

De heer Van der Zweth (PvdA) vraagt aan welke projecten de VVD denkt die nu niet op de lijst staan en die er wel op zouden moeten.

De heer Van Dalen (VVD) zal zijn collega's raadplegen. Hij heeft er niet één op het oog. Wat hem nu te binnen schiet is Jeugdzorg.

Mevrouw Van Ophem (Student & Starter) miste de westelijke Stadsboulevard en ook de Machinerie. Zij ziet die graag op de lijst.

230 **De heer Bos** (Stadsbelang Utrecht) merkt op dat heer Van Dalen zegt dat jeugdzorg een project is dat zo mogelijk herijkt moet worden. Hij benadrukt dat jeugdzorg geen project is. Jeugdzorg is lopend beleid. Hij vraagt wat de VVD bedoelt; zou jeugdzorg weer een project kunnen worden? Zou gezinszorg/thuiszorg een project kunnen worden? Hij vraagt welke kwalificatie hij aan deze inbreng moet hangen.

De heer Bakker (D66) kan meegaan met de inbreng van de heer Van Corler. Hij heeft niet de behoefte als gemeenteraad extra projecten te bedenken en te brainstormen over wat er nog meer bij kan.

Hij hoorde initieel de heer Van Dalen zeggen een overzicht te willen van welke wel en welke niet in de regeling zitten en welke projecten ook overwogen zijn door het college om moverende redenen, maar daar net buiten gevallen zijn. De raad kan beslissen dat de net afgevalen projecten er wel op moeten. De raad moet wat hem betreft een afgewogen oordeel kunnen vellen. Zo ziet D66 dit.

240 **De heer Van Deún** (PVV) merkt op dat de commissie niet bijeen is om projecten vast te stellen. Het gaat om regelingen voor de toekomst. Wat hem betreft moet het voor de toekomst mogelijk zijn als raad projecten aan te dragen.

Over jeugdzorg merkt hij op dat de transitie jeugdzorg die als voorstel in de Tweede Kamer ligt en die de gemeente op haar dak krijgt, een compleet project zal zijn; dan gaat alles op zijn kop. Dat project is toch aan te melden als risicovol. Dat project heeft grote financiële risico's voor de gemeente.

De voorzitter vraagt de commissie te focussen op het onderwerp risicovolle projecten. Zij geeft de heer Van Dalen het woord.

250 **De heer Van Dalen** (VVD) geeft een korte reactie. Wat hem betreft heeft de heer Bakker het zojuist goed verwoord. Hij heeft een voorbeeld genoemd van een vakgebied. Nu wordt de lijst van risicovolle projecten niet besproken.

Van Student & Starter hoorde hij zojuist enkele goede voorbeelden. Hij voegt daar aan toe projecten die invloed hebben op de TEX (red: tijdelijk exploitatie gebieds-economie; de grondexploitatie). Wat de VVD betreft zouden die er ook bij moeten. Het hangt ervan af hoe groot het is. De reden om het op te nemen is het risico. Hij verneemt dat straks ook graag van de wethouder. Hij vervolgt zijn inbreng.

De uitgevoerde exercitie heeft geresulteerd in een conceptvoorstel om vijf projecten hierin onder te brengen. Hij zou eigenlijk ook wel de complete lijst willen zien. Hij nam kennis van het sociaal domein als inbreng. Maar hij denkt ook aan ICT
260 projecten.

Een deel van de 10 criteria (1, 2 en 3) overlappen elkaar. Door de overlapping krijgen samenwerkingsprojecten snel een hoger puntenaantal.

Een ICT project kan zijns inziens wel degelijk risicovol zijn. Hierdoor wegen de criteria *budget, financiële risico's en impact op de samenleving* minder zwaar mee. De VVD vindt die wel belangrijk. Hij krijgt hierop graag de reactie van de wethouder.

Met de Rekenkamer bepleit de VVD dit concept veel duidelijker uit te werken: welke onderwerpen opgenomen moeten worden in de startdocumenten voorafgaand aan de besluitvorming over een groot project, in de initiatief- of uitwerkingsfase. De raad zou vervolgens moeten kunnen beschikken over volledige informatie: de projectbe-
270 groting, de risicoanalyse en de koppeling met de gewone begroting. Hij vraagt of het college bereid is de documenten voor te leggen aan de raad.

Als het gaat om de P&C-cyclus zou het college volgens de VVD tijdig een afzonderlijke rapportage aan de raad moeten aanleveren, maar niet in de gewone P&C-cyclus. Dat zou wat hem betreft veel eerder kunnen. Dan valt die niet ergens tussen wal en schip. Hij krijgt hierop graag de reactie van het college.

De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) gaf zojuist aan te verwachten dat bij de behandeling van de Voorjaarsnota het college een herijking zal overleggen en zo mogelijk ook inzicht in de financiële consequenties. Hij vraagt of de heer Van Dalen nu voorstelt dit niet te laten landen tijdens de Voorjaarsnota maar op een ander moment.

280 **De heer Van Dalen** (VVD) antwoordt bevestigend. De reden daarvoor is dat het anders ergens in een bijlage komt en het de raad niet opvalt. Dat is wat hem betreft niet de bedoeling wanneer de raad in Control wil zijn. Wanneer de raad in Control wil zijn vraagt hij een expliciete rapportage op risicovolle projecten en op informatie over hoe het er voorstaat, zo dat de raad een beslissing kan nemen. Hij wil dat dan eerder ontvangen dan de Voorjaarsnota. Daarbij gaat het om net een andere cyclus dan in een bijlage bij de Voorjaarsnota. Wanneer de raad daarover een beslissing neemt kan dat dan meteen verwerkt wordt in de Voorjaarsnota.

De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) merkt op dat de raad de daarvoor geëigende momenten heeft: een eerste technische begrotingwijziging, een tweede, derde,
290 vierde. Dat zijn de huidige hiervoor geschikte momenten binnen de huidige P&C-cyclus.

De heer Van Dalen (VVD) merkt op dat vrij snel te rapporteren is nadat iets in een project is misgegaan: eerst naar het management, dan naar het college en vervolgens naar de raad. Dat kan wat hem betreft veel eerder. Wanneer afgesproken wordt dit twee keer per jaar te doen, is dat ook te doen in de tweede helft van februari

begin maart. Dan is de raad veel eerder op de hoogte en kan die bijsturen indien nodig.

De heer Van Deún (PVV) is blij met dat er nu een regeling is. Dat zorgt ervoor dat de raad zijn controlerende functie beter kan uitoefenen.

In procedureel opzicht vraagt hij het college waarom het nu een regeling voorlegt en waarom de raad zou moeten instemmen met een toelichting en met een inleiding. Waarom koos het college niet voor een verordening? Of moet hij dit lezen als komt er nog een verordening die door het college wordt vastgesteld? In de stukken leest hij de verwijzing naar een verordening risicovolle projecten op pagina 3. Hij vraagt uitleg van de wethouder.

Zijn fractie hecht er aan dat de raad zelfstandig projecten kan aanmelden in de vorm van een voorstel aan het college om een project op te nemen, binnen het afwegingskader. Hij krijgt hierop graag de reactie van de wethouder.

Een herijking is heel erg mooi. Hij zou graag tussendoor ook op de hoogte gehouden willen worden in het geval er nieuwe projecten zijn. Hij vindt dat dan onmiddellijk informatie naar de raad moet gaan. Ook als projecten tussentijds afvallen. Zijn fractie hecht ook aan het dashboard. Hij noemt als voorbeeld het dashboard bij het sociaal domein.

De heer Van Corler (GroenLinks) vraagt welke projecten hij zich hierbij voor moet voorstellen. De projecten die op deze lijst staan, komen niet uit de lucht vallen. De raad is er zelf bij. Hij neemt aan dat dit meegaat in de gewone cyclus: een project dat afvalt, een nieuw project, te cetera.

De heer Van Deún (PVV) bevestigt dat dat zo hoort. Hij kan zich plotselinge gebeurtenissen voorstellen. De raad heeft het budgetrecht. Binnen dat kader zou de raad snel geïnformeerd moeten zijn in het geval er wijzigingen zijn. Dat neemt niet weg dat hij ook van mening is dat de raad de organisatie niet moet overbelasten. Hij verwacht zuinigheid in dit opzicht.

Hij vervolgt zijn betoog met in te gaan op de grondexploitatie en refereert daarbij aan de inbreng van de VVD. Dat zou een reden moeten zijn dat het meekan in het hele verhaal binnen het afwegingskader.

Ook zijn fractie wil zicht hebben op de lijst met afvallers. Ook hij koppelt dit aan de controlerende functie van de raad.

Mevrouw Zwinkels (CDA) vindt de transparantie belangrijk als gevolg van deze regeling. Ze dankt de betrokkenen die hiervoor aan de lat hebben gestaan. Bovendien beschouwt hij dit als een inhaalslag: het bedrijfsleven doet dit al langer op deze wijze. Hiermee brengt het stadsbestuur de basis op orde. Zij gaat in op drie punten: risicobeheersing, projectteam aspecten en de projectselectie.

In de risicobeheersing miste haar fractie de nadruk op de technische inhoudelijke en de juridische risico's. Zij zag bij het werfgebied dat bewoners aangaven dat bij de gemeente niet altijd het juiste kennisniveau in de organisatie aanwezig is. Dat lijkt haar een risico waarop de raad zicht moet krijgen. Dit kwam wat haar betreft nog niet zo uit stukken naar voren. Zij verneemt graag van het college hoe daaraan meer aandacht te besteden.

Haar fractie is ook benieuwd naar de impact hiervan op de doorlooptijd van projecten.

Met betrekking tot de projectteam-aspecten zet zij uiteen dat de regeling toegankelijk moet zijn en ook aantrekkelijk voor ambtenaren en projectmanagers om zich bij die

regeling te melden. Ambtenaren en projectmanagers moeten niet de neiging hebben de regeling te vermijden.

De heer Van Dalen (VVD) vraagt of mevrouw Swinkels het met zijn fractie eens is dat het niet alleen gaat om de projectleiders, maar ook de ambtelijke opdrachtgevers voor de projectleiders. Ook daar zou wat hem betreft een cultuuromslag moeten plaatsvinden.

Mevrouw Zwinkels (CDA) is dat met de VVD eens. Zij merkt daarbij op dat zij niet alleen de negatieve kant van houding en gedrag wil belichten, of dat zij zou beweren dat de cultuur totaal niet goed zou zijn. Twijnstra en Gudde heeft ook uitgesproken dat er veel meer gedeeld beeld moet zijn; dat mensen ook in staat gesteld moeten worden hun eigen verantwoordelijkheid voor hun project te nemen. Het zou de cultuur niet ten goede komen wanneer iets bij mensen weggenomen wordt. Die kanttekening plaatst zij bij de opmerkingen over houding en gedrag in de gemeentelijke organisatie. Zij vervolgt haar inbreng.

Het punt van interne tegenspraak werd kort genoemd in het voorstel zonder dat het uitgewerkt werd. Zij is benieuwd hoe het college dat verder uitwerkt. Dit hangt ook samen met het vorige punt.

Met betrekking tot het dashboard sluit zij zich aan bij de inbreng van de PVV. Ook haar fractie denkt dat daarop veel meer mogelijk is en efficiënter is in te steken dan nu wordt voorgesteld.

Over de projectselectie voegt mevrouw Zwinkels de vraag toe waarom het stadsbestuur heel deelgebied 5 van de Merwedekanaalzone opneemt. Waarom zouden deelaspecten van het project niet als risicovol aangemerkt kunnen worden en opgenomen in de regeling?

Zij is benieuwd te vernemen waarom het college de restauratie van de domtoren aanmerkt als risicovol; dat project is momenteel in uitvoering.

Zij sluit zich aan bij andere vragen die al gesteld zijn.

De heer Bakker (D66) vindt het goed en belangrijk dat deze regeling er nu ligt. Hij sluit zich daarover aan bij de inbreng van de heer Wijmenga.

Hij dankt alle betrokken partijen die hieraan een bijdrage hebben geleverd.

Hij onderstreept de genoemde punten. Wat hem betreft is het belangrijk dat het college daarop goed terugkomt.

Hij licht enkele punten uit, uit de al geleverde inbreng. Hij vindt cultuur een hele belangrijke. Hij is van mening dat medewerkers de ruimte moeten ervaren en ertoe gestimuleerd moeten worden risico's die zij signaleren actief aan de orde te stellen en dan ook het vertrouwen te krijgen om waar nodig te escaleren. Hij ziet in dit opzicht parallellen met de discussies die in Den Haag gevoerd wordt over de bestuurscultuur, openheid, transparantie. De vrijheid om dit te kunnen adresseren. Dat is op dit moment een onderbelicht punt. Hij verneemt graag hoe het college hiertegen aankijkt en hoe dit handen en voeten te geven. Hij refereert aan de inbreng hierover van de accountant. Hij vindt het interessant om in de toekomst de eigen rol van de raad hierin na te gaan. Het gaat ook om een bepaalde mate van bewustzijn.

Hij onderstreept nogmaals het punt van de organisatiecultuur.

Zijn fractiegenoot mevrouw Schilderman heeft in de raadswerkgroep meerdere malen aandacht gevraagd voor de project-Control: meer checks en balances bij risicovolle projecten. Hij zag dat niet goed gaan bij een aantal al genoemde projecten. Wanneer projecten in deze regeling gaan vallen moeten zij in een zwaarder regiem komen van Project-Control. Hij hoort hierover graag het college: waarom heeft het college deze keuze gemaakt? Hij ziet graag hoe dit vervolg krijgt in

een mogelijk strekt ter vervanging. Zijn fractie is mogelijk voornemens hierop een voorstel te doen.

Als het gaat om het overzicht van wel/niet herijking, zijn daarover al zinnige dingen gezegd in de commissie. Hij sluit zich daarbij graag aan.

400 **Mevrouw Zwinkels** (CDA) is benieuwd hoe de heer Bakker tegenover een dashboard staat.

De heer Bakker (D66) vindt een dashboard niet per definitie een zaligmakend instrument. Het is dan ook maar hoe het bestuur daarmee omgaat. Wat hem betreft is een dashboard niet het antwoord op alle problemen. Een goed overzicht van wat wel en wat niet, waarom bepaalde keuzes zijn gemaakt, welke projecten getoetst zijn op welke criteria en wat daarin de stand van zaken is en iedere keer op goede momenten daarop terugkomen, vindt hij waardevol. Hij verwijst naar de strekking van zijn interruptie bij de heer Van Dalen.

410 **De heer Van Dalen** (VVD) is het wat dat betreft eens met heer Bakker: een dashboard is een presentatie van managementinformatie. Die kan wel degelijk helpen. Hij hoorde zojuist iets over project Control. Wat hem betreft zou een projectcontroller op het moment waarop het misgaat de projectleider moeten kunnen passeren als het gaat om de informatie aan de opdrachtgever. Dat is wat hem betreft een goede governancestructuur die de organisatie bij elk project zou moeten hebben. Hij vraagt hoe de heer Bakker dat ziet.

De heer Bakker (D66) is het daarmee eens. Ook dit is niet goed gegaan bij een aantal projecten in dit lijstje. Ook om die reden vraagt hij hiervoor aandacht. Tenslotte gaat hij in op de scope van de regeling. De heer Wijmenga zei hierover iets in het begin van zijn betoog. Het gaat wat hem betreft vooral over het fysieke domein. Hij vindt dat geen goede zin. Wat hem betreft moet het stadsbestuur daar
420 niet zo naar kijken. Hij stelt voor dat te schrappen en met open vizier hierin te gaan. Dan kan het gaan om fysiek, maar ook om sociaal en om andere domeinen en kan het zeker gaan om ICT-projecten. De grondexploitaties werden al genoemd. Hij zou het fijn vinden wanneer nu de snelheid erin blijft op weg naar een definitieve.

De heer Van der Zweth (PvdA) vindt het goed dat de regeling nu voorligt. Hij dankt iedereen die hierin veel werk heeft verricht. Het is belangrijk dat de gemeente Utrecht die regeling krijgt, met de Uithoflijn in het geheugen.

430 In de toekomst komen veel grote projecten en ontwikkelingen naar Utrecht toe. De vertragingen die zich in het verleden hebben voorgedaan onderstrepen de noodzaak dit goed op te tuigen.

Hij stelt enkele aandachtspunten aan de orde.

Ook hij vraagt aandacht voor het sociaal domein. Hij voegt eraan toe vooral op te letten dat dat vaak ook gaat om de positie van de kwetsbare bewoners. De overheid moet zich dat aantrekken. De regeling mag wat hem betreft in werking wanneer de kwetsbare bewoners worden geraakt. Hij legt dit als vraag voor aan de wethouder.

Hij sluit zich aan bij de al gestelde vraag of de wethouder kan toezeggen dat de raad voordat de raad een besluit gaat nemen al kan zien welke projecten zijn overwogen en afgefallen.

440 Hij verbaast zich erover dat de commissie geen voorbeelden mag noemen. De raad weet goed welke projecten gevoelig liggen of waar mogelijk iets fout zou kunnen gaan. De raad kan dan signaleren. De raad mag die vragen stellen. Hij dacht zelf aan Wego4it. Dit is een voorbeeld van een ICT-traject in het domein Werk & Inkomen. Hij

zou dan graag vóór het raadsbesluit willen zien waarom die afvalt en of de raad het daarmee eens is.

Met het oog op de reflectie van de wethouder meldt hij dat zijn fractie zich afvraagt of sommige projecten in de stad niet zo groot en specialistisch zijn (NRU, wervengebied, de Uithoflijn).

450 Hakend naar de reflectie van de wethouder hierop legt hij de vraag voor of sommige projecten niet zo specialistisch zijn, dat de gemeente misschien moet concluderen niet in staat te zijn die projecten op een goede manier af te handelen. Groeien sommige zaken de gemeente mogelijk over het hoofd? Hij hoopt hierop de reactie van de wethouder te krijgen.

Mevrouw Van Ophem (Student & Starter) is blij met de regeling. Zij sluit zich aan bij de inbreng van de ChristenUnie en wat door de VVD is gezegd: ook haar fractie krijgt graag inzicht in de lijst van projecten, ook de projecten die zijn afgefallen.

Zij sluit zich aan bij de inbreng van de PvdA. Zelf bracht zij al twee projecten naar voren. Zij sluit zich aan bij het project Wego4it.

460 Zij vond het punt goed van de ChristenUnie over het sociaal domein en de criteria. Zij vond de reactie van de Rekenkamer er uitspringen over relevantie van risicomanagement: het volledig systematisch rapporteren van het overzicht van risico's. Zij ziet hierop graag de reactie van de wethouder.

Zij ziet dat er feitelijk twee wethouders met verschillende verantwoordelijkheden naar voren worden geschoven, zowel inhoudelijk als toezichhoudend. Zij vraagt hoe het zit met de Verantwoording. Is het mogelijk om hen allebei ter verantwoording te roepen? Ook daarop krijgt zij graag de reactie van de wethouder.

470 **De heer Van Corler** (GroenLinks) kan zich bij veel zaken die gezegd zijn aansluiten. Hij vindt het goed dat de regeling er is. Hij pleit ervoor hiermee vooral aan de slag te gaan.

Een aantal aspecten is genoemd, onder andere over de Rekenkamer en de accountant. Het hebben van de regeling is één en het goed ervan gebruik maken is twee.

De regeling mag in zijn ogen niet gaan werken als een afvinklijst. Hij pleit ervoor het gezonde verstand te blijven gebruiken.

Hij refereert aan en parafraseert de inbreng van het CDA over ruimte en verantwoordelijkheid.

480 Het nodige is al gezegd over het goed zicht houden op de projecten, ook over die er net buiten vallen. De raad moet zich daarin beheersen wanneer de raad dat lijstje krijgt. Hij pleit ervoor zodra dat opportuun is, een goed debat te voeren over eventueel toe te voegen projecten.

Activiteiten op projecten kunnen langzaam uitgroeien tot een risicovol project. Hij noemt in dit verband het belang van de herijking. Dat zit ook niet in de laatste plaats in het toevoegen van wensen aan zaken waarmee het bestuur al bezig is; het goed herijken is heel erg van belang in zijn ogen. Dit vraagt ook alertheid van de raad.

Hij sluit zich aan bij de opmerkingen die gemaakt zijn over het fysieke en het sociale domein; dit werd ook steeds naar voren gebracht in de bespreking van de raadswerkgroep. Hij merkt dat het vrij lastig is om dat goed voor elkaar te krijgen.

490 Misschien ook door de wijze waarop zaken wel of niet benoemd worden als zijnde een project. Niet alles waarmee de gemeente start, is een project of heeft een startdocument waardoor het als project te markeren is. Hij denkt dat hier naar gekeken moet worden gaandeweg de regeling. Ook is alertheid nodig op wat er verder binnen

de gemeente gebeurt, zeker als het gaat om het sociaal domein dat eventueel in de regeling een plek kan krijgen.

Mevrouw Van Ophem (Student & Starter) vindt het opvallend wat heer Van Corler zegt over terughoudendheid bij het herijken. Wanneer zij het voorstel ziet, leest zij dat het als doel heeft de sturing, de beheersing en bijsturing van risicovolle projecten. Dat is ook de kracht van deze regeling: dat de raad kan bijsturen. Zij vraagt hoe de heer Van Corler dit voor zich ziet als hij tegelijkertijd spreekt over terughoudendheid bij het toevoegen van projecten.

De heer Van Corler (GroenLinks) antwoordt dat wat hem betreft de kracht van de regeling zit in een goede focus op die projecten die echt risicovol zijn. Wanneer de raad gezamenlijk bepaalt dat een project risicovol is, vindt hij dat prima. Hij pleit voor een goede bewuste afweging. Het vraagt iets van de organisatie en van de raad. Deze regeling verliest haar kracht wanneer een hele grote lijst ontstaat van projecten die het stadsbestuur in de gaten gaat houden.

De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) diende een zevental moties in, in de afgelopen jaren in deze collegeperiode over het in control zijn en hoe de situatie te verbeteren.

Daarbij werd steeds gezegd dat het niet nodig was omdat het gemeentebestuur in Control is. Met dit voorstel blijken voor hem andere inzichten. Hij vindt dat een goede zaak.

Over het plan dat nu voorligt, is zijn fractie zeer tevreden. Hij denkt dat de positie van de raad, en ook de positie van het college met dit voorstel wordt versterkt. Hij ziet graag in de uitvoering de bevestiging van deze veronderstelling.

Schorsing van 15 minuten en heropening van de vergadering

De beantwoording

Wethouder Klein heeft veel bewondering voor de inzet van velen die hieraan hebben bijgedragen. Dit is niet een regulier raadsvoorstel vanuit het college voorgesteld. Hieraan is op een bijzondere manier samengewerkt. Zij bedankt de betrokken raadsleden hiervoor, en zij noemt de overige betrokken onderdelen bij name. Dit raadsvoorstel is op een gedegen en zorgvuldige manier tot stand gekomen waardoor er een mooi voorstel ligt. Zij zal straks ingaan op aanvullende mogelijkheden die zij zal voorstellen met een strekt ter vervanging.

Deze regeling tovert geen risico's weg. De risico's die er zijn worden hierdoor beter in beeld gebracht, die zijn transparant. De raad is daardoor beter in positie. Hiermee wordt het wegnemen van verrassingen nagestreefd. Dat is waarom het stadsbestuur dit doet.

Zij vindt het goed te benadrukken dat naast deze regeling "risicovolle projecten" het gemeentebestuur projectbeheersing en de rapportages heeft voor alle andere werkzaamheden. Dit voorstel is bestemd voor specifieke projecten.

De wethouder vindt het belangrijk te laten zien hoe dit in de praktijk uitwerkt. Dan gaat het ook om het opdoen van ervaring maar ook over de manier waarop dat in de organisatie wordt vormgegeven.

Zij gaat in op de inbreng van de fractie van de ChristenUnie en zal proberen daaraan zoveel mogelijk inbreng van andere fracties te koppelen. Veel reacties van fracties gaan in dezelfde richting. De ChristenUnie vraagt een actieve koppeling te maken met de begroting. Dat is ook een advies van de Rekenkamer. Het college heeft in de regeling voorgesteld (artikel 7) de raming in het startdocument op te nemen en dat daarin zowel de kostenkant als de dekkingskant staat en in de toelichting op dit

artikel staat dat hierdoor ook duidelijk de relatie met de begroting moet worden gelegd.

De ChristenUnie gaf aan hoe de keuzes gemaakt zijn om tot deze voorstellen te komen als het gaat om de projecten die hieronder vallen. Zij stuurt graag het overzicht toe aan de raad van de getoetste projecten die nu niet zijn voorgesteld. Ze denkt dat het belangrijk is voor de raad om te kunnen vernemen waarom; de onderbouwing ervan. Zij zal schriftelijk reageren op de specifieke projecten die ook in deze eerste termijn zijn genoemd. Zij denkt dat het belangrijk is voor de raad om dit goed te kunnen nalezen.

Het afwegingskader is vooral bedoeld als hulpmiddel om op een zo transparant mogelijke wijze te komen tot conclusies. Uiteindelijk is het aan de raad zelf om te bepalen welke projecten hier wel en niet onder vallen. Zij voegt eraan toe dat het belangrijk is niet te snel over te gaan tot het van toepassing verklaren van deze regeling omdat dit specifiek bedoeld is, juist daar waar van alles goed gemonitord moet worden. Dit doet wel iets voor de werkdruk van de raad. Nagedacht zou kunnen worden over of het behapbaar te houden is met rapporteurs en het werk te verdelen.

Het college keek in het afwegingskader naar projecten boven de 10 miljoen euro. Bij faseovergangen en bij nieuwe projecten wordt ook telkens gekeken of er inderdaad reden is om voor te stellen dit hieronder te brengen. De wethouder denkt dat het goed is te zeggen dat over het jaarlijkse herijkingsmoment zij in de strekt ter vervanging in de regeling duidelijk wil maken hoe de herijking zal plaatsvinden.

Ook is gevraagd hoe het kan dat het vooral om fysieke projecten gaat. De wethouder antwoordt dat deze regeling vooral niet alleen bedoeld is voor fysieke producten.

Deze regeling is breed en dat staat ook in het toepassingsgebied van de regeling.

Dat betekent dat het zeer zeker ook van toepassing kan zijn op het sociale domein, en ook op ICT-projecten.

Specifiek met betrekking tot de grondexploitatie zegt zij dat het niet zo is dat die desbetreffende projecten er automatisch invallen. Daar is ook de reguliere peilstok bij het MPR. En in de Voorjaarsnota en in de andere cyclusedocumenten wordt daarover gerapporteerd. Het kan zo zijn dat er een grondexploitatie zit bij een project dat het college voorstelt om hierbij te betrekken.

Gerefereerd werd aan de decentralisaties in het sociale domein. Op het moment waarop dat plaatsvond, was dat duidelijk een project om dat te decentraliseren. Dit vond plaats in de jaren 2014/2015. Wanneer destijds deze regeling gebruikt werd, kan de wethouder zich voorstellen dat die er toen uitgekomen zouden zijn. In het huidige is dit niet meer een project, waardoor het vreemd zou zijn om het hier onder te brengen.

De heer Van Dalen (VVD) onderschrijft dit met betrekking tot de transitie jeugdzorg. Hij noemt de GREX en houdt het voor mogelijk dat een bouwproject een risicovol project is. Hij vraagt of het handig is expliciet te kijken naar de risico's die de gemeente loopt. Hij denkt daarbij aan aansprakelijkheid; wanneer alle risico's bij de gemeente liggen, kan hij zich voorstellen dat dat juist een risicovol project is.

Wethouder Klein antwoordt dat in de risicoanalyse dit soort zaken duidelijk naar voren zullen komen en ook hoe groot die zijn, óók in financiële zin, maar óók bijvoorbeeld als het gaat om de impact voor de stad en voor mensen. Daarom is zij blij dat dit niet alleen gaat over bedragen en over omvang maar dat het ook nadrukkelijk gaat over hoe belangrijk projecten zijn ook voor de stad en voor mensen in de stad.

De heer Van Corler (GroenLinks) gaat terug in de beantwoording van de wethouder, naar het onderdeel over projecten in het fysieke domein en dat er projecten zijn in het sociale domein die in aanmerking zouden kunnen komen. Hij vraagt of op de lijst

van afgevalen projecten ook projecten staan in het sociale domein, of hanteert het stadsbestuur de juiste criteria zo dat de risico's in het sociale domein goed in beeld komen.

Wethouder Klein antwoordt dat het niet zo is dat er alleen fysieke projecten in de regeling zijn gebracht en dat er daarom alleen fysieke projecten uitgekomen zijn. Zij vervolgt haar beantwoording.

600 Veel partijen hebben gevraagd naar de timing: wanneer wordt dit opgeleverd en besproken in de gemeenteraad? De wethouder zet uiteen dat het college geprobeerd heeft aan te sluiten bij de cyclusmomenten. Dat is ook een logisch moment om het hierover te hebben. In ieder geval is het mogelijk het te doen als een afzonderlijke rapportage: een afzonderlijk document voor het geheel van alle projecten die onder de regeling vallen. Dat wordt dan bijvoorbeeld bijgevoegd bij de eerste bestuursrapportage. Het is dan aan de raad om te beoordelen of dat dan iets is dat de raad afzonderlijk wil bespreken, of gaat dit in het geheel mee?

610 De tweede bestuursrapportage is op de helft van het jaar. De wethouder vindt het logisch om die rapportage daar te houden. Wanneer vanuit de raad er grote behoefte is om de eerste bestuursrapportage eerder te behandelen, is zij daar op zich niet op tegen. Wel moet dan goed gekeken worden of het dan gaat om een verbetering of alleen om een verplaatsing. Zij doet nu niet het voorstel de eerste bestuursrapportage naar voren te halen omdat zij zo op het eerste gezicht geen rustiger momenten ziet in de agenda.

De heer Wijmenga (ChristenUnie) licht toe dat hij hier naar vroeg vanwege de scheve verdeling over het jaar. Vijf en zeven maanden vindt hij meer in balans dan 4 en 8 maanden volgens het beeld dat hij had. Hij adviseert het college dit niet méér uit balans te laten lopen.

Wethouder Klein kan dat bevestigen. Juist over dit soort zaken is het goed om open lijnen te houden. Zij vervolgt haar beantwoording.

620 Zij noemt de elementen die door de raad worden vastgesteld. De vraag was of dat niet een beetje veel is en dat te beperken. Zij stelt voor in de strekt ter vervanging duidelijk te maken dat de inleiding en de toelichting ter informatie zijn en dat het vaststellen door de raad de regeling betreft en de artikelsgewijze toelichting.

630 De partijen vroegen breed aandacht voor de organisatiecultuur en in hoeverre mensen zich vrij voelen om problemen aan te kaarten. Dit zal gezamenlijk gedaan moeten worden. Het college is daarmee gestart binnen de organisatie. Sommige mensen hebben niet veel met een gestandaardiseerde rapportage; tegelijkertijd denkt zij dat een dergelijke rapportage juist heel erg kan helpen; dan is duidelijk wat van de medewerker verwacht wordt. Bovendien zijn er mensen die aangeven dat ze dat prettig vinden en dat het belangrijk blijft, ook als organisatie te laten zien ermee om te gaan als lerende organisatie en daarvan geen afrekencultuur te maken, ook intern niet én extern.

Zij vervolgt met in te gaan op de inbreng van de fractie van de VVD. De wethouder bevestigt dat het totstandkomen van het raadsvoorstel lang geduurd heeft. Zij denkt wel dat het zinvol was dit op deze manier te doen en dat er daardoor een meer gedragen stuk ligt en ook een stuk dat in de praktijk gaat bereiken dat beoogd is. Daar speelde de corona pandemie doorheen. Bovendien heeft het college nog advies gekregen van externen. Ook dat kostte tijd. De kwaliteit van het voorliggende is ook daaraan toe te schrijven.

640 De fractie van de VVD vroeg mogelijk ook in aansluiting op de inbreng van de Rekenkamer, naar welke onderwerpen in het startdocument mogelijk nog toegevoegd moeten worden. De Rekenkamer vroeg of het verstandig is een probleemanalyse

verplicht te maken en een kosten-baten-afweging. De wethouder benadrukt dat die aspecten bij het projectbesluit horen. Het startdocument is niet het eerste document over een project. De wethouder zou dat op de juiste plek willen houden. Zij wil met alle plezier toevoegen dat dit Smart moet gebeuren. Het is zeker haar insteek om dit zo scherp mogelijk te omschrijven.

Het is een regeling geworden omdat het om afspraken gaat tussen raad en college; daardoor heeft het niet die externe werking van een verordening. Het college zal de term verordening aanpassen in het diagram.

De heer Van Deún (PVV) had gevraagd waarom niet alles in een verordening te regelen. Die is algemeen verbindend en geeft ook voor de inwoners meer duidelijkheid. Dan kunnen ze daarop aanspraak maken. Een regeling is meer een werk-instructie die vastgesteld wordt voor de organisatie. Hij vraagt naar de politieke afweging voor het college dit zo te doen.

Wethouder Klein licht toe dat het niet gaat om een politieke afweging; het gaat om een juridische afweging hoe dit op een nette manier te doen. De gemeentewet is de uiteindelijke basis waarop het stadsbestuur functioneert. De koppeling naar de financiële verordening is gemaakt. Zij heeft geen reden dit op een andere manier voor te stellen.

De wethouder attendeert de commissie op de actieve informatieplicht. Dan wordt er niet gewacht tot een moment van in ieder geval een rapportage. Wanneer zaken genoemd moeten worden, worden die direct genoemd.

Ook het college had de gedachte de voortgang inzichtelijk te maken via een dashboard.

Richting de fractie van het CDA bevestigt zij dat technisch inhoudelijke en juridisch relevante zaken hierin goed zitten. Die zijn voor het startdocument belangrijk. De risico's die het CDA noemt, vallen daar zeker onder.

Als het gaat om de impact op eventuele doorlooptijden zou dit in principe er niet voor moeten zorgen dat projecten hierdoor langer gaan duren. Dit is wat gedaan moet worden.

Zij zal in haar brief ook specifieker ingaan op de vragen over deelgebied 5; waarom niet meer inzoomen en waarom de DOM-toren?

Gevraagd is hoe het voor ambtenaren aantrekkelijk blijft om hiermee te werken; het moet inderdaad niet een soort zwaard van Damocles zijn. Het is juist een manier die het bestuur verder brengt. Zij kan zich voorstellen dat de ambtenaren dat ook zo ervaren, ook vanuit de gedachte dat dit niet als afreken-instrument wordt gebruikt, maar wel dat ervoor gezorgd wordt dat dit de dingen zijn waarover helder gedaan moet worden. Dat is een belangrijke verbetering.

Mevrouw Zwinkels (CDA) is blij met het antwoord van de wethouder. Zij wil graag weten hoe het in de praktijk gaat. Het is nu nog een aanname dat mensen daartoe bereid zullen zijn. Uit het rapport van Twijnstra en Gudde blijkt dat hiertegen weerstand is.

De heer Van Dalen (VVD) gaat in op het begrip "afrekencultuur". Volgens hem zou dit juist projectleiders moeten helpen met het tijdig in kaart brengen van risico's waardoor de opdrachtgever de rol van opdrachtgever kan nemen en uiteindelijk ook de wethouder en uiteindelijk ook de raad. Dit voorkomt een afrekencultuur.

Wethouder Klein begint met de inbreng van de heer Van Dalen. Zij is het zeer eens met hem. Dit is precies zoals zij dit ziet. Het is wel mogelijk risico's transparant te maken en bewust te kijken hoe ermee om te gaan.

In reactie op de vraag van het CDA zet de wethouder uiteen dat in de handreiking over de interne manier van werken diverse aanknopingspunten zitten. Zij noemt in dit

verband het gesprek dat gevoerd wordt over risico's, maar ook over de aanscherping van de rol.

Mevrouw Zwinkels (CDA) merkt op dat in het voorstel ook staat dat de kosten hiervoor ten laste komen van het projectbudget. Zij vraagt om het bespreekbaar is dit niet zo te laten zijn in sommige gevallen.

Wethouder Klein bevestigt dat dat in principe gebruikelijk is. Het gaat om zaken die bij elkaar horen. Ze denkt dat het goed is dit niet ergens anders te beleggen, juist ook omdat het daar thuis hoort.

Richting de fractie van D66 merkte zij al diverse zaken op over de organisatiecultuur. Zij overweegt daarop specifiek in te gaan in de stukken die zij toezegde over de checks and balances ook om na te gaan waar dit eventueel nog niet voldoende verwoord is.

Daarnaast stelde de fractie van D66 vragen over de scope en de reikwijdte. In de regeling staat dat die voor de volle breedte van de werkzaamheden van de gemeente Utrecht zijn, fysiek, maar ook sociaal, ook ICT. De wethouder is benieuwd of er nog aanleiding is daarop nog iets te doen.

De fractie van de PvdA stelde vragen over de kwetsbare positie van mensen. De wethouder bevestigt dat dat zeer zeker een punt is dat ook wordt meegewogen. Dit speelt een rol als het gaat om de impact op de samenleving. Het gaat ook zeker om hoe belangrijk de toegevoegde waarde is. Zij antwoordt bevestigend.

Zij zal in haar brief ook ingaan op Wego4It. Bovendien noemt zij de vraag of er zaken zijn die zo enorm zijn dat de gemeente het niet aankan. De wethouder herhaalt in dit licht wat zij heeft gezegd over het wegtoveren van risico's. Wel is het mogelijk om aan te geven hoe dit op te pakken. In het licht van de te verwachten informatie die voortkomt uit de regeling, is het zaak het goede gesprek te blijven voeren. Wanneer het college inschat dat de gemeente het niet zou aankunnen, zal het college dat zeker zeggen. Wanneer de raad dat van mening is, is dát het gesprek. Dit draagt bij aan het voeren van het goede gesprek.

De fractie van Student & Starter noemde enkele specifieke projecten. Zij zal daarop schriftelijk ingaan. Zij bevestigt dat er twee wethouders zijn die steeds vanuit hun eigen portefeuille aan de lat staan. Het gaat om de portefeuillehouder voor het eigen project en het is inderdaad de wethouder Financiën en in het stuk wordt zij wethouder Control genoemd die meekijkt vanuit haar verantwoordelijkheid. Het college als geheel is verantwoordelijk. Zodra zaken verantwoord moeten worden, zal het college dat steeds doen.

De fractie van GroenLinks deed de oproep zo snel mogelijk van start te gaan. De wethouder denkt dat het belangrijk is te laten zien hoe dit in de praktijk datgene gaat bereiken dat het stadsbestuur voor ogen heeft. Van het grootste belang is dat het bestuur blijft monitoren hoe het werkt.

De fractie van Stadsbelang Utrecht vroeg in het verleden regelmatig aandacht voor de historie en hoe inbreng vanuit de raad te verwerken. De wethouder dankt de fractie voor de suggesties.

Gemiste vragen

Mevrouw Zwinkels (CDA) miste het antwoord op haar vraag over het organiseren van de interne tegenspraak; hoe dat in de komende tijd te concretiseren?

Wethouder Klein refereert aan de al eerder genoemde inleiding als het gaat om de interne tegenspraak. Daar is te lezen hoe dat wordt vormgegeven. Het is belangrijk om per project goed te kijken naar wie daarbij nodig is. Zij beseft dat dit goed bekeken moet worden bij ook de specifieke projecten.

Tweede termijn

De voorzitter vraagt aandacht van de commissie voor eventueel in te dienen moties en amendementen en voor de status waarin dit raadsvoorstel doorgaat naar de raad.

De heer Wijmenga (ChristenUnie) dankt de wethouder voor haar uitgebreide beantwoording. Hij vraagt aandacht van de griffie en van de ondersteuning door de wethouder voor het vaststellen door de raad van de technische toelichting.

De heer Van Dalen (VVD) sluit zich aan bij de inbreng van de heer Wijmenga. Ook hij dankt de wethouder voor haar beantwoording.

Hij is ook benieuwd naar de strekt ter vervanging. Hij zal overleggen met zijn collega de heer Gilissen over de te nemen vervolgstappen. Hij zal daarbij kijken naar de andere fracties in de commissie of zaken gezamenlijk op te pakken zijn.

Hij maakt zich zorgen over het moment van rapporteren, vooral ook omdat daartussen een bepaald tijdspad zit. Wanneer dit pas bij de Voorjaarsnota komt, is dat zoveel maanden later en misschien wel net te laat om in te grijpen.

Hij kan zich voorstellen dat de kosten-batenanalyse gevolgen heeft wanneer een risico zich voordoet en dat daarover ook gerapporteerd wordt. Hij krijgt graag de toezegging dat dit in de rapportage hoort.

De heer Bakker (D66) dankt de wethouder voor haar beantwoording. Hij vindt het fijn dat er een strekt ter vervanging komt. Hij heeft daarbij één verzoek; wanneer kort gereageerd wordt op de aanbevelingen vanuit de commissie, de adviescommissie, de Rekenkamer, de accountant, de annotatie, de griffie et cetera, is de raad op de hoogte van de scherpste met het oog op het vervolg.

De heer Van der Zweth (PvdA) dankt de wethouder voor de toegezegde strekt ter vervanging en de gedane overige toezeggingen.

Hij is blij met de onderschrijving door de wethouder van zijn stellingname ten aanzien van bewoners in een kwetsbare positie. Hij merkt op dat dit vreemd omschreven is bij punt 6 b en c. Hij vraagt de wethouder na te gaan of bij de strekt ter vervanging dit explicieter is te formuleren. Mocht zij tot de conclusie komen dat dat niet hoeft, zal zijn fractie een amendement indienen.

Beantwoording

Wethouder Klein richt zich tot de VVD met op te merken dat het juist is dat de conclusies van de kosten-batenanalyse in het startdocument komen, maar niet de hele analyse. Zo is dat nu voorgesteld.

Zij bevestigt dat het goed is duidelijk aan te geven hoe het college is omgegaan met de opmerkingen van de verschillende gremia die hierbij betrokken zijn, dit als antwoord op de vraag van D66.

Richting de PvdA zet de wethouder uiteen dat zij met betrekking tot de formulering bij 6b en c en de vraag in hoeverre er aanleiding is dit aan te passen, zal nagaan hoe dit voortgang te geven.

De voorzitter concludeert dat dit raadsvoorstel de B-status krijgt vanwege de strekt ter vervanging.

Zij concludeert in afstemming met de commissie en op aangeven van **de heer Van der Zweth** (PvdA) dat 30 minuten spreektijd wordt gereserveerd voor de bespreking in de raad.

Toezeggingen

De wethouder zegt toe een strekt ter vervanging te zullen leveren voor de raadsvergadering met daarbij aandacht voor de herijking, het afwegingskader, duidelijke afbakening van wat de raad vaststelt en checks and balances, de adviezen van de Rekenkamer, annotatie conform de bespreking in de commissie naast enkele kleine tekstuele aanpassingen. Zij zal de lijst met getoetste projecten meesturen. De wethouder komt in de begeleidende raadsbrief terug op de projecten die in de bespreking zijn genoemd.

De heer Wijmenga (ChristenUnie) merkt op dat toezeggingen die gestand gedaan worden nog vóór de raadsvergadering, niet op de toezeggingenlijst komen.

Wethouder Klein zal de strekt ter vervanging vóór 17 juni naar de raad sturen. Dit agendapunt zal worden behandeld in de raadsvergadering van 17 juni.

Mevrouw Zwinkels (CDA) had van de wethouder ook begrepen dat dat zij nog een brief zou sturen over de projecten rondom de Merwedekanaalzone en de Domtoren. Zij vraagt of dat onderdeel wordt van de strekt ter vervanging, of dat dit pas aan de orde komt bij de daadwerkelijke uitvoering van dit voorstel.

Wethouder Klein antwoordt dat dit niet in de strekt ter vervanging zal komen. Zij zal hierover een afzonderlijke brief schrijven. De opmerking was terecht.

De voorzitter concludeert dat de raad die brief vóór 17 juni zal ontvangen.

Schorsing om 13.00 uur tot 14.00 uur.

Middagvergadering

6. Raadsvoorstel zienswijze conceptbegroting 2022 GGDrU

Beleidsveld: Volksgezondheid, wethouder Eerenberg

- *Directe en indirecte gevolgen van de corona epidemie;*
- *Het betrekken van de raad bij agendavorming over de aanpak van de structurele gevolgen van de corona epidemie;*
- *Instemmen met het verhogen van de inwonerbijdrage voor investeringen in de privacy en registratieveiligheid;*
- *Budgettaire neutraliteit als harde randvoorwaarde voor nieuwe initiatieven en acties;*
- *Wijk- en doelgroepgerichte samenwerking tussen de GGDrU en de gemeente Utrecht bij de massavaccinatie;*
- *Zorgen bij de rijksfinanciering van de SOA-preventie en SOA-bestrijding 2022.*

De voorzitter, leidt de bespreking in met toe te lichten dat de GGdRU een ontwerp-begroting 2022 voor een zienswijze naar de raad heeft gestuurd. Het college bereidt een zienswijze voor voor de gemeenteraad met daarin een zestal aandachtspunten (zie boven).

De commissie

De heer Bakker (D66) kan zich op hoofdlijnen goed vinden in de door het college voorgelegde zienswijze.

Hij laakt de agressie en het geweld in het veld tegen hulpverleners.

Hij onderschrijft de oproep van het dagelijks bestuur in zijn brief om wel te investeren in privacy en informatiebeveiliging. Zijn fractie stelde daarover veel vragen. Hij vindt het logisch dat daarop meer gas gegeven moet worden ook in financieel opzicht.

Zijn fractie vindt ook de aandacht voor SOA's en de achterblijvende bekostiging vanuit het Rijk belangrijk.

D66 vindt het van belang dat de gemeente Utrecht ook een plek heeft in het overleg met de GHOR als het gaat om de vraag hoe het stadsbestuur straks betrokken is bij de rol en positie van de GGD in het zorglandschap. Hij vraagt de wethouder of hij daarover nog iets kan zeggen. Dit moet niet alleen op het landelijke toneel worden besproken en besloten.

850 Hij vraagt of de wethouder iets kan zeggen over het behoud van de verworvenheden voor vergelijkbare kwesties zoals kennis en ervaring bij het opzetten van de testinfrastructuur, na de pandemie. Is de wethouder van mening dat dat nog een plek moet krijgen in de begroting voor volgend jaar?

Mevrouw Sturkenboom (Student & Starter) gaat in op de consequenties van corona voor de GGD en ook voor de begroting van vorig jaar. Die consequenties gaan nog even door. De corona-realiteit is nog niet voorbij. Het is belangrijk hierin gezamenlijk te blijven optrekken.

In grote lijnen kan haar fractie zich vinden in de voorliggende zienswijze.

860 Zij gaat in op de Prep-pilot, de seksuele gezondheid en een klein punt op de mentale gezondheid. Voor wat betreft de eerste twee punten is zij blij te lezen dat de gezamenlijke lobby stappen voorwaarts zet. 102 extra personen in de Prep-zorg vindt zij een mooie stap vooruit. De vergoeding die daar tegenover staat is reëler maar nog niet volledig dekkend. Daarvan wordt ze zenuwachtig, zeker in combinatie met het gegeven dat de begroting voor de seksuele gezondheid naar beneden is bijgesteld. De zienswijze stipt dat al aan. Haar fractie zou daarop wel iets nadrukkelijker aandacht willen zien. Zij vraagt zich af of de GGD straks voorbereid is. Ze denkt daarbij ook aan alle jongeren, jong volwassenen en überhaupt volwassenen. Zij legt de vraag voor of het bestuur goed voorbereid is op wanneer alles weer opengaat. Zij kan zich zomaar voorstellen dat er meer SOA's bijkomen. Zij vraagt de wethouder daarbij meer kracht te zetten.

870 Ook leest zij wederom niets over de wachttijden. Zij vraagt de wethouder dit punt over te brengen op het dagelijks bestuur van de GGDrU.

Als het gaat om mentale gezondheid is haar fractie blij dat daarvoor veel aandacht is. Zij ziet dit nog niet terug in de zienswijze. Zij zou dat willen opnemen als een positief kritisch punt in de zienswijze zo dat daarop extra aandacht gevestigd blijft.

Opvallend is dat met verschillende monitoren gefocust wordt op jong volwassenen. Dan vormen de 25-45/50 jarigen een grote doelgroep. Haar fractie is benieuwd hoe dit is voor de categorie 25-35. Die hebben te maken met meer specifieke problematiek als gevolg van corona, dan de groep vanaf 35+.

880 **De heer Van Steeg** (CDA) kan zich in grote lijn vinden in de voorliggende zienswijze. Goed dat aandacht wordt besteed in de zienswijzebrief aan de organisatie na de coronacrisis. Goed dat erop wordt gewezen dat de raad daar nadrukkelijk bij wordt betrokken. Dat mag wat hem betreft nog wel een tandje meer. Hij doet de suggestie aan de wethouder na te gaan wat de GGD Utrecht van de coronacrisis leert. Hij kan zich een evaluatie voorstellen en die evaluatie zou bestuurlijk besproken moeten worden wat hem betreft. Om dan vervolgens naar voren te kijken.

890 Ten tweede ziet hij het personeel niet terugkomen in de begroting. Er is personeelstekort en het is moeilijk aan personeel te komen. Formeel is de afspraak gemaakt dat dat niet zou terugslaan op deze begroting. Hij is benieuwd naar de stand van zaken daarin en wat dat betekent voor de komende jaren.

Ten derde sluit hij zich aan bij de inbreng van D66. De privacy moet goed geborgd zijn. Hij kan leven met een kleine verhoging van de inwonersbijdrage en van de kindbijdrage.

De heer Vonk (GroenLinks) kan zich grotendeels aansluiten bij de woorden van zijn voorgangers als het gaat om de zienswijze van de kaderbrief en de ontwerpbegroting. Hij wenst de GGD en de zorgmedewerkers succes toe.

Net als D66 keurt hij het geweld en de bedreigingen af richting de zorgmedewerkers. Hij deelt de opvatting van de zorg van de wethouder over de SOA-zorg in de zienswijzebrief. Al eerder vroeg zijn fractie aandacht voor de achterstand.

Hij doet de suggestie seksuele voorlichting te geven aan de groepen die daarop nog geen of minder aandacht hebben gekregen.

Hij sluit zich aan bij de opmerkingen van Student & Starter over de PreP-pilot.

Hij schaart zich achter de opmerkingen over de ICT-systemen en de privacy van D66

Hij voegt de wens van zijn fractie eraan toe dit gezamenlijk op te pakken als GGD-en om te voorkomen dat er verschillende systemen ontstaan.

Hij ziet uit naar het onderzoek dat ZonMw uitvoert in samenwerking met de GGD.

Mevrouw Assen (PvdA) kan zich hartgrondig aansluiten bij de woorden waarmee de heer Bakker zijn inbreng begon met de waardering voor de GGD. Zij ziet om haar heen heel veel complimenten voor de geoliede machine als het gaat om het vaccineren in de Jaarbeurs. Zij hoopt dat die waardering op enig moment terechtkomt bij de GGD-medewerkers.

Haar fractie is blij met de zienswijze. Zij ziet tot haar vreugde dat veel andere gemeenten de moeite namen om te reageren op de begroting.

Zij sluit zich aan bij de opmerkingen van mevrouw Sturkenboom van Student & Starter over de seksuele en mentale gezondheid.

Goed dat concreter in te gaan op wat het borgen van de privacy vraagt. Zij leest hier tussen de regels door dat de GGD zijn taken met het huidige budget niet kan uitvoeren. Zij vraagt of de wethouder deze terugkoppeling heeft gekregen en of hij die analyse deelt.

Zij ziet veel begrip vanuit de GGD voor de positie van de gemeente ook als het gaat om de financiën. Zij schat in dat in de eerste plaats het Rijk aan zet is. Tegelijkertijd is zij van mening dat het niet kan zijn dat wanneer de GGD onvoldoende uitgerust is om zijn taken uit te voeren, het bestuur van de stad dat laat bestaan, zeker niet tijdens en na de pandemie. Zij vraagt of de wethouder dit deelt en zij vraagt naar de oplossing die hij ziet.

De GGD geeft aan niet ernaar te streven de inwonersbijdrage te verhogen. Zij vindt dat op zich een mooi streven. Zij vraagt of het in deze tijd wellicht verdedigbaar zou zijn daar wel naar te streven als dat een oplossing is om taken beter uit te kunnen voeren. Zij leest in de kaderbrief op de zienswijze van het gemeentebestuur over het tegengaan van gezondheidsverschillen geen reactie. Zij vraagt of de wethouder die wel heeft ontvangen. Haar fractie is daar benieuwd naar. De PvdA hoopt dat het gegeven dat de raad geen reactie ziet, niet betekent dat daarmee niets gedaan gaat worden.

Zij vraagt hoe de wethouder de verschillende zienswijzen vanuit de gemeenten duidt.

Mevrouw Meerding (VVD) verhaalt verheugt van haar positieve ervaringen met de corona-vaccinatie bij de GGD.

Haar fractie is tevreden met de zienswijze.

De VVD heeft dezelfde vraag als gesteld door de heer Van Steeg over het personeelstekort. Zij verneemt graag van de wethouder wat dat gaat betekenen en of de wethouder zich daarover ook zorgen maakt. Het wordt wel genoemd door de GGD zelf, maar er wordt nog niet echt een oplossing voor aangedragen.

Haar fractie brengt een aantal aandachtspunten in aangestipt door D66 en Student & Starter. Die hebben te maken met de aanpak van de vaccinatie en de seksuele gezondheid. Zij verneemt graag het antwoord van de wethouder.

De voorzitter constateert dat alle aanwezige fracties hebben gesproken. Hij geeft de wethouder het woord.

De beantwoording

Wethouder Eerenberg houdt zijn beantwoording kort en krachtig.

Hij sluit zich aan bij de complimenten aan het adres van de GGD.

De GGD moet hard werken en maakt bedreigingen mee. De wethouder vindt dat laatste volstrekt onacceptabel. Deze mensen helpen de gemeente door deze fase heen. Hij is blij met de waardering die de commissie unaniem uitte.

De wethouder verwacht dat de medewerkers van de GGD een gebaar van de raadsleden in het kader van de waardering die zij hebben voor hun werk, zeer op prijs zouden stellen.

In relatief weinig tijd organiseerde de GGD een grootschalige verrassend soepel lopende operatie. Hij uit zijn waardering daarvoor.

Hij is het eens met de mensen die hebben gezegd dat veel is geleerd in de afgelopen periode in de bestrijding van corona. De GGD regio Utrecht is dan ook van mening dat hij die kennis moet vasthouden. In het tegengaan van de pandemie wordt voortdurend aandacht besteedt aan het aanvullen van draaiboeken. Veel wordt vastgelegd. Utrecht mag zich gelukkig prijzen met zijn GGD. Deze GGD heeft ook de capaciteit dit goed te organiseren.

Op de vraag wat met de kennis richting de toekomst te doen, refereert hij aan de desbetreffende inbreng van de heer Rouvoet over dat zaken georganiseerd zouden moeten worden op landelijk niveau in het kader van de bestrijding van de pandemie. Hij vindt het een goede suggestie van de heer Bakker om na te gaan wat het lokaal bestuur daarvan vindt. Die vraag zullen meerdere gemeenteraden dan moeten beantwoorden. De wethouder weet dat de GGD Utrecht dat gesprek graag met de gemeenteraad wil voeren. Hij zou dat zelf ook graag willen, en dan mogelijk langs de lijn van de heer Van Steeg: wat de gemeente zelf heeft geleerd van de bestrijding van de pandemie. Hij schetst het brede palet aan aspecten die daarbij komen kijken en anderzijds is dan de vraag wat dat betekent voor de toekomstige pandemiebestrijding en de organisatie daarvan in het samenspel met de GGD, regionaal, lokaal en landelijk. Hij zoekt naar een effectieve vorm voor dat gesprek. Hij kan zich voorstellen dat langs die twee lijnen daarvoor een sessie wordt georganiseerd. Hij vraagt het advies van de commissie of dat dan gaat om een college-informatiebijeenkomst.

De heer Van Steeg (CDA) dankt de wethouder voor deze toezegging. Zijn vraag was gericht op de getrokken lessen bij de GGD en hoe dat gaat leiden tot een nieuwe invulling van personeel en middelen.

De wethouder zet uiteen dat de GGD heel veel lessen heeft getrokken. Dit zou goed een onderwerp kunnen zijn voor het gesprek, ook met de directeur, de DPG. Hij kan een aantal van die onderwerpen delen met de commissie en maakt daarbij een brug naar ICT en privacy. Wanneer in de grootschalige pandemie scheiding nodig is, zijn

systemen nodig die daarop ingericht zijn. Het gaat daarbij om de opschaling die gemaakt moet worden. Een aantal van de ICT-systemen is oorspronkelijk ontworpen voor veel kleinschaliger gebruik en ook niet zo ontworpen dat ze op te schalen zijn. Dat is een voorbeeld van een les.

De positieve variant en een andere les is dat ook iets wakker wordt gemaakt in de GGD op het moment waarop de pandemie bestreden wordt. Hij schetst de aard van de grote inzet die is geleverd. Lessen zijn te trekken over de belastbaarheid van mensen. Het vergt iets van mensen om dit anderhalf jaar vol te houden.

1000 **De voorzitter** verneemt desgevraagd van **de wethouder** dat het het college niet zal lukken dit gesprek met de GGD vóór de zomer te organiseren. Dit moet goed voorbereid worden. Hij doet het voorstel dat gesprek in september te organiseren.

De heer Bakker (D66) merkt op dat er corona-update-bijeenkomsten zijn. Wat hem betreft lenen die zich er goed voor. Hij stelt voor één van die bijeenkomsten daarvoor te gebruiken. **De voorzitter** verneemt instemming van de commissie. Hij concludeert dat het aldus geregeld gaat worden.

1010 **De wethouder** vervolgt zijn beantwoording. Hij gaat door op de vragen over de ICT-systemen. Hij begint dan bij mevrouw Assen van de PvdA. Binnen de huidige begroting is de GGD Regio Utrecht onvoldoende opgewassen om de hele serieuze vraagstukken over privacy voldoende op te pakken. Daarin moet geïnvesteerd worden. Het dagelijks bestuur van de GGD vindt dat dit echt gedaan moet worden. Dat wordt beschouwd als een structurele investering. Hij proeft steun daarvoor in de commissie. Dit staat ook in de zienswijze. Het algemeen bestuur heeft gezegd dit te zien als een incidentele investering en dit voor de toekomst opnieuw te beschouwen. Dit wordt de discussie die met het Algemeen Bestuur gevoerd gaat worden rondom de begroting. D66 zegt daarover dat logisch te vinden. Hij ervaart dit als steun. Hij zal namens de gemeente Utrecht in het Algemeen Bestuur inbrengen dat het wat de gemeente betreft alles wat te maken heeft met privacy en ICT en wat daaruit voortvloeit, goed georganiseerd zal moeten zijn.

1020 Hij gaat vervolgens in op enkele specifieke onderwerpen die ingebracht zijn van een commissie. Hij noemt in dat verband de seksuele gezondheid. Hij begrijpt de verwachting van Student & Starter over het meer gebruik van de diensten na de opening van de samenleving. Hij weet niet of wetenschappelijk is onderzocht of er dan ook een groter beroep gedaan gaat worden op de seksuele gezondheidszorg. De wethouder vindt het een goede suggestie dit toe te voegen aan de zienswijze gericht op een voorbereiding daarop door de GGD in de breedte.

Met betrekking tot de actuele stand van zaken in de wachtlijsten is dat iedereen binnen twee weken gezien kan worden; de huidige wachttijd is dus twee weken.

1030 De wethouder is het zeer eens met Student & Starter, GroenLinks en de PvdA dat de PrEPpilot te weinig heeft opgeleverd. Student & Starter zegt dat het er steviger in mag. De wethouder vindt dat eerder een boodschap aan het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport dan aan de GGD. Daar moet de bekostiging vandaan komen. De wethouder wil graag nog eens naar de zienswijze kijken of het mogelijk is de aanmoediging voor de lobby iets steviger te maken.

De PvdA had de reactie gemist op de gezondheidsverschillen. De wethouder constateert dat met die fractie. In het gesprek met de GGD bleek dat daarover veel kennis aanwezig is. De wethouder merkt op dat de gemeente zelf de regie heeft als het gaat om de verkleining van de gezondheidsverschillen. Hij vindt het een goede suggestie hiervan een groot thema te maken, misschien nog wel meer na corona. De regio zou wat hem betreft in de kern moeten inzetten op het verkleinen van gezondheidsver-

1040 schillen. Dat is ook geen exclusief vraagstuk van de gemeente Utrecht. Dat speelt in de omliggende gemeenten net zo hard. Dit lijkt hem een goede alinea.

Mevrouw Assen (PvdA) merkt op dat de taak voor het verkleinen van gezondheidsverschillen nadrukkelijk ook ligt buiten de zorg, maar ook in het gebied van werk en inkomen. Hoe vindt hierop uitwisseling plaats?

Wethouder Eerenberg is het daarover eens. Dit zit ook nadrukkelijk in preventie. Dit heeft ook te maken met ongelijk investeren. Dit lijkt hem iets waarop de GGD zal moeten reageren wanneer de raad zou zeggen daarover iets in de begroting terug te willen zien. Hij benadrukt dat de samenwerking uitstekend is.

1050 De wethouder gaat in op de mentale gezondheid en de 25-35-jarigen uit het gezondheidsonderzoek. Een concreet verzoek van Student & Starter is, om de mentale gezondheid toe te voegen aan de zienswijze. Hij heeft daartegen geen bezwaar. De vraag of het college binnen het gezondheidsonderzoek van de GGD Regio Utrecht de 25 – 35 jarigen er uit kan lichten om daaraan losstaande conclusies te kunnen verbinden, moet de wethouder navragen. Het lijkt de wethouder het meest praktisch wanneer het college de commissie in de eerstvolgende coronabrief meldt of dit zal lukken. De insteek is dat de wethouder hoopt dat het de GGD gaat lukken.

Gemiste vragen

1060 **De heer Vonk** (GroenLinks) had in het kader van ICT, de samenwerking geopperd met andere GGD-en en daarop nog geen reactie gehoord.

Wethouder Eerenberg antwoordt dat daarover veel te zeggen is. Bestaande systemen zijn naar een landelijke schaal gebracht en opgeschaald met alle problemen van dien. Vanuit de GHOR is er een inherente samenwerking tussen GGD-en. Er zijn ook systemen waar een aantal GGD-en met elkaar samenwerken; dat geldt onder andere voor het informatiesysteem (GGID) dat in ontwikkeling is voor een aantal GGD-en met de jeugdgezondheidszorg. Daaraan doet de gemeente Utrecht niet mee. De gemeente Utrecht maakte in het verleden een andere keuze. Gezocht wordt naar het behalen van schaalvoordeel en standaardisatie. Er is ook steeds de behoefte om lokaal en regionaal maatwerk mogelijk te maken. Voor de bestrijding van de pandemie moet een robuust systeem zijn dat uniform werkt zonder verschillen in werkwijzen en dat snel is in te zetten en dat ook een beetje simpel werkt. Daarop beginnen nu verbeteringen te ontstaan. In het begin ging dat niet goed.

1070 Het zou mooi zijn wanneer de nieuwe minister van VWS dit soort investeringen voor zijn rekening zal nemen en dat daarmee dan grote stappen zijn te maken.

Tweede termijn

De voorzitter verneemt desgevraagd dat de commissie daaraan geen behoefte heeft. Hij merkt op dat enkele aanpassingen aan de zienswijzenbrief zijn toegezegd.

1080 **Mevrouw Sturkenboom** (Student & Starter) merkt op dat wanneer de punten die zij heeft aangedragen in de zienswijzenbrief worden verwerkt, de voorzitter de A-status kan handhaven.

De voorzitter concludeert dat deze zienswijzenbrief met de A-status door kan naar de raadsvergadering.

Wethouder Eerenberg geeft desgevraagd aan dat hij voor de eerstvolgende raadsvergadering deze wijzigingen zal hebben verwerkt.

Toezeggingen

- 1090 Een aantal veranderingen zullen aangebracht worden in de zienswijze. Die wijzigingen zijn terug te vinden in het verslag.
De wethouder zegt toe dat hij in de coronabijeenkomst na de zomer (september) met de raad het gesprek aangaat over wat geleerd is van de coronasituatie en hoe in de toekomst daarop is in te spelen.
In de eerstvolgende coronabrief komt de wethouder terug op de vraag of het mogelijk is om de groep 25-35-jarigen uit te lichten als afzonderlijke groep op het terrein van de mentale gezondheid.

- 1100 Hiermee besluit **de voorzitter** de bespreking van dit agendapunt. Hij schorst en heropent de vergadering na 5 minuten.

7. Situatie arbeidsmigranten in Utrecht

7.1 Raadsbrief koudweerregeling en maaltijdvoorziening voor mensen die dak- en thuisloos zijn

7.2 Raadsbrief beantwoording toezeggingen Programmabegroting diverse beleidsvelden

7.3 Beantwoording schriftelijke vragen 2021 nr. 34 over hulpverlening arbeidsmigranten

7.4 Beantwoording schriftelijke vragen 2020 nr. 136, over de situatie

- 1110 *arbeidsmigranten in Utrecht*

De voorzitter leidt dit agendapunt in. Hij noemt de agenderende fracties: PvdA, ChristenUnie, GroenLinks en de SP. Zij vroegen dit debat aan over “de vaak schrijnende situatie van arbeidsmigranten”. De fracties willen een actieve houding van de gemeente en zij vinden de ontwikkeling van een meer samenhangende aanpak nodig, bij voorkeur onder één wethouder die helpt bij het zorgen voor goed en veilig werk, fatsoenlijke huisvesting, benodigde zorg en het voorkomen van dak- en thuisloosheid binnen de groep.

- 1120 Dit onderwerp zal worden besproken in één termijn; het gaat om een raadsbrief. De voorzitter geeft eerst de agenderende fracties het woord. Twee van de vier agenderende fracties zijn op het moment van de deze inleiding nog niet aanwezig.

De commissie

- 1130 **De heer Van der Zweth** (PvdA) vindt dat Utrecht de stad moet zijn waar bestaanszekerheid de goed werkende norm is. De situatie van arbeidsmigranten staat in schril contrast daarmee. Hij geeft een paar anekdotes en schetst daarmee wantoestanden in het leven van arbeidsmigranten in Nederland. Als er geen werk meer is, gooit de werkgever ze op straat en verliezen ze naast hun werk ook hun huis en de zorgverzekering. Dan begint de ellende.

Hij stelt dat deze mensen uitgebuit worden door malafide uitzendbureaus en werkgevers. Over de rug van arbeidsmigranten wordt geld verdiend.

De PvdA stelde meerdere keren vragen. Wat hem betreft straalde in de beantwoording niets uit van urgentie. Hij merkt op dat het college zich soms tegensprak: over of de groep in beeld was. Het college verwees naar het Rijk waar het ging over gesprekken met werkgevers en toezicht op de arbeidsomstandigheden. Het legde de verantwoordelijkheid bij de arbeidsmigranten zelf waar het ging over taalbeheersing, registratie en zelfs over de woonomstandigheden. Of het college was in ieder geval niet voornemens actie te ondernemen waar het te maken had met toezicht op pan-

- 1140 den die door uitzendbureaus worden opgekocht of om een Quickscanhuisvesting, zoals voorgesteld door de commissie Roemer.
- Hij concludeert dat het college vrijwel niets doet aan de uitbuiting.
- Hij stelt dat het college zijn zorgplicht voor deze kwetsbare groep serieus moet nemen. Pas nadenken over hulp wanneer sprake is van dak- en thuisloosheid is te laat. Zijn fractie wil een meer samenhangende aanpak, een plan tegen de uitbuiting van arbeidsmigranten in de stad, bij voorkeur wat hem betreft onder één wethouder die zorgt voor veilig werk, fatsoenlijke huisvesting en benodigde zorg. Dit kan in de andere G4 steden. Dan moet het wat hem betreft ook mogelijk zijn in Utrecht.
- 1150 Voor zijn fractie zijn een paar zaken noodzakelijk in dit plan. De eerste is zorgen voor goed werk. De gemeente moet samenwerken met de arbeidsinspectie, de vakbond en met partners in de stad.
- De heer Van Steeg** (CDA) is het eens over de schrijnende gevallen. Hij denkt aan een meer landelijke aanpak en noemt in dat verband de commissie Roemer. Hij begrijpt de urgentie. De werkgevers en de uitzendbureaus hebben een belangrijke verantwoordelijkheid.
- De heer Van der Zweth** (PvdA) bevestigt dat er een landelijke aanpak moet zijn en dat daarbij goed aangesloten moet worden. Het wachten op en overlaten aan een landelijke aanpak lijkt hem onverstandig. Heel veel partners in de stad geven signalen af richting de gemeente. Die partners kunnen ook de werkgevers noemen bij wie
- 1160 het fout gaat en ze kunnen ook de huizen aanwijzen die overvol zijn geraakt. De gemeente kan daar iets mee. De gemeente zit daar bovenop. De gemeente Utrecht heeft het contact met partijen als het Leger des Heils, Barka op lokaal niveau.
- Hij vervolgt zijn inbreng in zijn termijn.
- Hij doet de suggestie als gemeente de samenwerking te zoeken met de arbeidsinspectie, de vakbond, de partners in de stad zoals Barka, het Leger des Heils, de kerken om malafide werkgevers aan te pakken. Wat hem betreft hoort het erbij dat de gemeente die werkgevers gaat aanspreken, zeker waar het werkgevers betreft die mensen op straat zetten. Wat hem betreft gaat de gemeente ook werken met naming and shaming van deze werkgevers. Hij zal de informatie de wethouder doen
- 1170 toekomen als het gaat om de partijen waarover hij nu spreekt.
- Ten tweede noemt hij het toezicht op fatsoenlijke huisvesting. Hij pleit ervoor huisjesmelkers na te jagen. Zeker als het gaat om huisjesmelkers die betrokken zijn bij onverbeterlijke werkgevers. Hij pleit ervoor aangescherpt toezicht te organiseren op panden die worden opgekocht door uitzendbureaus. Daarmee is gericht te zoeken naar waar uitbuiting plaatsvindt.
- De heer Sungur** (DENK) hoort de heer Van der Zweth twee keer Kanaleneiland noemen. Hij vraagt of wat de heer Van der Zweth nu inbrengt vooral in Kanaleneiland voorkomt, of ook in andere wijken.
- De heer Van der Zweth** (PvdA) heeft begrepen dat dit vooral veel voorkomt in
- 1180 Kanaleneiland, en ook in Overvecht en in Lombok. Dat heeft voor een deel soms ook te maken met Bulgaren. Wellicht is het probleem breder dan waarover hij de signalen heeft ontvangen. Hij vervolgt zijn inbreng in zijn termijn.
- Ten derde noemt hij de maaltijdvoorziening en opvang voor niet-rechthebbenden, ook na 1 juni. Partijen als het Leger des Heils bieden aan dit te organiseren in Utrecht.
- Ten vierde merkt hij op dat de zorg altijd beschikbaar moet zijn. Hij koppelt dit aan het verlies van de zorgverzekering bij het verliezen van werk. Ook in dat geval moet er zorg zijn. Ook dit zou wat hem betreft een gemeentelijke taak moeten zijn.

1190 Ten vijfde vindt hij dat de groep zoveel mogelijk ingeschreven moet worden in het basisregistratiesysteem inclusief verblijfsadres. Dat maakt het mogelijk om al die andere punten te gaan doen waarom de PvdA vraagt. De stad als Rotterdam gaat Utrecht daarin voor. Rotterdam laat zien dat hierop wel degelijk stappen te zetten zijn.

Wat hem betreft is de situatie schrijnend genoeg om als gemeente hierop een fatsoenlijke taak te pakken en haar zorgplicht na te komen. Zijn fractie vraagt enerzijds het samenhangende plan tegen uitbuiting, en anderzijds aandacht voor de deelasspec ten. Hij hoopt hierop een goede en positieve reactie te krijgen van het college.

1200 **Mevrouw Streefland** (ChristenUnie) vindt het goed dit onderwerp in de brede raad met meerdere wethouders te bespreken. Het gaat om een groep mensen die iedereen graag ziet als het gaat om het verbouwen van het huis, het plukken van aardbeien, het schoonmaken van de woningen, maar tegelijkertijd is niet te ontkennen dat bij een deel van de arbeidsmigranten meer zorg komt en dat het de vraag is of dit de manier is om met arbeid om te gaan.

1210 Zij heeft de zorg voor vooral de groep die op straat komt of afglijdt. Zij gaat in op specifiek die groep. Volgens haar moet het stadsbestuur ervoor waken te vervallen in de idee als heeft elke Pool opvang nodig. Wat haar betreft moet de gemeente niet proberen iets op te lossen dat groter is dan waartoe de gemeente is. Deze visie komt ook van de organisaties waarmee de gemeente in de stad samenwerkt. Die organisaties hebben dag in dag uit te maken met die groep. Voor die groep biedt Barka vaak wat nodig is.

Wat haar betreft moet de aandacht vooral gaan naar de kleinere groep die het niet redt door teveel psychische problemen of verslaving of andere problemen waardoor het niet lukt de stap naar werk of terugkeer te maken. Zij is van mening dat de gemeente naar meer oplossingen kan zoeken dan die er nu zijn.

Zij noemt de lobby in de G4 en het belang op landelijk niveau om middelen te krijgen voor een beperkte voorziening waarmee mensen maatwerk kunnen krijgen. Zij noemt de volgende voorbeelden: bedden, medische zorg, hulp bij financiën. Zij vindt dat daarvoor goede toelatingscriteria geformuleerd moeten worden.

1220 Anderzijds kan haars inziens Utrecht nóg slimmer zijn binnen de huidige mogelijkheden. Ze denkt daarbij aan een straatpsychiater die met mensen in gesprek gaat, hulp bij verzekeringen en postadressen: een investering in het goed in werking zetten van wat wel mogelijk is. Haar oproep is dan ook aan de wethouder hiervoor met een plan te komen in samenwerking met betrokken instanties: een plan op niveau van de stad zou de gemeente, de instanties, de groep die met deze mensen te maken heeft, en de dakloze EU-migrant die het niet zelf redt, heel erg helpen. Zij zou graag willen dat de wethouder daarop gas geeft.

De heer Van der Zweth (PvdA) onderschrijft de noodzaak de groep hulp te geven. Hij vraagt of de ChristenUnie van mening is dat de gemeente meer moet doen voor de groep met wie het nu nog goed gaat maar die wel in een kwetsbare positie zit.

1230 **Mevrouw Streefland** (ChristenUnie) zet uiteen dat wanneer zij haar hart volgt en de gemeente voor iedereen iets zou moeten betekenen, de gemeente alles zou moeten oplossen. Tegelijkertijd heeft de gemeente moet de gemeente zich bewegen binnen de huidige wet en regelgeving.

Arbeidsmigranten mogen hier werken. Die werken hier onder omstandigheden die zij erg problematisch vindt. Werken en wonen is aan elkaar gekoppeld. Verliezen mensen hun werk verliezen zij hun woning. Zij kijkt tegelijkertijd naar de ruimte die de gemeente heeft en vindt dan dat eerst het noodzakelijke gedaan moet worden. Voor

1240 het andere moet de gemeente richting het Rijk lobbyen. Met het Rijk moeten andere afspraken gemaakt worden. De gemeente heeft niet veel tools in handen om het een en ander op te lossen. Daarin is zij reëler.

De heer Van der Zweth (PvdA) vraagt wat het stadsbestuur belet wanneer de partners in de stad de namen kunnen geven van uitzendbureaus en onverbeterlijke werkgevers die misbruik maken van deze mensen, ofwel in de arbeidssituatie ofwel in de huisvesting. Het is toch mogelijk om in contact met de arbeidsinspectie iemand er op af te sturen om dat te stoppen. Hij benadrukt dat dat lokaal al gedaan moet worden.

1250 **Mevrouw Streefland** (ChristenUnie) denkt dat het goed is dat de PvdA voor die groep specifiek die aanpak zojuist al heeft benoemd. Zij is daar zeker niet op tegen. Zij vraagt zich wel af hoe heftig de gemeente daarop kan duwen en trekken. Zij deelt de zorg die door de heer Van der Zweth is uitgesproken. Zij vindt het prima wanneer de wethouder daarop een goed antwoord geeft.

Mevrouw Podt (D66) probeert de beide partijen op weg te helpen. Zij deelt de mening van de ChristenUnie waar het gaat om de focus op de zaken waarvoor de gemeente is en waarin zij goed is. Tegelijkertijd zit het haar dwars dat hier uitzendbureaus zijn. Zij denkt dat ze niet zo genoemd mogen worden. Zij verneemt uit het veld dat dat niet de reguliere bureaus zijn die alom bekend zijn maar dat dat organisaties zijn die zijn opgericht om dit soort werkzaamheden te doen. Het lijkt haar zinnig een lijst te maken met de apps van de heer Van der Zweth om te checken of de gemeente met die clubs nog verbanden heeft. Zij denkt van niet. Maar wat haar betreft moet de gemeente daar beginnen.

1260 **Mevrouw Streefland** (ChristenUnie) kan zich daarin helemaal vinden.

De heer Dekkers (GroenLinks) merkt op dat arbeidsmigratie de welvaart kan vergroten, zowel in Nederland als in het thuisland van de migranten. Verdienmodellen die gebaseerd zijn op minimaliseren van arbeidsvoorwaarden en omstandigheden, en het maximaliseren van de woon- en transportkosten voor de arbeidsmigranten, en het afwentelen van maatschappelijke kosten, noemt hij schadelijk voor de arbeidsmigranten en die ondergraven ook de arbeidsverhoudingen in Nederland.

1270 Vandaag spreekt de commissie vooral over arbeidsmigranten van binnen de EU en niet zozeer over de expats en ook niet zozeer over arbeidsmigranten uit Latijns Amerika, zuidoost Azië of Afrika. GroenLinks is er voorstander van dat ook voor deze groep arbeidsmigranten gereguleerde mogelijkheden komen om in Nederland te kunnen werken. Maar zo lang die mogelijkheden er niet zijn en de migranten wel, heeft de gemeente nog steeds een zorgplicht voor mensen zonder papieren wanneer ze in de problemen komen. Hij noemt de titel van de motie die vorige week besproken is passend: er bestaan geen niet-rechthebbenden, alleen mensen die geen recht hebben en die in de problemen gekomen zijn. Voor hen is opvang en zorg nodig. Wat zijn fractie betreft richt het bestuur van de stad zich ook op het voorkómen dat dit

1280 soort problemen ontstaan. Preventie is beter. Het stadsbestuur moet zich wel degelijk richten op het traject dat daaraan vooraf gaat. De adviezen van het aanjaagteam onder leiding van Roemer worden breed gesteund. Veel zaken moeten landelijk geregeld worden. Zeker wanneer die geregeld gaan worden, ontstaat een extra gemeentelijke verantwoordelijkheid voor zover de gemeente die verantwoordelijkheid nu al niet heeft.

In de stad en in de regio Utrecht werken duizenden arbeidsmigranten in distributiecentra en maakbedrijven. Die migranten wonen niet zelf in Utrecht, maar zijn vaak gevestigd op vakantieparken elders in het land. Ook in Utrecht zelf woont een be-

hoorlijk aantal arbeidsmigranten, volgens het onderzoek van 2017 ongeveer 8.500.

1290 Waarschijnlijk is dat een stevige onderschatting.

Hij pleit er voor dat et bestuur oog moet oog voor de verschillende situaties: de arbeidsmigranten die in Utrecht wonen en werken, alleen in Utrecht werken, via uitzendbureaus werken, bij werkgevers. Tegelijkertijd beseft hij dat er ook een behoorlijk grote groep in een andere arbeidsverhouding zit. Die zijn zzp-er of hebben een eigen bedrijf.

1300 Het komt in Utrecht op grote schaal voor dat er meer mensen zijn in Utrecht dan formeel geregistreerd. Dat speelt in Kanaleneiland, in Hoograven, in Zuilen, in Overvecht. Maar dit vindt ook geconcentreerd plaats op een aantal plekken. Dat heeft als gevolg dat kinderen niet naar school gaan, dat mensen onverzekerd zijn, dat zij bij de sociale dienst niet hun reële kosten kunnen opgeven. Soms wonen ze in huizen die gehuurd zijn door uitzendbureaus, maar soms ook in woningen door anderen gehuurd al of niet legaal.

GroenLinks heeft een aantal concrete voorstellen.

1310 De gemeente Utrecht moet zich allereerst meer inzetten om ervoor te zorgen dat werkgevers en uitzendbureaus aangesproken worden op het inschrijven van arbeidsmigranten, liefst bij het PRP. Maar als het niet anders kan, dan bij het regionale loket voor registratie voor niet-ingezetenden. Daar zou ook het verblijfsadres vastgelegd moeten worden. Rotterdam doet dat. Hij vraagt waarom Utrecht het niet doet. Daarnaast zou het wat hem betreft ook goed zijn wanneer dakloze EU-migranten een postadres kunnen krijgen, bijvoorbeeld bij de stadsbrug. Hij krijgt graag de reactie van de wethouder op deze voorstellen.

1320 Het aanjaagteam van Roemer adviseert dat het loket RNI ook ingezet wordt voor voorlichting aan arbeidsmigranten. De gemeente wijst in de beantwoording van vragen naar het IWCUR. (Het internationaal welkomstcentrum Utrecht Regio in de Engelse taal geformuleerd) Daar zouden ook arbeidsmigranten terechtkomen. Hij vindt dat een verwijzing die geen recht doet aan de nodige kwaliteit. De organisatie en de website daarvan straalt in alles af dat dit iets is voor theoretisch geschoolde studenten en voor expats. Hij vindt niets op die website dat echt aansluit bij de leefwereld of bij vragen van arbeidsmigranten. Volgens zijn fractie is een digitaal en zeker ook fysiek informatieloket nodig dat aansluit op de leefwereld en taal van de arbeidsmigranten die arbeidsmigranten informeert over hun specifieke rechten.

Mevrouw Podt (D66) vindt dat de fractie van GroenLinks niet helemaal goed gekeken heeft. Zij leest behoorlijk veel informatie op de desbetreffende website. Zij kan zich wel vinden in de woorden van GroenLinks over de look en feel. Zij kan zich voorstellen dat mensen zich daardoor niet aangesproken voelen. Het is mogelijk nog even zoeken op welke manier ervoor te zorgen is dat mensen zich ook aangesproken voelen door een dergelijk informatiecentrum.

1330 **De heer Dekkers** (GroenLinks) denkt dat de informatie nog iets toe te spitsen is op die doelgroep en zeker wat betreft die look and feel, welke organisatie het ook gaat doen. Hierin is ook samen te werken met andere steden. Hij attendeert op een aantal relevante landelijke websites.

Zijn fractie heeft de indruk dat Utrecht een groot deel van de arbeidsmigranten die in Utrecht woont en werkt, niet in beeld heeft. De gemeente verwijst vaak naar de stichting Barka. Die stichting doet goed werk. Maar die bereikt niet alle arbeidsmigranten. De stichting richt zich vooral op de groep die al in de problemen zijn geraakt. Ze hebben ook geen menskracht genoeg om zich meer in te zetten voor de mensen die nog niet dak- of werkloos zijn. Hij vraagt de wethouder of (1) het nodig is om Barka nu extra financieel te ondersteunen nu de Stichting extra veel werk te doen

1340 heeft en (2) of de gemeente bereid is op zoek te gaan naar andere organisaties en sleutelpersonen die contacten hebben met arbeidsmigranten om hen te ondersteunen en om de zelforganisatie te versterken. Hij denkt daarbij aan de mensen van het Huis van Vrede, organisatoren van de FNV. De gemeente kan met dergelijke zelforganisaties, het huurteam en verhuurders illegale woonsituaties opsporen en maatregelen treffen op een manier die niet de arbeidsmigranten treft maar waardoor de huisjesmelkers worden aangepakt.

1350 **Mevrouw Podt** (D66) vindt dit ingewikkeld. Zij begrijpt wat GroenLinks wil. Zij vraagt of dit betekent dat wanneer zij een arbeidsmigrant in Utrecht is, zij automatisch een dergelijke organisatie op haar dak krijgt. Zij vraagt waar de grens ligt. Zij is er geen voorstander van om per definitie arbeidsmigranten te definiëren als hulpbehoevend of kwetsbaar.

De heer Dekkers (GroenLinks) wil zeker ook waken voor generalisaties. Hij verwijst naar Roemer. Een belangrijk deel van deze arbeidsmigranten verkeert in slechte situaties. Ze zijn ook beperkt zelfredzaam. Tegelijkertijd zitten in die gemeenschap ook krachtige figuren. Hij zou het daartoe willen leiden dat de zelforganisaties worden versterkt en gefaciliteerd. Hij vraagt de wethouder of het college bereid is om die versterking van zelforganisaties mee te initiëren en te faciliteren.

1360 Een landelijke discussie wordt gevoerd over het ontkoppelen van huisvesting en werk. Wanneer dat doorgezet wordt, krijgt de gemeente een extra verantwoordelijkheid. Hij vraagt het college of de gemeente Utrecht zich voorbereidt op dat soort nieuwe taken, ook als er geen nieuwe landelijke regelgeving op dit punt komt. Zijn stelling is dat Utrecht altijd iets kan doen.

Naast de gerichte aanpak van al of niet illegale overbewoning, vindt de heer Dekkers het nodig dat Utrecht het initiatief neemt voor een regionale aanpak van de huisvesting van arbeidsmigranten.

1370 De situatie in Utrecht en in de regio is anders dan in sommige andere gebieden. In Zeewolde en in West Friesland zijn mooie voorbeelden van hoe met vergunningen wel allerlei zaken geregeld worden op grote locaties, ook gekoppeld aan het beter in de hand krijgen van huisvesting van arbeidsmigranten in de stad. Hij vraagt of het college bereid is het initiatief te nemen voor een dergelijke regionale aanpak en dan de voorbeelden in Zeewolde en West Friesland wil nagaan.

Organisaties als Buurtteam, sociale dienst, toezicht & handhaving, zijn niet altijd voldoende ingesteld op het werken voor en met arbeidsmigranten. Welke maatregelen denkt het college te nemen.

De gemeente is bezig met het invoeren van nieuwe vormen van inburgering. Zijn fractie vindt het belangrijk de nieuwe aanpak van inburgering en taalonderwijs zoveel mogelijk aan te bieden aan arbeidsmigranten en aan hun gezinnen. Hij beseft dat daar een financieringsprobleem speelt.

1380 **De voorzitter** deelt mee dat de vierde agenderende fractie zich heeft moeten afmelden. Die spreektijd kan gaan naar de niet-agenderende fracties.

De niet-agenderende fracties

Mevrouw Podt (D66) leverde al veel inbreng in interrupties; zij probeert haar inbreng nu zo kort mogelijk te houden.

Zij vindt de vrijheid om overal in Europa te kunnen wonen en werken een groot goed. Het is belangrijk ook aandacht te hebben voor de minder positieve aspecten waarbij mensen soms het slachtoffer zijn van malafide werkgevers of waar ze buiten de boot

vallen wanneer het werk stopt. Zij vindt het gelukkig dat Utrecht al heel lang aandacht heeft voor deze groep.

1390 D66 is net als heel veel partijen in de raad op zoek naar een mogelijke oplossing; dat begint bij haar fractie met te erkennen dat er nogal een aantal partijen hierbij betrokken zijn. Zij verzoekt het college na te gaan of de gemeente relaties heeft met malafide uitzendbureaus.

Ze kan zich voor een groot deel aansluiten bij het betoog van de ChristenUnie, waar het gaat om een knip tussen de twee groepen. In eerste instantie ligt de verantwoordelijkheid bij de arbeidsinspectie en voor een deel ook bij de werkgever. Dan is er een andere groep van mensen die buiten de boot is gevallen. De hulpverlening doet de gemeente al lang. Daar voegt de gemeente de opvang aan toe. Wat haar fractie betreft werkt zij ook graag weer samen met BARKA en doet zij een indringend

1400 beroep op werkgevers.

De heer Dekkers (GroenLinks) gaat in op een punt dat mevrouw Podt al iets eerder noemde: het aanpakken van de uitzendbureaus. Hij stelt vast dat de malafide uitzendbureaus vooral in andere sectoren bezig zijn. Hij vraagt of er voor de gemeente een taak ligt.

Mevrouw Podt (D66) legt de nadruk op het voorkómen dat mensen buiten de boot vallen. Bij toegang tot taal, aangestipt door GroenLinks, gaat het vooral om mensen die in Utrecht langer verblijven. Het lijkt haar fractie goed om na te gaan of daar bruggen te slaan zijn, bijvoorbeeld naar de geplande taalhuizen die genoemd zijn in het inburgeringsbeleid.

1410 Ook het mensen in beeld krijgen is al genoemd, voordat ze bij de hulpverlening komen. Zij krijgt hierop graag de reflectie van de wethouder.

De heer Dekkers (GroenLinks) vraagt de opvatting van D66 als het gaat om mensen die weliswaar in Utrecht wonen maar onder zulke omstandigheden dat de kinderen niet naar school kunnen. Wat hem betreft moeten ook die mensen ondersteuning krijgen vanuit de gemeente.

Mevrouw Podt (D66) is dat op zich eens met GroenLinks. In een aantal gebieden heeft de gemeente al bepaalde verantwoordelijkheden. Zij is er voorstander van in te grijpen wanneer teveel mensen in een te kleine ruimte wonen. Zij heeft niet de indruk dat de gemeente daar onverschillig tegenover staat.

1420 Zij vindt het idee om een samenhangende aanpak te maken goed. Zij wil voorkomen in een situatie terecht te komen met het beleid destijds jegens woonwagenbewoners; het stadsbestuur moet oppassen voor stigmatisering.

De heer Van Steeg (CDA) ziet ook dat dit een schrijnend probleem is. Hij noemt de rol van de mensen uit Oost-Europa in de Nederlandse economie en dat ze daarvan ook zelf beter worden en dat ze hun rol op een goede manier vervullen. Aan de andere kant zijn er uitwassen te zien. Die moeten bestreden worden. Daarmee is zijn fractie het eens. Hij noemt in dit verband ook de commissie Roemer.

1430 De vraag is nu wat extra gedaan moet worden op gemeentelijk niveau. Hij is er van overtuigd dat malafide uitzendorganisaties hard aangepakt moeten worden. Van belang is goede afspraken te maken over werkgeverschap. Hij denkt dat dat gemakkelijker op landelijk niveau kan. Hij vraagt het college wat extra nodig is.

Ook huisjesmelkers moeten hard aangepakt worden wat hem betreft.

Ze vond de vraag terecht die mevrouw Streefland opriep: arbeidsmigranten die op straat komen, hebben wel hulp nodig. Zijn beeld is dat die groep redelijk klein is. Hij vraagt het college daarover informatie te geven en hoeveel doorstroom in die groep zit. Zijn beeld is ook dat organisaties als Barka redelijk effectief zijn in het helpen om

mensen nieuw perspectief te bieden in het thuisland of te begeleiden naar extra werk. Waar mogelijk kan het gemeentebestuur daar nog iets extra's doen, en juist via die organisaties. Hij voorziet andere discussies wanneer regelingen worden opgetuigd. Die moeten minimaal met G4 worden afgestemd.

Mevrouw Meering (VVD) schrikt bij artikels in de krant over misstanden bij arbeidsmigranten. Het gaat dan vaak om migranten die onder valse voorwendselen naar Nederland worden gelokt, onderbetaald krijgen of in zeer krappe en onveilige woningen gehuisvest worden. De VVD vindt dat onacceptabel.

Ook arbeidsmigranten verdienen basisrechten. Zij merkt op dat dat ook zo vastgelegd is in de wet. Helaas wordt die wet nog lang niet altijd nageleefd en ontbreekt het aan toezicht en handhaving. De vraag is wat haar betreft hoe het toezicht te verscherpen en wie daarvoor verantwoordelijk is. Daarbij staat voor haar fractie voorop dat het kabinet landelijk bezig is met een aanpak en daarbij de samenwerking zoekt met onder meer de provincies en gemeenten. Het is de VVD niet duidelijk wat de gemeente Utrecht op dit moment precies doet in samenwerking met het Rijk. De aanpak vanuit het Rijk is al eind 2019 gestart. Zij vraagt de wethouder wat hij lokaal merkt van de aanpak van het kabinet en wat de gemeente in dat kader doet.

Wat de VVD betreft ligt het initiatief voor een aanpak in de eerste plaats bij de landelijke politiek. Haar fractie vindt het geen goed idee om als gemeente allerlei regelingen op te tuigen. Toch ziet zij voor de gemeente ook mogelijkheden, vooral wanneer het gaat om voorlichting, en de registratie in het BRP.

Voorlichting is dan in de vorm van goede informatie voor vertrek of bij aankomst in Utrecht. Zij denkt daarbij aan een flyer, een goede website of een aanspreekpunt bij de gemeente. Zij vraagt zich af of Welcome Utrecht Region goed aansluit op de wensen en op de vragen die arbeidsmigranten hebben. Zij verneemt graag hoe de wethouder dit ziet. Zij legt de vraag voor of de gemeente iets meer kan betekenen in de informatievoorziening.

Mevrouw Podt (D66) merkt op dat de VVD in het verleden erg aarzelend was over informatie in de eigen taal. Zij vraagt hoe mevrouw Meering die informatie voor zich ziet.

Mevrouw Meering (VVD) lijkt het haar nodig de informatie in de taal te geven van de thuislanden of in het Engels. Zij vindt het van belang dat mensen op de hoogte zijn van hun rechten.

De heer Sungur (DENK) merkt op dat al heel veel informatie in de Engelse taal beschikbaar is. Hij begrijpt hieruit dat de VVD positief is ten aanzien van informatie in de eigen taal: Roemeens, Bulgaars, Pools.

Mevrouw Meering (VVD) bevestigt in dit geval positief te zijn. Zij herhaalt haar argumenten. Het gaat om arbeidsmigranten die hier niet in de eerste plaats zijn om de Nederlandse taal te leren. Zij vervolgt haar inbreng in haar termijn.

De registratie in het BRP is bij uitstek een taak van de gemeente. Juist daar gaat het nu vaak mis. Daardoor verliezen ze hun bescherming.

Mevrouw Van Ophem (Student & Starter) sluit zich grotendeels aan bij de inbreng van de PvdA.

De stukken geven haar de indruk dat er niet echt zicht is op deze groep. Dat kwam voor haar vooral door het kleine deel over de maaltijdvoorziening en de beantwoording van de schriftelijke vragen. Zij kan zich vinden in de woorden van de heer Van der Zweth over het onderbrengen bij één wethouder. Tegelijkertijd wordt vaak

gerefereerd aan Barka, een Poolse organisatie. Zij verneemt ook dat er andere groepen zijn. Zij zou het fijn vinden om daarin meer inzicht te krijgen. Zij is blij met G4 onderzoek waaraan gerefereerd wordt. Zij wil graag weten wanneer de raad daarvan de uitkomst gaat krijgen en wanneer de raad weer op de hoogte wordt gesteld

Mevrouw Streefland (ChristenUnie) merkt op dat het goed is te beseffen dat bij Barka allerlei medewerkers werken die breed inzetbaar zijn, zowel voor Roemenen, Spaanstaligen, en anderen. Zij deelt met mevrouw Van Ophem dat er geen zicht is op de groep. Zij vraagt zich af wat het plaatsen onder één wethouder zou gaan opleveren. Deze groep laat zich moeilijk zien.

Mevrouw Van Ophem (Student & Starter) merkt op dat mevrouw Streefland zelf ook al aangeeft dat het moeilijk is om deze groep in beeld te krijgen. Onder één wethouder is meer taakgericht te werken. Zij refereert ook aan de inbreng van mevrouw Podt; dit is wat haar betreft een van de mogelijke oplossingen die uit te proberen zijn. Op dit moment werkt het niet onder twee wethouders.

De heer Dekkers (GroenLinks) vraagt of Student & Starter en de PvdA het met hem eens zijn dat het goed is ervoor te zorgen dat er samenhang is, dat er dingen op elkaar aansluiten, maar dat op verschillende terreinen verschillende wethouders hun aandacht houden op het gebied van huisvesting, van economie, van werk en inkomen, van taal, voorlichting en inschrijving maar dat het slim is om één coördinerend wethouder te hebben zodat er samenhang is en helderheid over de activiteiten die de gemeente wil ondernemen.

Mevrouw Van Ophem (Student & Starter) antwoordt dat zij het eens is over de benodigde samenhang. Het onderbrengen bij één wethouder vindt zij één van de oplossingen. Zij ziet in dat er samenwerking nodig is tussen verschillende portefeuilles.

De heer Van der Zweth (PvdA) deelt de omschrijving van de heer Dekkers. De vragen die gesteld zijn, zijn beantwoord uit Wonen, asiel en immigratie, Wmo, Werk & inkomen. Dit toont aan dat er samenhang gevonden moet worden. Het is van belang dat de deelgebieden bij elkaar gebracht worden; hij vindt dat de toegevoegde waarde van het onderbrengen bij één wethouder.

Mevrouw Van Ophem (Student & Starter) vraagt hoe het staat met het coronavaccineren van deze groep.

De heer Walenkamp (Stadsbelang Utrecht) voert zijn maidenspeech. Hij vervangt zijn woordvoerder op het laatste moment.

Wat hem betreft gaat het om kansen geven en grenzen stellen. Mensen die in de Europese Unie wonen, krijgen hier mogelijkheden. En onder bepaalde omstandigheden krijgen ze ook een woning. Wanneer ze hun werk verliezen, moeten de arbeidsmigranten weer naar huis. Wat zijn fractie betreft moet de wetgeving nageleefd worden.

Lezende de stukken krijgt hij voor een deel de indruk dat de groep nog niet in beeld is; ruim 15.000 internationale werknemers, bestaande uit diverse groepen, mogelijk ook ongedocumenteerden die soms ook illegalen worden genoemd. Wat hem betreft moet de gemeente geen aanzuigende werking creëren voor ongedocumenteerden. Wanneer het gaat om echt schrijnende gevallen, wenst de heer Walenkamp de gemeente succes met de opvang en de organisatie. Voor de concrete uitvoering verwijst hij naar de fractievoorzitter in de raad.

De voorzitter schorst de vergadering voor 5 minuten en heropent de vergadering.

De beantwoording

- 1540 **Wethouder Voortman** begint met de beantwoording en zij geeft weer hoe de taken zijn verdeeld tussen de wethouders: zij zal onder meer ingaan op burgerzaken en internationaal welkomst centrum Utrecht en Wonen en haar collega Van Ooijen zal ingaan op de dakloosheid.
- Zij bevestigt dat veel arbeidsmigranten in Utrecht werkzaam zijn en minder die ook in Utrecht wonen. Het overgrote deel van de arbeidsmigranten werkt gewoon. De commissie heeft vragen gesteld over de groep met wie het niet goed gaat. Het is dan vooral zaak om te kijken wat de gemeente kan doen om mensen te helpen bij problemen met wonen, inschrijvingen, of opvang.
- De vraag of een coördinerend wethouder zou helpen, beantwoordt zij dat zij zich afvraagt of dit het panacee is. Het gaat hier om verschillende problemen. Dit ook omdat op landelijk niveau dit ondergebracht is bij verschillende ministeries en de wethouders hun eigen contacten hebben met die verschillende ministeries. Het is dan de vraag of het zinvol is één wethouder te hebben die al die ministeries gaat aflopen.
- Dat neemt niet weg dat wanneer het gaat om problemen en de gemeente de middelen heeft om die op te lossen, zij dat ook moet doen.
- Een belangrijk punt is inschrijven in het BRP en het verblijfadres. Arbeidsmigranten die korter dan vier maanden per jaar in Nederland verblijven, kunnen zich inschrijven in de registratie Niet Ingezetenden (RNI). Wanneer ze langer dan vier maanden in Nederland verblijven, zijn ze verplicht zich in te schrijven de basisregistratie
- 1560 Personen. Om ingeschreven te worden in de RNI moeten de arbeidsmigranten zich kunnen identificeren met een geldig identiteitsbewijs. In totaal zijn er 19 landelijke RNI-loketten waar niet-ingezetenen zich kunnen registreren. Utrecht is daarvan één. In Utrecht wordt uitvoering gegeven aan de aanbeveling uit het rapport van het aanjaagteam bescherming arbeidsmigranten, van de commissie Roemer om een aparte registratie uit te vragen. Het is voor de arbeidsmigrant niet verplicht die gegevens te verstrekken. Die aanvullende gegevens zijn nodig om de arbeidsmigrant in de toekomst te kunnen wijzen op zijn rechten en plichten.
- Registratie is hét middel voor alle gemeentelijke clusters om inzicht in aantallen en de verblijfplaats van EU-arbeidsmigranten te krijgen. Om het verblijfadres op te
- 1570 nemen in de RNI is de gemeente afhankelijk van wet- en regelgeving. Het ministerie van BZK wil het mogelijk maken het tijdelijke verblijfadres in de loonaangifteketen te laten registreren. Het is dan de bedoeling dat de werkgever ook de zorgplicht krijgt om de adressen aan te leveren.
- De landelijke vereniging voor burgerzaken en de VVB hebben aangekaart dat de gemeente een stap verder wil gaan en heeft ook in een brief aan staatssecretaris Knops aangegeven dat het wettelijk geregeld moet zijn dat het verkrijgen van een BSN gepaard gaat met de verplichting om het verblijfsadres in Nederland op te geven, bij voorkeur in de verblijfsgemeente zelf.
- Een andere verstrekken oplossing is arbeidsmigranten in Nederland verblijvende
- 1580 niet-ingezetenen aan te merken als ingezetenen zo dat het actuele woon- of verblijfsadres wordt geregistreerd in de BRP en dat de aangifte ook verplicht is. De vervolgstappen zijn nu nog niet bekend. Het college denkt dat de registratie een verplichtend karakter heeft en een wettelijke basis moet hebben om de problematiek van *onder de radar blijven* daadwerkelijk aan te kunnen pakken.
- De wethouder zet uiteen dat nu wel gekeken wordt naar wat wel mogelijk is om te doen. De gemeente beschikt over een aantal instrumenten om de kwaliteit van de

BRP bij te houden en te verbeteren, zoals de controle op huisaangiften, adresonderzoek, deelname aan de landelijke aanpak adreskwaliteit, en proactieve huisbezoeken. Het demissionaire kabinet heeft gezegd de inrichting van een nieuw registratieproces te willen overlaten aan een volgend kabinet. Ook de aanpassing van de wet BRP om opgave van een actueel adres voor deze groep mogelijk te maken, kan ook nog enige tijd duren.

In Utrecht is het vermoeden en in het verleden ook gemeten dat de arbeidsmigranten niet in Utrecht verblijven maar in een andere randgemeente. Dat is lastig te achterhalen aangezien het noteren van de lokale verblijfsgegevens, vooruitlopend op eventuele wetgeving, geen verplichting kent. De wethouder vindt het het overwegen waard en zegt de commissie toe te onderzoeken of het mogelijk is in het licht van de privacy de tijdelijke verblijfplaats een periode lang bij te houden om hierop meer zicht te krijgen.

Het blijkt dat Rotterdam niet het tijdelijk verblijfsadres noteert. Rotterdam is bezig met een lobby richting ministeries en de Tweede Kamer om een actueel verblijfsadres opgenomen te krijgen. Die lobby steunt Utrecht. De G4 trekt hierin samen op met de NVVB. Het ministerie loopt hierop inmiddels, om een tijdelijk verblijfsadres bij te kunnen houden. Het voorstel van Utrecht is om een periode de plaats te noteren om inzicht te krijgen waar men in eerste instantie verblijft.

Ten tweede gaat zij in op een landelijke pilot met een aantal gemeenten waarbij de bestanden van de RNI vergeleken worden met UWV-bestanden om na te gaan of er inderdaad veel arbeidsmigranten zijn die langer dan vier maanden in Nederland verblijven en die niet ingeschreven staan in de BRP. Op dit moment neemt Utrecht daaraan nog geen deel. De wethouder zegt toe te kunnen aansluiten na de eerste tranche van gemeenten. Zij stelt voor hierover de commissie een brief te sturen in het vierde kwartaal 2021. Wanneer zij straks nog meer toezeggingen doet zal de desbetreffende informatie verwerkt worden in die brief.

De heer Van der Zweth (PvdA) is blij met de toezegging van de wethouder. De wethouder zegt niet precies te weten hoeveel arbeidsmigranten in Utrecht wonen. Dat spreekt de schriftelijke beantwoording tegen. Hij weet uit de stad dat er in Kanaleneiland honderden zo niet duizenden arbeidsmigranten wonen. Hij is blij aan de slag te kunnen met de toezegging.

Wethouder Voortman gaat in op een vraag van mevrouw Meerding over inschrijven.

De wethouder heeft begrepen dat de rijksdienst Identiteitsgegevens informatie in heel veel talen beschikbaar heeft, en ook in de taal van de mensen waarover nu gesproken wordt.

De heer Walenkamp (Stadsbelang Utrecht) vindt taal de sleutel tot integratie. In de Europese Unie is de Engelse taal logisch. Hij hoort gesproken worden over voorlichting in al die andere talen. Hij vraagt in hoeverre het college dat wenselijk vindt en in hoeverre het college denkt dat kunnen faciliteren en wat het denkt over de kosten.

Wethouder Voortman geeft deze vraag door aan haar collega wethouder Van Ooijen. Zij vervolgt haar beantwoording.

Zij gaat in op het Internationaal welkomstcentrum; de discussie was over of dit arbeidsmigranten aanspreekt. Dat centrum helpt alle Internationals bij de start van hun leven in het buitenland. Het college streeft er naar alle overheidsinformatie ook in de Engelse taal aan te bieden of naar de juiste pagina's door te linken. Daarnaast staat ook op de website veel relevante informatie over wonen, werken en leven voor Internationals. En daaronder vallen ook de arbeidsmigranten.

Het IWCUR heeft contact met partijen zoals stichting Barka en zorgt voor een laag-drempelige informatievoorziening. Er worden ook kennis- en netwerkevenementen georganiseerd.

1640 De wethouder bevestigt dat de informatie bestemd is voor alle internationals. Zij kan zich voorstellen dat de website meer oogt als een expat-site dan als een site voor arbeidsmigranten. Zij wil kijken wat te doen is aan de look and feel. Zij benadrukt dat vanuit het IWCUR verschillende activiteiten plaatsvinden voor arbeidsmigranten. Ze noemt als voorbeeld de samenwerking met het Huurteam als het gaat om aan te geven hoe het zit met de huur rechten. Daarnaast is informatie te krijgen op andere websites. Heel veel informatie is bijeen genomen op de landelijke website www.WorkinNL.nl waarop de G4 ook input geeft. Die site is specifiek voor de EU-migranten. Daarop staat alle relevante informatie. Het zou wat haar betreft een goed idee zijn een link te zetten tussen deze twee websites. Zij zegt toe na te gaan of die link is toe te voegen.

1650 Het ministerie van SZW gaat een website lanceren met informatie voor arbeidsmigranten. Daarnaast komen er ook fysieke informatiepunten. De vorm en de aanpak worden nog uitgewerkt. Het college houdt die ontwikkeling in de gaten.

Zij komt terug op het IWCUR in haar brief in Q4.

Burgerzaken let op meerdere zaken wanneer het gaat om alertheid op misstanden; ze denkt daarbij aan signalen over mensenhandel, lookalike fraude. Baliemedewerkers zijn erop getraind signalen te herkennen van mensenhandel, zij letten op afwijkend gedrag. Dat melden intern aan veiligheid. Deze maand is de gemeente begonnen met apparatuur voor gezichtsvergelijking bij het RNI-loket.

1660 De heer Dekkers vroeg ook naar contacten met zelforganisaties. Er zijn weinig zelforganisaties op dit moment. Het kenmerk van een zelforganisatie is dat het uit mensen zelf komt. Wel zijn er goede contacten met het Huis van Vrede en met Barka. De vraag is wat de gemeente moet doen zonder te bepalen dat mensen zich moeten organiseren; deze vraag stelt zij in de context van de wens van de heer Dekkers naar financiering.

De heer Dekkers (GroenLinks) herkent het dilemma. Zonder dat te doorbreken komt er niet veel van de grond. Hij bevestigt dat het gemeentebestuur niet moet denken voor die groep. Het gaat hem er juist om de zelforganisatie te ondersteunen.

1670 Tegelijkertijd kan het aangeven dat steun te bieden is, helpen om ervoor te zorgen dat het echt van de grond komt. Anders heeft het allemaal net te weinig kritische massa, et cetera. Hij denkt hierbij in termen van initiatie. Hij hoopt dat de wethouder dit kan toezeggen.

Wethouder Voortman antwoordt wel te kunnen toezeggen in de gesprekken met Barka en met het Huis van Vrede te vragen wat hun beeld hierbij is. Zij wil nagaan of hierin iets te verbeteren is in samenhang met de bestaande belangenbehartigers. Zij wil niet verder gaan dan dat.

1680 Met betrekking tot de regionale aanpak arbeidsmigranten deelt de wethouder mee dat op 9 juni het onderwerp huisvesting van de arbeidsmigranten op de agenda staat van de bestuurstafel van de U16. In het verleden is dat onderwerp eerder besproken aan de thematafel Wonen. De conclusie was toen dat niet direct een behoefte was aan regionaal beleid en sturing op dat gebied, maar wel behoefte aan zicht op het instrumentarium en de omvang van het probleem. In opdracht van de provincie Utrecht is toen onderzoek gedaan door het bureau Companen naar het aantal arbeidsmigranten in de regio, vooral gericht op laaggeschoolde arbeidsmigranten. Op 9 juni wordt er kennis genomen van de uitkomsten van het onderzoek. Daarnaast wordt tijdens het overleg een opdracht gevraagd voor het opstellen van een toolbox.

Gevraagd wordt dat onderwerp op de agenda van de bestuurstafel te houden. Het college denkt daarover mee in regionaal verband. Op dit moment ziet het college voor de stad niet direct een aanleiding om het specifiek lokaal aan te pakken. Het college doet dit via het huidige brede huisvestingsbeleid. Arbeidsmigranten behoren niet tot de meest kwetsbare groepen. De signalen zijn in Utrecht klein in verhouding tot de signalen in regiogemeenten. Het college zal de raad op de hoogte houden van de uitkomsten van het onderzoek dat in U16 verband wordt gedaan.

De heer Van der Zweth (PvdA) merkt op dat de partners de gemeente kunnen vertellen waar woningen compleet gevuld worden, mensen kamertjes moeten delen en waar ze met z'n dertigen in een woning zitten. Hij gaat er vanuit dat de gemeente een rol kan pakken. Daar zou de gemeente terecht kunnen handelen. Hij vindt het zonde om te wachten op de regiotafels.

Wethouder Voortman zet uiteen dat het college er op afgaat wanneer het meldingen krijgt over problemen.

De heer Van der Zweth (PvdA) vindt dat precies het probleem. Deze groep blijft buiten beeld. Die meldingen krijgt de gemeente niet. Hij dringt er daarom op aan actief contact op te nemen met de partners en van hen te horen welke partijen dat zijn en waar de huisvesting zit en daar actief de inspectie op af sturen. Hij dringt erop aan zelf de regie te pakken.

Wethouder Voortman bevestigt dat het college die contacten heeft met organisaties in de stad. Zij heeft niet de idee dat het college die signalen niet kan krijgen. Partijen kunnen elkaar vinden. Zij vraagt naar wat er op dit moment dan nog ontbreekt.

De heer Van der Zweth (PvdA) merkt op dat door simpelweg contact op te nemen, gebleken is dat honderden mensen werkzaam zijn bij de onverbeterlijke schoonmaakbedrijfjes en daar ook met onfatsoenlijk huisvesting zitten. Hij licht toe dat de gemeente het verschil kan maken door de inspectie actief in te zetten. Die actieve houding ontbreekt op dit moment. Hij pleit ervoor dat op te pakken.

Wethouder Voortman benadrukt dat wanneer het college signalen krijgt, het college die oppakt, binnen het kader van de aanpak huisjesmelkers. Het college doet volgens haar wat de heer Van der Zweth haar vraagt.

De heer Dekkers (GroenLinks) vraagt of de wethouder bereid is om naar de mensen toe te gaan met het voorstel samen in beeld te krijgen welke adressen er zijn om dan vervolgens aan de slag te gaan met het Huisjesmelkersteam en met het Huurteam.

Wethouder Voortman deelt mee dat momenteel de adressen op tafel komen. Zij kan de vraag stellen of adressen bekend zijn waar dit speelt. Zij zal de commissie informeren over hoe de contacten verlopen. Zij vervolgt.

EU-burgers die langer dan vijf jaar in Nederland zijn, hebben recht op een voorziening en die worden beschouwd als Nederlanders. Dan wordt het staand beleid rond het postadres gevolgd. De mensen moeten zelf Wonen, werken, registratie en verzekerd zijn regelen. Met een postadres wordt een andere route gefaciliteerd dan de arbeidsmigranten wettelijk moeten doen. Dat is zeer onwenselijk omdat dan de vestigingsregels worden ondermijnd. Dan word registratie-spookbewoning gecreëerd. Maar ook zwarte verhuur kan via een postadres gelegaliseerd worden. De wethouder vindt dat onwenselijk.

Wel is het mogelijk een enkele keer een uitzondering te maken bij medische omstandigheden via Barka en volksgezondheid. Het college doet dat ook. Wanneer dit standaard mogelijk gemaakt wordt, kan de gemeente illegale omstandigheden juist faciliteren. Dat lijkt de wethouder niet wenselijk.

De heer Dekkers (GroenLinks) spreekt niet over de mensen die ergens illegaal wonen, maar wel over de groep die op straat gekomen is, zonder adres en daardoor in de problemen. Die kunnen veel baat hebben bij een postadres.

Wethouder Voortman geeft deze vraag door aan haar collega wethouder Van Ooijen. Zij vervolgt haar beantwoording.

1740 In Utrecht zijn vooral arbeidsmigranten verbonden aan de kennisinstututen, zoals de universiteit of hogeschool. De huisvesting van die personen ziet het college niet als een taak van de gemeente. In Utrecht zijn geen grote Polenhotels maar een paar werkgevers hebben wel woningen verkregen waar die doelgroep vervolgens blijft.

Relatief weinig ongeschoolde arbeidsmigranten komen naar de gemeente Utrecht. Het college ziet dan ook niet de noodzaak tot het opstellen van een afzonderlijk lokaal arbeidsmigrantenbeleid zoals dat in sommige regio's wel gebeurt. Dan gaat het vooral om seizoensarbeid. Het college wil graag de huisvesting van arbeidsmigranten regelen binnen het reguliere huisvestingsbeleid. Daarop zet het college diverse instrumenten in die eraan bijdragen om problemen te signaleren en te ondervangen. In aantallen, wonen in Utrecht de meeste geregistreerde mensen uit de doelgroep in Overvecht en Zuidwest. Dan gaat het vaak om huurders van corporatiewoningen. In die wijken zijn ook de meeste sociale huurwoningen.

1750 Vanuit de afdeling Wonen en ook vanuit Barka die samenwerkt met Buurteams bij signalen, zijn er een beperkt aantal signalen over misstanden. Wanneer mensen huren van een corporatie, is huisvesting niet het vraagstuk.

Met het regionale pilot goed Verhuurderschap komt het college arbeidsmigranten tegen. Dat is bijvoorbeeld het geval in Stichtse Vecht. Dat speelt vooral omdat daar de overlast ontstaat. Het is voor het Regionaal Huurteam niet gemakkelijk om daar binnen te komen. Maar het Huurteam komt ze soms tegen en kan ze dan zeker helpen. Vaak worden ze dan via via doorgestuurd door het Buurteam of door andere mensen in de wijk.

1760 De bestaande instrumenten die ook van toepassing zijn op misstanden waarmee arbeidsmigranten te maken hebben, zijn bestuursrechtelijk, handhavend of via de reguliere handhavinginstrumenten, bijvoorbeeld bij het constateren van overbewoning, brandonveilige situaties, achterstallig onderhoud of op basis van risicosignalen vanuit de landelijke aanpak adreskwaliteit en de landelijke stuurgroep Interventieteams. Binnen de gemeentelijke aanpak Huisjesmelkers richt het college zich op pandeigenaren die stelselmatig in overtreding zijn. Daarnaast verbreedt het college binnen het pilot groepsverhuurderschap deze aanpak naar de regio om een waterbedeffect tegen te gaan. Op grond van het woonbeleid zorgt het college voor passende woningen van voldoende kwaliteit voor iedereen. Daarbij is aandacht voor alle

1770 kwetsbare bewoners, studenten, jongeren, zorgbehoevenden, ouderen en ook arbeidsmigranten.

Eind 2019 heeft de raad het beleid vastgesteld voor tijdelijk verhuur van woningen en daarnaast is er ook beleid voor het splitsen en omzetten van woningen. In de APV zijn de plaatselijke regels over openbare orde en veiligheid. Het college heeft ook meer mogelijkheden gekregen om woonoverlast aan te pakken.

Zij noemt ook de mogelijkheid voor het invoeren van een verhuurdersvergunning. Die biedt in de toekomst meer mogelijkheden om schrijnende situaties met huisbazen die zich als slechte verhuurder blijven gedragen, aan te pakken zodat het college huurders kan beschermen. Dan ontbreekt daarvoor nu nog de juridische basis. Het

1780 college is al druk met de voorbereiding van de toekomstige eis. Op korte termijn wordt de raad hierover geïnformeerd. Dit zal ook meegaan in haar toegezegde brief over wonen. Bovendien is het college bezig met een lobby voor een bemiddelaars-

vergunning. Het college wil graag een landelijke generieke bemiddelingsvergunning voor verhuurbemiddelaars met daaraan gekoppeld een registratieplicht. Het Verwey-Jonker instituut adviseert ook om die in te voeren, zoals ook voor taxateurs geldt. Dat moet bij voorkeur landelijk worden ingevoerd omdat anders mogelijke verplaatsings-effecten optreden naar andere gemeenten.

De voorzitter nodigt de wethouder uit haar beantwoording zo kort mogelijk te houden.

1790 **Wethouder Voortman** vervolgt met in te gaan op uitzendbureaus en werkgevers. Als het gaat om samenwerking met de arbeidsinspectie, de vakbond en anderen om toe te zien op werksituaties, is op beide punten vooral de commissie Roemer ingegaan en die heeft aangegeven dat dit vooral op rijksniveau ligt bij onder andere het ministerie van SZW. Daar ligt vooral de verantwoordelijkheid, niet bij de gemeente.

De wethouder gaat in op het advies van de commissie Roemer.

Het college steunt het uit elkaar halen van werk en huisvesting.

1800 Werkgevers die arbeidsmigranten in dienst nemen, maken vaak gebruik van specifieke uitzendbureaus waarmee de gemeente niet direct contact heeft. De uitzendbureaus waarmee de gemeente samenwerkt, zijn inderdaad vaak de andere uitzendbureaus. De wethouder heeft begrepen dat juist de heer Roemer zegt dat het weinig zin heeft dat de gemeente het zelf gaat doen. De gemeente kan lokaal het net niet sluiten. De gemeente heeft de expertise er niet voor en niet de contacten; dit moet landelijk opgepakt worden.

Mevrouw Podt (D66) kan een heel eind meegaan met de wethouder. Haar vraag ging vooral over of zeker is dat de uitzendbureaus en de werkgevers waarmee de gemeente werkt, zich niet begeven in dit soort praktijken. Zij vindt dat belangrijk om te onderzoeken.

1810 **Wethouder Voortman** herhaalt haar antwoord dat het vaak specifieke uitzendbureaus zijn waarmee de gemeente geen contacten heeft. Zij wil deze vraag wel terug leggen bij de ambtelijke ondersteuning: of dit zeker is.

De heer Van der Zweth (PvdA) vindt het jammer dat de wethouder hierop niets wil doen. De wethouder zegt dat op lokaal niveau het net niet te sluiten is. Het is mogelijk om contact op te nemen met de arbeidsinspectie en de inspectie te vragen daarop gericht te acteren wanneer de gemeente deze signalen kan doorgeven. Hij is benieuwd naar de reactie van de wethouder specifiek daarop en waarom Rotterdam dit wel zou kunnen.

Wethouder Voortman antwoordt dat het niet een kwestie is van *niet willen*. Zij heeft gezegd dat het college goed geluisterd heeft naar de heer Roemer. Zij herhaalt de zojuist gegeven informatie.

1820 **De heer Van der Zweth** (PvdA) kreeg geen antwoord op de vraag waarom de gemeente de signalen niet kan doorgeven aan de arbeidsinspectie en ook geen antwoord op de vraag waarom Rotterdam het wel kan. Hij heeft de indruk dat het college het niet wil.

Wethouder Voortman antwoordt dat het college die signalen niet heeft. Dan zouden die signalen van andere partijen moeten komen. Die andere partijen kunnen ook contact leggen met de arbeidsinspectie. Zij weet uit ervaring dat bijvoorbeeld de FNV heel goed de weg weet te vinden naar de arbeidsinspectie. Zij zou het vreemd vinden wanneer dat via het college zou gaan.

1830 Een opmerking is gemaakt over kinderen die niet naar school gaan. Als het gaat om leerplicht heeft de gemeente wel een verantwoordelijkheid. Het college kent die signalen niet. Als er mensen zijn die kinderen kennen die niet naar school gaan, verneemt zij die informatie graag.

Gemiste vragen

De heer Van der Zweth (PvdA) merkt op dat de wethouder begon over de coördinerend wethouder. Die vraag heeft ze duidelijk beantwoord. Zijn fractie had een pleidooi voor een samenhangende aanpak. Die werd bij Wonen nog even genoemd. Zijn fractie vindt het voor Wonen niet nodig; zijn fractie bedoelde meer overkoepe-
1840 onderdelen bij verschillende wethouders en bij verschillende afdelingen. Hierop heeft hij nog geen reactie gehad.

Wethouder Voortman antwoordt dat haar reactie in lijn is met het coördinerend wethouderschap, juist omdat het gaat om verschillende soorten problemen. Om die reden is die samenhang er vaak niet. Een arbeidsmigrant die woonproblemen heeft, heeft meer gemeen met een niet-arbeidsmigrant die te maken heeft met een malafide verhuurder, dan met een andere arbeidsmigrant die misschien problemen heeft op het gebied van zorg. Dan heeft het haars inziens weinig zin om daaromheen een apart schot te zetten.

De heer Van der Zweth (PvdA) benadrukt dat dat juist wel samenhangt: wanneer ze
1850 hun werk verliezen, verliezen ze hun huis en verliezen ze hun zorgverzekering en zij verliezen het contact met de overheid omdat ze de taal niet spreken. Hij begrijpt uit het antwoord dat de wethouder er anders in staat dan de fractie van de PvdA.

Wethouder Van Ooijen gaat in op de vragen rondom zorg, dakloosheid en taal. Hij gaat eerst in op de maaltijdvoorziening in de opvang na 1 juni. Tot 2 juni zijn de maaltijden in de corona-opvang. Tot 1 augustus is voor de groep ongedocumenteerden opvang geregeld via de bus. Ook in onder meer de dagopvang zijn voor EU-migranten in de komende periode maaltijdvoorzieningen.

Met betrekking tot zorg en zorgverzekering stelt GroenLinks de vraag hoe ervoor te
1860 zorgen dat de Buurtteamorganisaties goed zijn aangesloten op de leefwereld van deze groep. Er is momenteel een medisch spreekuur in de dagopvang. Dat helpt enorm om deze groep goed in beeld te krijgen, juist op dit punt. Wanneer mensen niet verzekerd zijn, is er een regeling die de noodzakelijke zorg financiert via de GGD en Volksgezondheid. Ook op dit punt ziet het college een aantal verbeteringen die noodzakelijk zijn, in lijn met wat de commissie Roemer daarover heeft gezegd. Het college neemt dat mee in de brief in Q4 die wethouder Voortman zojuist heeft genoemd. De wethouder zal nagaan of de Buurtteamorganisaties hierop beter geëquipeerd kunnen worden. Hij zal nagaan of daarover afspraken te maken zijn met de Buurtteamorganisaties en ook over hoe zij dit zien.

Met betrekking tot de opvang, vooral voor de groep die afglijdt, zag het college daar-
1870 over ook een motie. Daarin is het ruimhartig geweest ook in de afgelopen raadsvergadering. De commissie noemde nog een aantal mogelijke invullingen. Hij hoorde de straatpsychiater genoemd worden, en toelatingscriteria, de wethouder gaf zelf ook een aantal kaders aan, vooral in combinatie met andere steden en de financiering vanuit VWS. Het college gaat hard aan de slag om na te gaan hoe ver het kan komen. Hij hoopt dat andere steden meedoen en dat betrokkenen tot een goed plan kunnen komen. Hij tekent hierbij aan geen garantie te hebben. Hij hoopt dat de raad hem daarop niet afrekent. Hij kan niet met een plan komen wanneer de kaders niet ingevuld zijn.

Mevrouw Streefland (ChristenUnie) merkt op dat het enerzijds gaat om waarom de
1880 motie van vorige week vroeg: doe dit breder, ook vanwege het waterbed, vanwege de aanzuigende werking, et cetera. In Utrecht ligt een andere invulling dan in

Rotterdam of Amsterdam. Het gaat om ongeveer 70 mensen. Hij vraagt of de wethouder kan aangeven of er voor die groep een op-maat-oplossing te vinden is, zowel G4 als ook Utrecht.

1890 **Wethouder Van Ooijen** antwoordt dat het zeker niet de insteek is om een one size fits all oplossing te vinden. In die zin is hij het eens met mevrouw Streefland. In die zin is de LVV-aanpak een schaduw die te volgen is omdat tussen steden in dat opzicht ook duidelijke verschillen zijn. De aanpak in Rotterdam op ongedocumenteerden is van een andere snit dan die in Groningen of Utrecht en toch werken de steden met elkaar samen en ook met het ministerie van Justitie in dit geval. Hier geldt in die zin wel eenzelfde wenkend perspectief als partijen daartoe echt komen.

Mevrouw Streefland (ChristenUnie) dankt de wethouder voor zijn antwoord. Volgens haar zijn er nog voldoende instanties waarmee de wethouder veel samenwerkt in de stad die ook heel graag hierover meedenken. Zij vraagt of zij hierin een grote stem kunnen hebben.

1900 **Wethouder Van Ooijen** antwoordt bevestigend. Hij is van mening dat partijen elkaar ook goed moeten kunnen vinden. Hij weet dat er stijl- en ideeënverschillen zitten tussen bijvoorbeeld wat Barka voor ogen heeft en het Leger des Heils. De wethouder heeft ook hen gevraagd elkaar op te zoeken en met een integratie van ideeën te komen en daarin goed uit te wisselen. Dat is nog niet allemaal uniform. Hij komt daarover terug bij de commissie op een geëigend moment. Hij vervolgt zijn beantwoording.

De wethouder waarschuwt de commissie voor Een postadres voor de hele groep dakloze EU migranten; daarmee is iets te legitimeren dat het stadsbestuur juist wil voorkomen. Hij voegt hieraan toe dat het college zo nu en dan een uitzondering maakt, vooral voor de medisch kwetsbare daklozengroep. Die werkwijze zou het college willen vasthouden. Met een uitbreiding zou een te grote groep meegenomen worden.

1910 De wethouder gaat in op inburgering en taal voor deze groep. Hij zet uiteen dat voor deze groep geen wettelijke plicht is om in te burgeren. Ten tweede is er niet altijd de behoefte om in te burgeren. En ten derde heeft de gemeente geen financiering voor de inburgering. Redenen genoeg om hierover terughoudend te zijn. De wethouder weet dat er een aantal informele taalaanbieders is dat deze groep op de korrel heeft. Hij kan zich voorstellen dat het goed is om met hen het gesprek te voeren om na te gaan wanneer deze aanbieders deze groep zien, welke groep dat is en wat zij als de nodige behoefte zien en het taalaanbod. Deze vraag zal hij expliciet neerleggen bij de informele taalaanbieders die deze groep zo nu en dan tegenkomt.

1920 Eerder beloofde de wethouder bij de inburgeringaanpak om ook specifiek terug te komen op de Welkomst-Huizen. Hij kan nagaan of deze huizen voor deze groep een oplossing kunnen zijn; mevrouw Podt suggereerde dat in haar bijdrage.

De vraag is gesteld of de gemeente Barka een grotere financiering zou moeten geven omdat er op hun bordje zoveel taken liggen en om de groep beter in beeld te brengen. Zij kregen in de afgelopen periode wel iets meer financiering; dat ging vooral over Zuid-Europese arbeidsmigranten. Het college financiert Barka in combinatie met middelen vanuit Den Haag; dat is ongeveer een fifty-fifty-verdeling. Met een eventueel plusaanbod komt het college op de lobby uit. De wethouder zal nagaan of Barka naar behoefte kan uitvoeren wat ze aan taken hebben.

1930 Het reizen van stad tot stad en de lobby richting het Rijk zijn beide punten die zeer van toepassing zijn, vooral als het gaat om de opvang van de groep die echt tussen wal en schip beland is. In algemene zin is dat niet per se de realiteit. Het geldt vooral

voor de groep die op straat terecht is gekomen en zonder rechten verblijft *in Nederland*.

Gevraagd is hoe het staat met de vaccinatie. De gemeente is vandaag begonnen met de vaccinatie van ook deze specifieke groep. Maximaal wordt ingezet om dat te bereiken vóór het sluiten van de nachtopvang. In ieder geval zou voortzetting van de vaccinatie in de dagopvang ook een optie zijn. Daarvoor moet wel ruimte zijn.

De bereidheid is tot nu toe hoger dan in eerste instantie werd aangenomen. Dat stemt de wethouder positief.

1940

Gemiste vragen

Geen.

De voorzitter vraagt of de agenderende fracties hieraan nog een vervolg willen geven.

De heer Van der Zweth (PvdA) dankt de wethouders voor hun beantwoording. Hij hoorde een paar mooie dingen over de registratie en over de zorg en de Buurtteams en de verbetering daarin. Hij heeft geen samenhangende aanpak horen toezeggen, op wonen en hij kreeg niet te horen wat hij wilde horen en idem dito geldt wat hem betreft voor Werk. Hij denkt aan een vervolg richting raad. Hij wil dat bespreken met zijn collega's in de fractie.

1950

De voorzitter recapituleert de gedane toezeggingen.

Wethouder Voortman zal een brief sturen naar de raad in Q4. Daarin zal een terugkoppeling komen op (1) wat is gekomen uit onderzoek tijdelijke verblijfplaats, (2) de uitkomst van de vergelijking van de bestanden NRI en UWV of er arbeidsmigranten zijn die hier langer verblijven dan vier maanden, (3) terugkoppeling / stand van zaken van de look and feel van de website IWCR in relatie tot de doelgroep arbeidsmigranten en het maken van een link naar de website Work in NL, (4) de terugkoppeling over de stand van zaken in de gesprekken met Barka en het Huis voor Vrede over wat er nog te verbeteren is voor de bestaande belangenbehartigers van de EU- arbeidsmigranten, (5) een toelichting op hoe de contacten met partners verlopen als het gaat om melding van misstanden van huisvesting, (6) terugkoppeling op de uitvraag over uitzendbureaus waar de gemeente mee samenwerkt over bijdrage aan eventuele misstanden, (7) terugkoppeling over verdere verbeteringen op het terrein van noodzakelijke zorg en equipering van de Buurtteamorganisaties, (8) terugkoppeling op de gesprekken met informele taal aanbieders over wat er nog ontbreekt voor deze groep, (9) terugkoppeling onderzoek regionale aanpak (als dit eerder kan dan Q4, komt de wethouder hier eerder richting de raad in een brief op terug).

1960

1970

De heer Dekkers (GroenLinks) noemt nog een: terugkoppeling over het onderzoek en het gesprek over de regionale aanpak.

Wethouder Voortman deelt mee dat 9 juni dit besproken wordt in de U16; de wethouder kan geen datum noemen. Over de datum zal zij nog terugkomen bij de commissie. Als het eerder kan, levert het college het eerder en anders in diezelfde al toegezegde brief in Q4.

De voorzitter schorst de vergadering om 16.30 uur tot 20.00 uur.

1980

Verslag openbare avondvergadering commissie Mens & Samenleving

Datum 27 mei 2021
Locatie Hal, stadhuis
Verslag door mw. I.B. Koren (Notuleerservice Nederland)
Vaststelling verslag

1990 **Aanwezigen**

De voorzitter, dhr. J. Wijmenga en mw. C. van Dun, de wethouders, mw. A. Klein, dhr. M. van Ooijen, de leden, dhr. B. van Steeg (CDA), mw. H. Assen (PvdA), dhr. D. Gilissen (VVD), mw. E. Bijsterbosch (D66), dhr. F. Boudens (SP), dhr. P. Zwanenberg (GroenLinks), mw. T. Sturkenboom (Student&Starter), mw. L. de Vries (PvdD), dhr. J. Wijmenga (ChristenUnie), dhr. H. Bakker (D66), mw. J. Kleinrensink (GroenLinks), dhr. L. Bosse (PvdA), dhr. M. van Dalen (VVD), dhr. I. Simsek (DENK), dhr. N. Temming (Stadsbelang Utrecht)

Afwezigen

Er zijn geen afwezigen gemeld.

2000 **Verslag vergadering commissie Mens & Samenleving**

1. Opening en mededelingen	4- 41 -
8. Raadsvoorstel Zienswijze ontwerpbegroting 2022-2025 Het Utrechts Archief	4- 41 -
9. Raadsvoorstel Utrechtse sportagenda	45
LIJST VAN TOEZEGGINGEN	59

1. Opening en mededelingen

2010 **De voorzitter** opent de vergadering om 20.00 uur en heet iedereen die meekijkt van harte welkom. Hij meldt dat er iets mis is gegaan met de spreektijden. De resterende spreektijden zijn niet geadmistreerd. De voorzitter concludeert na bespreking, dat fracties vanavond hun spreektijd met twee minuten mogen overschrijden.

8. Raadsvoorstel Zienswijze ontwerpbegroting 2022-2025 Het Utrechts Archief

De voorzitter constateert dat het raadsvoorstel in de volgende raadsvergadering vastgesteld moet worden om ervoor te zorgen dat een en ander op tijd bij het bestuur is.

De heer Gilissen (VVD) geeft aan dat hij de heer De Pagter vervangt. Allereerst wil de VVD-fractie waardering uitspreken voor het mooie en belangrijke werk dat het

2020 Utrechts Archief uitvoert. De VVD heeft de zienswijze gelezen in het licht van de meest actuele ontwikkelingen bij het Utrechts Archief en die waren niet direct positief. Zo was er een groot informatiebeveiligingslek. De fractie ziet gelukkig in het stuk terug dat in het risicomodel rekening wordt gehouden met dit soort zaken. Het voorstel is nu om het weerstandsvermogen op 1,1 te houden. Dit is aan de ruime kant. Hoe kijkt de wethouder er tegenaan als het weerstandsvermogen op 1 gezet zou worden? Hiermee wordt incidenteel 50.000 tot 60.000 euro vrijgespeeld. Dit geld zou gebruikt kunnen worden om de grootste opgave die de VVD ziet namelijk het digitaliseren van de collectie en het op orde brengen van de informatiebeveiliging, te realiseren. Verder kan de fractie zich goed vinden in het voorstel van het college.

2030 **Mevrouw Bijsterbosch** (D66) constateert dat het Utrechts Archief goed aan de slag is gegaan sinds vorig jaar. De financiële impact en de risico's van de uittreding van het Rijk uit de gemeenschappelijke regeling, zijn meer inzichtelijk gemaakt. Graag hoort D66 van het college of de risico inschattingen als realistisch worden geacht. Als dit zo is, dan komt het weerstandsvermogen op 1,1. De vraag van de VVD hieromtrent vindt D66 interessant. Verder zou misschien ook kritisch gekeken kunnen worden naar de hoogte van de gemeentelijke bijdrage aan het Utrechts Archief. Graag een reflectie van de wethouder. Tot slot deelt de fractie de complimenten van het college voor de ontwikkeling van de effectindicatoren. Tegelijkertijd doet D66 de oproep om deze minder vaag te maken. Wat wordt bijvoorbeeld bedoeld met 'duurzaam digitaal beheer is going concern'? Fijn dat dit al aandacht krijgt in de zienswijzebrief.

2040

De heer Gilissen (VVD) geeft aan dat het ook fijn zou zijn als tussenstappen worden geformuleerd. De VVD wil dat de indicatoren ook scherper worden gemaakt door deze meer meetbaar te maken.

Mevrouw Bijsterbosch (D66) zegt zich daarin te kunnen vinden.

2050 **Mevrouw Assen** (PvdA) constateert dat erdoor de eenzijdige uittreding van het Rijk zorgen zijn bij het Utrechts Archief en de gemeente. De PvdA deelt deze zorgen. Na een uitvoerig gesprek met het Utrechts Archief stelt de fractie de vraag, voor welk probleem dit nu een oplossing is. De partij verstaat de eenzijdige beslissing van het ministerie, zonder enige visie, niet onder goed bestuur. Deelt de wethouder dit en is dit doorgegeven aan het ministerie in de overleggen? Waaruit bestaan of bestonden acties richting het ministerie en welke resultaten hebben die gehad of wat voor resultaat wordt nog verwacht? Er bestaan ook zorgen over het tijdspad dat het ministerie wil volgen qua uittreding. Wordt er verwacht dat het tijdspad nog opgerekt kan worden? Dan het e-depot. Het voelt inefficiënt dat er is geïnvesteerd om dit regionaal vorm te geven en dat het nu weer wordt gecentraliseerd en regionale centra een en ander zelfstandig moeten gaan doen. Hierbij zou het funest zijn als dit ook in financieel opzicht een aderlating gaat zijn. Hoe ziet de wethouder dit en wat is hieraan te doen? Welke toekomstscenario's zijn er en in welke mate wordt opgetrokken samen met de provincie?

2060

De heer Van Steeg (CDA) zegt dat de CDA-fractie zich in grote lijnen kan vinden in wat erin de zienswijze staat. De fractie sluit zich bij de opmerking van D66 over de duidelijkheid van de effectindicatoren. Een ruimer weerstandsvermogen is niet onverstandig gezien de onzekerheid die de toekomst biedt. Die onzekerheid is ook ontstaan door de uittreding van het Rijk uit de gemeenschappelijke regeling. Verder vraagt het CDA of er een verschil van visie is tussen het ministerie en het Utrechts Archief.

2070

Mevrouw Bijsterbosch (D66) begrijpt dat het CDA vindt dat een ruimer weerstandsvermogen gewenst is. Hoe kijkt het CDA naar de risico inschattingen zoals het Utrechts Archief die heeft opgeschreven? Zijn die dan niet realistisch?

De heer Van Steeg (CDA) antwoordt dat er stappen vooruit zijn gemaakt maar dat er ook veel onzekerheid is voor de toekomst.

2080 **De heer Gilissen** (VVD) merkt op dat de financiële risico's die nu voorzien worden zijn afgedekt. Er moet wellicht gekeken worden of het risicomodel klopt. Binnen het model moet misschien meer gereserveerd worden voor de risico's.

De heer Van Steeg (CDA) vindt de interpretatie van de heer Gilissen juist. Hij vraagt aan de wethouder wat precies het risico is van de uittreding van het Rijk.

2090 **De heer Boudens** (SP) geeft aan dat de SP de zienswijze in grote lijnen een aardige visie op de archiefbegroting vindt. Soms spreekt er wel wantrouwen uit de brief richting het archiefbestuur. De fractie heeft moeite met de zin 'we vragen het Utrechtse Archief om deze verbetering door te zetten en toe te werken naar uitsluitend meetbare effectindicatoren'. De fractie heeft moeite met het woord 'uitsluitend'. De zaken waarvoor het Utrechts Archief ter aarde is, laten zich moeilijk kwantitatief uitdrukken. Het archiefbestuur mag wat meer vertrouwen krijgen en zou ook moeten mogen werken met kwalitatieve effectindicatie. In de raadsbrief van 20 april staat dat onduidelijk is wat precies de financiële impact is op de regionale historische centra (RHC) van de uittreding van het Rijk uit de gemeenschappelijke regeling. Het college stelt ook voor aan het Utrechts Archief te schrijven in de ontwerpbegroting beter rekening te houden met de consequenties van de uittreding. Hoe kan aan het archief iets gevraagd worden wat de gemeente zelf ook niet goed kan inschatten? Tot slot is het fijn als afkeringen in ambtelijke stukken tenminste een keer voluit geschreven worden.

2100

De heer Zwanenberg (GroenLinks) sluit aan bij de opmerking van de SP over de afkortingen. Daarnaast kan GroenLinks zich grotendeels vinden in de zienswijze. De partij heeft ook zorgen over de uittreding van het Rijk. Het Utrechts Archief is verder een fantastische organisatie, een soort museum van de stad. Er zijn verstandige vragen gesteld maar GroenLinks sluit ook aan bij de opmerking van de SP over waarvoor het Utrechts Archief ter aarde is.

2110 **Wethouder Klein** dankt voor de inbreng van de commissie. Zij wijst erop dat de brief niet van het college is maar van de raad. Vervolgens gaat zij in op de vraag van de VVD over het weerstandsvermogen. Het weerstandsvermogen komt nu uit op 1,1 terwijl de norm 1 is. Het gaat dan om 54.000 euro. Dit is niet heel veel geld waardoor het college ervoor kiest om het weerstandsvermogen zo te laten. Er is gevraagd of de structurele bijdrage verlaagd zou kunnen worden. Het is echter maar een keer dat het weerstandsvermogen op 1,1 uitkomt. Met betrekking tot de aangekondigde uittreding van het Rijk merkt zij op, dat toen dit voor het eerst werd benoemd, er niets helder was. Op dit moment wordt stap voor stap een en ander iets meer ingekaderd. Dit is de ook de reden waarom een en ander nog niet volledig in de risicoparagraaf is opgenomen. Voor de analoge collectie is inmiddels duidelijk dat het Rijk hierbij betrokken blijft en financieel zal blijven bijdragen.

2120

De heer Gilissen (VVD) constateert dat, rekening houdend met risicomanagement het archief nog net iets te ruim 'in zijn jasje zit'. Ziet de wethouder dit ook? En kan in de zienswijze duiding gegeven worden aan die 0,1 extra?

Mevrouw Bijsterbosch (D66) vraagt als het weerstandsvermogen op 1,1 blijft of de risico inschattingen realistisch zijn. Misschien kan de tekst hieromtrent in de zienswijze scherper worden geformuleerd.

2130 **Wethouder Klein** antwoordt op de vraag van de VVD, dat in de zienswijze opgenomen kan worden waar de raad het gedeelte dat boven de 1 uitkomt voor wil gebruiken. Tegen D66 zegt zij dat het realistische risico inschattingen zijn. Vervolgens gaat zij in op de effectindicatoren. Er zijn duidelijk herkenbare

verbeterslagen gedaan. In reactie op de SP zal zij verder nog iets zeggen. D66 heeft gezegd dat men er nog niet is wat de effectindicatoren betreft. In de zienswijze staat dat hierop gelet moet blijven worden. De PvdA vroeg hoe de aankondiging van uittreding van het Rijk wordt ervaren. Het heeft de wethouder verbaasd dat eerst een conclusie werd gecommuniceerd zonder dat daarbij een goede onderbouwing bij werd gegeven en zonder dat de consequenties werden aangegeven. Het kost ook moeite en tijd om deze zaken duidelijker te krijgen. Het Utrechts Archief heeft het standpunt ingenomen hier niet mee akkoord te zijn. Er wordt overigens samen met de provincie opgetrokken. Als het Rijk uit de gemeenschappelijke regeling stapt dan blijven de provincie en gemeente over in de regeling. De provincie en de gemeente willen weten wat mogelijke juridische en financiële consequenties zijn. Deze worden in kaart gebracht en vervolgens aan de raad gecommuniceerd.

Mevrouw Assen (PvdA) vraagt of de toets die wordt uitgevoerd, een juridische gang naar de rechter kan impliceren.

Wethouder Klein antwoordt dat zij in theorie denkt dat dit zo is maar zij heeft nog niet helemaal scherp hoe een en ander gaat. Het is vooral belangrijk om met elkaar te kijken naar met welk doel de gemeenschappelijke regeling is opgericht. Verder zijn er al dingen helder geworden over het analoge archief en dat is goed nieuws. De SP heeft aangegeven dat iets meer vertrouwen gegeven moet worden en dat niet alleen maar gestuurd moet worden op effectindicatoren. Vanuit de raad is het verzoek geweest om op deze manier te sturen. De wethouder hoopt dat dit terug herkend wordt. De oproep om afkortingen eerst voluit te schrijven neemt zij ter harte. De CDA-fractie vroeg hoe vanuit het ministerie en het Utrechts Archief naar een en ander wordt gekeken. Hier is zij al op in gegaan. Het is belangrijk dat het ministerie zich realiseert dat het een verantwoordelijkheid heeft. Tot slot dankt zij GroenLinks voor de steun voor de zienswijze.

De voorzitter constateert dat de tweede termijn ingaat.

De heer Gilissen (VVD) stelt voor in de zienswijze op te nemen dat het ruime weerstandsvermogen wordt gezien als extra verzekering voor risico's die gepaard gaan met het terugtrekken van Rijk en de uitdagingen op het gebied van ICT en informatiebeveiliging.

Mevrouw Bijsterbosch (D66) kan zich vinden in de woorden van de heer Gilissen. Daarnaast ziet D66 graag dat de aansporing wordt opgenomen, dat het Utrechts Archief het weerstandsvermogen terugbrengt naar 1 als de extra 0,1 niet meer nodig is voor risico's zoals benoemd door de heer Gilissen.

De heer Van Steeg (CDA) sluit ook aan bij de woorden van de heer Gilissen. Verder is het fijn dat de wethouder de commissie op de hoogte zal houden van de ontwikkelingen met het Rijk.

Wethouder Klein geeft aan dat de zin die de heer Gilissen voorstelt in een strekt ter vervanging toegevoegd zal worden. De aansporing van D66 zal ook worden opgenomen. Tot slot zal zij in ieder geval voor het eind van het jaar de commissie informeren over hoe de zaken ervoor staan.

De voorzitter concludeert dat dit agendapunt een B-punt wordt omdat er een strekt ter vervanging komt. Er zal een besprekingsduur van vijf minuten worden gehanteerd. Hij herhaalt de toezegging.

Wethouder Klein informeert de commissie, voor het eind van 2021, over de toets die plaatsvindt na de uittreding van het Rijk.

De voorzitter schorst de vergadering voor tien minuten.

9. Raadsvoorstel Utrechtse sportagenda

De voorzitter constateert dat het college met dit raadsvoorstel de raad vraagt om de ambitie en thema's voor het sportbeleid in de stad vast te stellen. Het college vraagt ook om de bestaande sportnota te verlengen tot tenminste 2023. Verder is er vorige week een raadsinformatiebijeenkomst over dit onderwerp gehouden.

2200 **Mevrouw De Vries** (PvdD) zegt dat voor de PvdD betaalbare en gevarieerde sportmogelijkheden ontzettend belangrijk zijn. In de sportagenda zijn mooie spelprincipes opgezet. De fractie wil een aantal zaken aanstippen. Er is ruimtegebrek in een groeiende stad als Utrecht. Samenwerking tussen sportverenigingen dient aangemoedigd te worden om zo, zo optimaal mogelijk gebruik te kunnen maken van de ruimte. Het slim gebruiken van multifunctionaliteit van ruimtes is daarnaast ook een mooi plan. Verder zouden kleinere, tijdelijke braakliggende terreinen gebruikt kunnen worden voor de functie sport. Graag reactie van de wethouder. Sporten in de openbare ruimte groeit. Het is mooi om te zien dat het college dit herkent en hierop inspeelt. De PvdD is hieromtrent wel alert want sport mag niet ten koste gaan van groen en ruimte voor dieren. De partij ziet in dit verband graag dat huidige sportfaciliteiten worden vergroend. Kan de wethouder toezeggen hier werk van te maken?

2210

De heer Wijmenga (ChristenUnie) vraagt of nu sport of groen de voorkeur heeft van de PvdD.

2220 **Mevrouw De Vries** (PvdD) zegt dat sport in de openbare ruimte een goed idee is. Sporten kan in het groen. Zij vervolgt haar bijdrage. Uit de raadsinformatiebijeenkomst bleek dat er nog gesprekken gevoerd gaan worden over de invulling van sport en bewegen in de openbare ruimte. Met wie worden deze gesprekken eigenlijk gevoerd en wordt er ook gesproken met deskundigen en belanghebbenden op het gebied van groen? En worden omwonenden ook betrokken bij het maken van deze plannen? Verder is het mooi om te zien dat het college onderzoekt hoe parkeerplekken omgetoverd kunnen worden tot sportfaciliteiten en dat het college inwoners stimuleert om de fiets te pakken. De partij is ook benieuwd naar de uitkomsten van onderzoek naar dubbel grondgebruik. Wanneer kan de raad deze uitkomsten verwachten? Vervolgens merkt de fractie op dat gezond stedelijk leven meer is dan sport. Voldoende groen en klimaatadaptatie zijn ook belangrijk net als de beschikbaarheid en de betaalbaarheid van gezonde en duurzame voeding, ook in sportkantines. Kan de wethouder toezeggen dat in alle Utrechtse sportkantines gezond en duurzaam voedsel beschikbaar zal zijn? De PvdD vraagt zich af of het niet zinvoller is om geld dat in sport wordt gestoken, direct in breedtesport te steken en niet in prestigeprojecten en in evenementen voor topsport. Graag een reactie. Tot slot vraagt de fractie de wethouder om een toezegging. Mochten er sportvelden toegevoegd moeten worden, kunnen er dan geen kunstgrasvelden worden aangelegd? Daarnaast moet op geen enkel bestaand kunstgrasveld gebruik gemaakt worden van rubbergranulaatkorrels of TPE.

2230

De heer Bakker (D66) merkt op dat topsport en breedtesport elkaar kunnen versterken.

2240 **Mevrouw De Vries** (PvdD) beaamt dat een topsportevenement jongeren en kinderen kan stimuleren om te sporten. De PvdD denkt dat dit ook op andere manieren kan. Het geld dat naar sport gaat, dient vooral naar sportfaciliteiten te gaan.

De heer Wijmenga (ChristenUnie) zegt dat hij enthousiast wordt van de sportagenda. De ChristenUnie vraagt zich alleen wel af hoe nu de 'vinger aan de pols' wordt gehouden. Komen er indicatoren in de begroting? Verder is het de partij niet helemaal duidelijk hoe nu in de praktijk de verbinding wordt gelegd met het

programma gezondheid. Is er bijvoorbeeld samenwerking tussen de gemeentelijke programma's Sport en Volksgezondheid?

2250

Mevrouw Kleinrensink (GroenLinks) vraagt hoe de link is gelegd met het sociaal domein.

Mevrouw Sturkenboom (Student&Starter) merkt op dat tijdens de raadsinformatiebijeenkomst bleek dat verenigingen ook kritisch zijn over de sportagenda omdat het als visiestuk wordt gezien met niet concrete doelstellingen. Hoe duidt de heer Wijmenga dit en wat moet anders of meer worden gedaan om uiteindelijk tot meer capaciteit te komen in de stad om sport te beoefenen?

2260

De heer Wijmenga (ChristenUnie) merkt op dat verenigingen tijdens de raadsinformatiebijeenkomst hebben gezegd dat zij tegen problemen aanlopen en dat zij het delen van capaciteit lastig vinden. Hij denkt dat verenigingen geholpen moeten worden om een stap te zetten.

Mevrouw Sturkenboom (Student&Starter) zegt dat in de sportagenda wederom wordt gezocht naar gezamenlijke uitgangspunten. Dit station is op een gegeven moment gepasseerd. Het is tijd voor meer actie.

2270

De heer Wijmenga (ChristenUnie) merkt op dat in de komende voorjaarsnota behoorlijk wat middelen worden vrijgemaakt voor het toevoegen van capaciteit. Dit zijn toch concrete daden.

De heer Bosse (PvdA) merkt op dat met betrekking tot het zwembad in de voorjaarsnota alleen procesgeld is opgenomen. Verder denkt de PvdA dat de gemeente ook met ruimtelijke plannen moet komen.

2280

De heer Wijmenga (ChristenUnie) geeft aan dat de ChristenUnie samen met de PvdA bij de vaststelling van de plannen voor het Beurskwartier een amendement of motie heeft ingediend over het gebrek aan sportcapaciteit in dat plan. De ChristenUnie is dus wel bereid om samen op te trekken en problemen op te lossen.

De heer Van Steeg (CDA) vraagt of de ChristenUnie vindt dat als binnenstedelijk wordt gebouwd, dat dit automatisch ten koste gaat van sportcapaciteit en verenigingen. Zo ja, moet de gemeente zich dan niet meer sturend opstellen om oplossingen te bieden?

2290

De heer Wijmenga (ChristenUnie) antwoordt dat het geen 'of-of-verhaal' hoeft te zijn, het kan ook 'en-en' zijn. In Kanaleneiland ging de forse uitbreiding van de IKEA gepaard met de aanleg van twee sportvelden op het dak.

De heer Van Steeg (CDA) meent dat het college een meer sturende rol zou moeten aannemen.

De heer Wijmenga (ChristenUnie) beaamt dat een consistente lijn van het stadsbestuur nodig is.

Mevrouw Sturkenboom (Student&Starter) vraagt of, om meer capaciteit te creëren, niet meer dan twee keer per jaar gerapporteerd moet gaan worden.

2300

De heer Wijmenga (ChristenUnie) denkt dat bekeken kan worden of alle sporten goed in beeld zijn.

De heer Bosse (PvdA) zegt tegen de ChristenUnie dat het ook een keer tijd is voor actie. Er dient vanuit het stadsbestuur een duidelijke lijn te komen. Hij vervolgt met zijn bijdrage. In de sportagenda staan goede ambities die de PvdA ondersteunt. Het

is alleen wel belangrijk dat de ambities ook concreet worden. Wanneer is de agenda nu eigenlijk geslaagd? Daarnaast vraagt de partij hoe de wethouder gaat waarborgen dat sport betaalbaar wordt en toegankelijk voor mensen met een beperking. Welke verbindingen worden gelegd met andere beleidsterreinen? Graag verdere uitwerking hieromtrent. Verder holt sportdeelname achteruit door corona en dit vraagt om concrete actie. De verdichting in de stad is dan nog niet eens genoemd. Ondanks dat er nu al tekort is aan ruimte voor sport, verzuimt het college om sport bij te plannen in bijvoorbeeld het Beurskwartier of de Merwedekanaalzone.

Mevrouw Kleinrensink (GroenLinks) vraagt of de heer Bosse al naar de voorjaarsnota en de concrete ambities daarin voor sport heeft gekeken.

De heer Bosse (PvdA) heeft de investeringen gezien. Er zit een aantal goede investeringen in de voorjaarsnota maar het is wel jammer dat weer een proces in wordt gegaan om tot een zwembad te komen. Daarnaast heeft hij het gevoel dat sport steeds het onderspit delft en dat andere ruimtelijke zaken voorrang krijgen. Misschien niet zozeer in financieel opzicht maar wel in ruimtelijk opzicht.

Mevrouw Kleinrensink (GroenLinks) vraagt of de heer Bosse zijn gevoel ergens op kan baseren. Zij wijst op de barcode bij ruimtelijke ontwikkelingen.

De heer Van Steeg (CDA) merkt op dat mevrouw Kleinrensink tijdens de raadsinformatiebijeenkomst ook heeft gehoord dat er problemen zijn en dat er geen oplossingen zijn. Hoe kijkt zij daarnaar?

Mevrouw Kleinrensink (GroenLinks) herkent dat er meer nodig is en dat sportverenigingen knelling ervaren. Het beeld wordt alleen geschetst dat er helemaal niets gebeurt, er geen stappen worden gezet en er geen normen zijn. Hier verzet zij zich tegen. Er wordt geïnvesteerd en er worden stappen gezet.

De heer Van Steeg (CDA) zegt dat wijzen op investeringen verenigingen niet helpt. Er is behoefte aan meer sturing en overleg.

De heer Bosse (PvdA) sluit zich volledig aan bij het verhaal van het CDA. De acties die worden gedaan zijn te weinig.

Mevrouw Sturkenboom (Student&Starter) beaamt dat er wel degelijk iets gebeurt. Het gaat hierbij om normen. De vraag is alleen of die normen die gehanteerd worden in de barcode, voldoende zijn.

De heer Bakker (D66) vraagt of de heer Bosse ook vindt dat naast bouwen ook gekeken moet worden naar de bestaande capaciteit en combinaties daarin.

De heer Van Dalen (VVD) sluit aan bij Student&Starter, de PvdA en het CDA. Verder denkt hij dat de polder Rijnenburg uitkomst kan bieden.

De heer Bosse (PvdA) denkt dat dubbelgebruik een goed idee is maar ook hierin heeft hij het idee dat sport een ondergeschoven kind is. Waarom niet eens een voetbalveld aanleggen dat ook als park gebruikt kan worden? Sport moet bovenaan worden gezet. Hij vervolgt zijn bijdrage. De capaciteit is een belangrijk punt en de PvdA zoekt naar meer creatieve oplossingen. Wil de wethouder komen tot een actieplan Sportcapaciteit waarin op een andere manier naar sportcapaciteit wordt gekeken? Sportcapaciteit dient prioriteit te krijgen en er dient een ambitie te komen om alles en iedereen aan het sporten te krijgen. Graag een reactie.

Mevrouw Kleinrensink (GroenLinks) vraagt wat erin dat actieplan moet staan.

De heer Bosse (PvdA) antwoordt dat in dat actieplan ingegaan moet worden op vragen vanuit bijvoorbeeld de Merwedekanaalzone waar zichtbaar te weinig capaciteit wordt gepland. Ook zal ingegaan worden op vragen die gesteld worden door sportparken.

Mevrouw Kleinrensink (GroenLinks) vraagt wat de heer Bosse concreet wil.

2370 **De heer Bosse** (PvdA) denkt dat een en ander meer gezocht moet worden in het gemeentelijk vastgoed. De Utrechtse vastgoedorganisatie moet nauwer worden betrokken.

De heer Bakker (D66) bemerkt bij de PvdA een fixatie op sportcapaciteit. Utrecht is echter ook goed in ongeorganiseerd sporten. Is de PvdA het ermee eens dat er meer nodig is om mensen aan het sporten te krijgen dan alleen een hal of een veld?

2380 **De heer Bosse** (PvdA) geeft aan dat hij de betaalbaarheid van sport en de link met de andere beleidsterreinen ook heeft genoemd in zijn inbreng. De inhoud van de sportagenda raakt wel degelijk de juiste snaren. De ambities zijn goed, al zijn er nog wel wat concretiseringspunten. De capaciteit is daarnaast een majeur sportprobleem in Utrecht.

De heer Bakker (D66) denkt dat capaciteit belangrijk is maar dat het ook om meer gaat.

De heer Van Steeg (CDA) vraagt of D66 de urgentie rondom de sportcapaciteit wel deelt.

2390 **De heer Bakker** (D66) antwoordt bevestigend. Het gaat alleen om meer dan het bouwen van de hardware.

2400 **De heer Van Dalen** (VVD) merkt op dat het lang heeft geduurd voordat de sportagenda er kwam. De VVD-fractie mist ook nu nog een concreet plan. Dit is een gemiste kans. Wanneer kan de commissie een concrete sportagenda ontvangen waarin staat wanneer, wat op welke locatie gedaan gaat worden? Graag een toezegging. De fractie ziet ook graag dat topsport, sport voor mindervaliden en proefsporten hierin worden verwerkt. Verder is ruimte voor roeien belangrijk. Vervolgens wordt er steeds meer gesport in de openbare ruimte. Parken leven hierdoor maar er moet wel voor gezorgd worden dat een en ander niet gaat knellen met andere gebruikers. Indien nodig dient extra ruimte te worden gecreëerd. Graag een toezegging. Tot slot mist de VVD ruimte voor sporten die men nu nog niet kent. De partij mist in de sportagenda ook een link met het hier en nu.

De heer Bakker (D66) vraagt aan welke sporten de VVD ruimte zou willen bieden.

De heer Van Dalen (VVD) denkt dat er wellicht nieuwe sporten gaan komen die nu nog niet bekend zijn. Squash was destijds bijvoorbeeld een nieuwe sport.

2410 **De heer Wijmenga** (ChristenUnie) vindt het geen goed idee om nu al sporthallen te gaan bouwen voordat duidelijk is welke sport daarin gaat plaatsvinden.

De heer Van Dalen (VVD) denkt dat geanticipeerd moet worden op nieuwe sporten. Dit betekent niet dat er lege zalen neergezet moeten worden.

2420 **Mevrouw Kleinrensink** (GroenLinks) zegt dat er een mooie sportagenda voor ligt met ambitie voor ruimte voor sport in een groeiende stad en sporten voor iedereen. Het is fijn, zeker na afgelopen jaar met corona, dat er expliciet aandacht is voor sporten in de openbare ruimte en een beweegvriendelijke omgeving. Het is ook fijn dat is opgenomen hoe de openbare ruimte door verschillende groepen, zoals meisjes

en ouderen, gebruikt kan worden. Vervolgens vraagt GroenLinks hoe ervoor gezorgd wordt dat sport niet alleen op zichzelf staat maar juist ook bijdraagt aan de verschillende opgaven van het sociaal domein, de zorg en het onderwijs. Een tijdje geleden is er een mooie raadsinformatiebijeenkomst geweest over beweegonderwijs. Wat is er gedaan om stappen samen vorm te geven? Dan het inclusief sporten. In de agenda is veel aandacht voor hoe sport een onderdeel van de wijk is. GroenLinks is hierover te spreken juist ook omdat sporten heel laagdrempelig moet zijn. Complimenten daarvoor. Een onderdeel dat heel goed past bij sport voor iedereen is het inclusief sporten maar dit komt weinig terug in de agenda. Hoe wordt gezorgd voor voldoende sportaanbod voor mensen met een fysieke, psychische of verstandelijke beperking? Vervolgens de concrete stappen. Hoe verhoudt een en ander zich ten opzichte van sportakkoord en de sportnota? De fractie vraagt ook hoe per jaar gezien kan worden welke ambities worden gerealiseerd. In de voorjaarsnota zitten vaak hele duidelijke investeringen. Kunnen andere zaken hier ook in terugkomen zoals de koppeling met andere domeinen en het sporten voor iedereen? Is het college bereid om een keer per jaar een uitwerking te sturen in de voorjaarsnota of los?

De heer Van Dalen (VVD) vraagt of GroenLinks het ermee eens is dat het actieplan ontbreekt.

Mevrouw Kleinrensink (GroenLinks) zegt het deels met de heer Van Dalen eens te zijn. In de voorjaarsnota is al goed terug te zien waar extra accommodaties worden aangelegd. De andere, sociale en zachtere ambities dienen ook een plek te krijgen. Zij vervolgt haar bijdrage. De provincie heeft ook een sportagenda opgesteld. Is er hieromtrent een samenwerking met de provincie zodat ambities op elkaar aansluiten? Dan de accommodaties. Bij de gebiedsontwikkeling zit een barcode. In hoeverre is de afdeling Sport vanaf het begin betrokken bij gebiedsontwikkelingen en in hoeverre kunnen sporters meepraten?

De heer Bosse (PvdA) wil graag eens praten over de verschillende KPI's die aan de sportagenda gehangen kunnen worden.

Mevrouw Kleinrensink (GroenLinks) verduidelijkt dat een KPI een consultant is. GroenLinks wil graag meedenken over hoe we bewegen en sporten samen verder vormgeven. Zij vervolgt haar bijdrage. Het is fijn dat er in de sportagenda ruimte is voor de meer creatieve vormen, zoals blaashallen. GroenLinks is hier niet op tegen maar de plek van een blaashal is wel belangrijk vanwege de ecologische waarden. De fractie zal per keer kijken of iets mogelijk is of niet.

De heer Van Dalen (VVD) mist de voorbeeldrol die topsporters kunnen spelen.

Mevrouw Kleinrensink (GroenLinks) denkt dat topsporters een voorbeeldrol kunnen spelen. Op dit moment kiest GroenLinks wel voor de breedtesport omdat hier nu aandacht voor nodig is.

De heer Van Steeg (CDA) geeft aan dat hij enthousiast was geworden van de raadsinformatiebijeenkomst. Vervolgens geeft het CDA het college een compliment over de Vuelta die naar Utrecht komt. Dit is heel mooi en hier dient zoveel mogelijk uit gehaald te worden. Sportverenigingen dienen hierbij betrokken te worden. Met betrekking tot sportcapaciteit sluit de CDA-fractie aan bij de fracties van de PvdA en Student&Starter. Zaken hieromtrent gaan niet goed en het college heeft onvoldoende voeling met de verenigingen. Verder leidt binnenstedelijk bouwen tot krapte en druk op sportverenigingen.

Mevrouw Kleinrensink (GroenLinks) vraagt wat het actieplan gaat behelzen.

2480 **De heer Van Steeg** (CDA) verbaast zich over het verschil in niveau waarop gepraat wordt. GroenLinks heeft het idee dat een en ander best goed gaat en het CDA hoort van de clubs dat de afstand enorm is.

Mevrouw Kleinrensink (GroenLinks) zegt oprecht benieuwd te zijn wat erin het actieplan komt te staan.

2490 **De heer Van Steeg** (CDA) ziet in eerste instantie graag een gemeente die beter luistert naar verenigingen. Verder dient er op plekken waar een tekort aan capaciteit dreigt, eerder een plan te komen. Hij vervolgt zijn bijdrage. Het is jammer dat er geen budget zit bij de sportagenda. Het CDA roept de wethouder op de sportagenda meer concreet te maken. Dit geldt bijvoorbeeld voor talentontwikkeling. Ziet de wethouder hierin een rol van de gemeente?

Mevrouw Sturkenboom (Student&Starter) vraagt wat het CDA zelf denkt rondom talentontwikkeling.

De heer Van Steeg (CDA) denkt dat de gemeente een faciliterende rol heeft naar de clubs.

2500 **De heer Bosse** (PvdA) vraagt of dit de focus is die het CDA wil leggen. Moet niet juist, zeker na het afgelopen jaar met corona, geprobeerd worden om iedereen aan het sporten te krijgen?

Mevrouw Sturkenboom (Student&Starter) vindt het niet goed dat breedtesport en topsport tegen elkaar uitgespeeld worden. Er dient een link gelegd te worden.

2510 **De heer Van Steeg** (CDA) gaat in op de digitalisering. Er zijn veel mogelijkheden om digitalisering en sport bij elkaar te brengen en jeugd meer te betrekken bij sport. Wat wil de wethouder doen hieromtrent? Tot slot de koppeling met datgene wat in wijken gebeurt. Verenigingen geven aan dat zij niet de hulp krijgen van gemeenten die zij willen hebben hieromtrent. Het gaat hier om de koppeling met het sociale domein. Kan gekeken worden of de sportverenigingen kunnen worden bijgestaan om oplossingen te vinden voor de sociale problematiek?

2520 **De heer Bakker** (D66) dankt iedereen die heeft meegewerkt aan de sportagenda. D66 kan zich goed vinden in de thema's en spelprincipes. Bij een aantal thema's kan een en ander nog beter of scherper. Allereerst de concreetheid van de agenda zelf. Deze kan beter en de fractie sluit hieromtrent aan bij hetgeen de heer Wijmenga hierover heeft gezegd. Ten tweede de rol van de gemeente. Deze kan scherper worden gemaakt. Dan de drie beleidsdocumenten sportnota, het sportakkoord en de sportagenda. Weten de medewerkers van de wethouder en de mensen bij sport Utrecht nu wat het beleid is? En kunnen deze drie documenten samengaan met elkaar en zo ja, welke is dan leidend? Graag een reactie. Vervolgens het punt van het vergroten van de sportdeelname. Uit onderzoek blijkt dat dit moeilijk van de grond komt. Toch zou hier volgens D66 de focus van de sportagenda op moeten liggen. Graag een reactie van de wethouder. Dan het sporten in de openbare ruimte. Het is mooi dat hier veel aandacht voor is. D66 spreekt liever van een beweegstimulerende omgeving. Er mag wat meer lef en creativiteit worden getoond. Dan een vraag over de 'urban sports'. Wie behartigt de belangen hieromtrent? Graag de toezegging dat 'urban sporters' en jongeren meedenken. Met betrekking tot de sportcapaciteit merkt de fractie op, dat hier al veel over is gezegd. Het bestaande aanbod dient slimmer, creatiever en flexibeler te worden ingezet. Er dient ook meer maatwerk te worden geleverd. Verder gaat het veel over het dak van de IKEA. Dit voorbeeld wordt wat sleets, D66 zoekt naar andere, nieuwe innovatieve voorbeelden.

2530

De heer Van Dalen (VVD) vraagt waar D66 voetbalvelden wil neerleggen.

De heer Bakker (D66) antwoordt dat Academie 10 bij het Berlijnplein een mooi voorbeeld is. Hij vervolgt zijn bijdrage. De link met volksgezondheid, welzijn, preventie en sociaal domein mist D66. Waarom is deze link zo onderbelicht? Tot slot de sportevenementen. Dit onderwerp ontbreekt in de sportagenda. Wil het college een strategie voor of doorkijk maken naar, wat men inhoudelijk wil bereiken op sport, de breedte- maar ook topsport en evenementen? Graag een reactie.

De heer Bosse (PvdA) vraagt op welke zaken de gemeente de leiding zou moeten nemen.

De heer Bakker (D66) zegt dat D66 voor de sportwet is. Verder kan de gemeente iets doen aan de sportcapaciteit en het sporten in de openbare ruimte.

Mevrouw Sturkenboom (Student&Starter) zegt dat de sportagenda heel prettig is. Een bepaalde mate van concreetheid mist wel. De sportcapaciteit blijft de grootste uitdaging. Dan het punt samen sportstad maken. Tijdens de raadsinformatiebijeenkomst is aangegeven dat niet meer goed helder is wie het mandaat heeft als van koers wordt gewijzigd en dat ook niet helder is tot op welke hoogte organisaties mogen mee beslissen en inbreng leveren. Er dienen daarom heldere kaders te worden meegegeven. Student&Starter vraagt of er ook een onafhankelijk orgaan kan komen dat gevraagd en ongevraagd advies kan geven op de sportagenda. Vervolgens het punt ruimte voor sport in een groeiende stad. De fractie vraagt hoe sport vooraf meegenomen kan worden in ruimtelijke ontwikkelingsplannen. Verder dient het anders werken een plek te krijgen. Misschien kunnen er meer mogelijkheden komen om ook overdag te sporten. Voorts vraagt de fractie of de tweejaarlijkse rapportage voldoende is om de sportcapaciteit hierop te berekenen. Student&Starter denkt dat er een tandje bij moet om de norm bij te gaan stellen. De partij is wel positief over de multifunctionele alternatieven die in het stuk staan. Dan sport in de openbare ruimte. Komen er nog meer Athletic Skills Model velden en sportcontainers bij? Verder is binnen openbare ruimte een nieuw fenomeen. Kan dit worden meegenomen in het raadsvoorstel? Tot slot het onderwerp talentontwikkeling. Student&Starter ziet veel terug uit de motie van 2019. Voor de fractie gaat talentontwikkeling over de ontwikkeling van ieders talent. Door meer bewegen en sporten kunnen motorische vaardigheden worden vergroot en plezier in sport helpt daarbij. Kunnen deze zaken meer terugkomen in de sportagenda? Graag een toezegging. Tot slot dienen er helden te kunnen blijven ontstaan. Dit betekent dat de kaders van clubs, trainers, coaches en bestuur een gedegen opleiding moeten kunnen krijgen en dat er aansluiting is bij professionele clubs.

De heer Simsek (DENK) zegt dat DENK de ambitie toejuicht om te werken naar een optimale sportinfrastructuur. De spelprincipes in het raadsvoorstel spreken aan. Naar aanleiding van het raadsvoorstel een aantal vragen aan de wethouder. Ten eerste vraagt DENK wat er wordt bedoeld met de term beweegvriendelijkheid en in hoeverre erbij dit doel rekening wordt gehouden met mensen met een geestelijke of lichamelijke beperking. Graag een reactie. De gemeente heeft in de sportagenda aangegeven mensen aan te moedigen om met de fiets naar de sportvoorzieningen te komen. Hoe wil de gemeente dit doen? Verder hoort de fractie graag hoe wordt gecommuniceerd over tijdelijke beschikbaarheid dan wel niet beschikbaarheid van sportvoorzieningen. Is er in de communicatie ook aandacht voor specifieke groepen zoals laaggeletterden en inwoners die de Nederlandse taal onvoldoende machtig zijn? Hoe actief zoekt de gemeente naar drempels die mensen ervan weerhouden om te sporten en wat gaat zij eraan doen om die weg te nemen? In het Utrechtse sportakkoord wordt gesproken over een pedagogische versterking van sportaanbieders. Er worden trainingen en cursussen genoemd. Zijn dit algemene cursussen of zijn er trainingen en cursussen beschikbaar voor het begeleiden en trainen van specifieke doelgroepen? Als burgers nog niet tevreden zijn over het sportaanbod omdat dit niet bij hen aansluit, waar kunnen zij dan terecht? Bij de raadsinformatiebijeenkomst van 18 mei hebben verschillende sportaanbieders

aangegeven dat een tijdlijn wordt gemist. Is de wethouder bereid om een tijdlijn te maken? Tot slot is tijdens de raadsinformatiebijeenkomst ook naar boven gekomen dat sportaanbieders het gevoel hebben dat de gemeente tegenover hen staat. Dit is een zorgelijk signaal.

2600 **De heer Wijmenga** (ChristenUnie) vraagt of DENK bedoelt, dat de gemeente mensen moet gaan helpen om eigen sportaanbod te gaan organiseren. Wat ziet DENK als rol voor de gemeente?

De heer Simsek (DENK) zegt dat als mensen in hun buurt geen sportaanbod kunnen vinden waar zij naar op zoek zijn, dat zij dan bij de gemeente aan meer informatie moeten kunnen komen.

2610 **De heer Boudens** (SP) merkt op dat de sportagenda op een aantal punten redelijk goed ontvangen lijkt door de Utrechtse sportwereld. Vooral de toegenomen dialoog tussen de gemeente en sportbestuurders moedigt de SP-fractie aan. Volgens bepaalde sportbestuurders bestaat er een vijandbeeld met betrekking tot de gemeente. Wat kan de wethouder hieraan doen? Verder lijken het thema 'voldoende ruimte voor sport in een groeiende stad' en het spelprincipe 'iedereen doet mee' loze kreten te zijn. Zonder uitzondering geven sportbestuurders aan dat verenigingen kampen met capaciteitsproblemen waardoor er lange wachtrijen ontstaan. Dit is zeer zorgelijk. De investeringen die voorgesteld worden in de voorjaarsnota, juicht de SP toe. Deze zijn alleen niet voldoende. Verder heeft de fractie moeite met de drie verschillende documenten. En met het aanpassen van een titel wordt niet uit de armoede gekomen.

2620 **De heer Temming** (Stadsbelang Utrecht) geef aan dat de fractie graag meer concrete plannen ziet in de sportagenda. Daarnaast dient meer aandacht te gaan naar de capaciteitsproblemen. Stadsbelang Utrecht vraagt hoe hier oplossingen voor gezocht worden zolang binnenstedelijk wordt ingezet op bouwen. Verder is het fijn dat wordt ingezet op de komende decennia. Zouden er vast voorstellen kunnen komen voor de lange termijn?

De voorzitter schorst de vergadering voor vijftien minuten.

2630 **Wethouder Van Ooijen** gaat eerst in op vragen die gesteld zijn over de concreetheid. De concreetheid is niet altijd even precies aangegeven. In de sportagenda staan spiegelgesprekken genoemd en deze kunnen uitgebreid worden zodat een soort jaarlijkse koers van Utrecht kan worden bepaald. Met raadsleden en het veld kan dan bekeken worden hoe een en ander ervoor staat. Vervolgens is gevraagd hoe de sportnota, het sportakkoord en de sportagenda met elkaar samenhangen. Hiernaast is er ook de ruimtelijke strategie Utrecht. Deze is ongelofelijk belangrijk ook voor de sportagenda, en ook de tweejaarlijkse voortgangsrapportage over de capaciteit. De sportagenda geeft kort en krachtig aan welke 'ballen op de stip' worden gelegd de komende jaren. Sport in de openbare ruimte is een belangrijke 'stip', net als sport en gezondheid in het maatschappelijk middenveld, de accommodaties en talentontwikkeling.

2640

De heer Bosse (PvdA) vraagt of aan de voorkant indicatoren meegenomen kunnen worden.

De heer Van Steeg (CDA) begrijpt dat er 'ballen op de stip' worden gelegd. Wanneer wordt er 'gescoord'?

2650 **Wethouder Van Ooijen** antwoordt dat er in de sportnota hele duidelijke indicatoren staan. Er staan ook indicatoren in de begroting en verder kan het best voorkomen dat een indicator wordt gemist. In dat geval kan er een worden toegevoegd. In de koers en de spiegel zal bekeken worden of een en ander verloopt zoals gewenst.

De heer Bakker (D66) ondersteunt het idee van de sportagenda. Een spiegelgesprek is ook goed. Hij vraagt of niet op een rij gezet moet worden wat al is gerealiseerd van de sportnota en wat is blijven staan en wat nieuw nodig is.

2660 **Wethouder Van Ooijen** geeft aan dat best lang getwijfeld is over of dit nu het juiste instrument is. Het meest logisch is, dat de oude beleidsnota wordt vervangen door een nieuwe. Samen met veld is ervoor gekozen om een andere keuze te maken. Het signaal dat gericht dient te worden op actie, heeft ervoor gezorgd dat de nota verlengd is en concrete uitdagingen worden aangegaan. De raad is middels een brief geïnformeerd over het feit dat echt een andere keuze wordt gemaakt met deze agenda. De raad heeft toen aangegeven welke onderwerpen er in terug moesten komen. Vooralsnog vinden de medewerkers een en ander werkbaar. Mocht er toch iets niet werken, dan zal het een of ander worden vervangen. De wethouder vervolgt met het onderwerp capaciteit. De capaciteit knelt en piept op dit moment. De tweejaarlijkse rapportage die wordt gemaakt, is niet gebruikelijk in gemeenten. Meestal maken gemeenten een rapportage voor een langere periode. In Utrecht wordt dus iedere twee jaar gekeken of er nog wordt voldaan aan de

2670 capaciteitsbehoefte. Vervolgens wordt een en ander elk jaar bij de voorjaarsnota doorvertaald naar een noodzakelijke capaciteit.

De heer Van Steeg (CDA) bespeurt een papieren werkelijkheid tegenover een werkelijkheid die in de praktijk bij verenigingen leeft. Verenigingen worden onvoldoende gehoord door de gemeente.

2680 **Wethouder Van Ooijen** bestrijdt dat de rapportage en de capaciteitsbehoefte een papieren werkelijkheid zijn. Hier rolt een opdracht uit om uiteindelijk op bepaalde plekken tot investering over te gaan. Verder kan het best zijn dat er soms discussie is over de rapportage. Het instrument kan worden aangescherpt indien nodig.

De heer Van Steeg (CDA) vraagt hoe verenigingen makkelijker ingang vinden tot de beleidsmakers.

2690 **Wethouder Van Ooijen** antwoordt dat de gemeente processen die gaan over het uitbreiden van binnenstedelijke sportaccommodaties, beter moet gaan aanpakken. Hij vervolgt zijn beantwoording met het beeld dat niet geïnvesteerd zou worden. Dit beeld weersprekt de wethouder en hij wijst op de hallen, Cartesiusdriehoek, Leidsche Rijn, Voordorp, Bontekoelaan, Merwedekanaalzone, op datgene wat er in de RSU staat voor een langere periode, velden Maarschalkerweerd, Overvecht, hockeyvelden in Overvecht en Rijnvliet.

De heer Bosse (PvdA) vraagt of de wethouder vindt dat er voldoende capaciteit is in de stad voor het huidige aantal inwoners. Verder vraagt hij hoe problemen in de toekomst worden voorkomen.

2700 **Wethouder Van Ooijen** antwoordt dat hij generiek bezien nu geen 'ja' of 'nee' kan antwoorden op de vraag van heer Bosse. Er zijn verenigingen die meer dan voldoende capaciteit hebben. Hockeyverenigingen kampen veelal met krapte. Vervolgens gaat de wethouder in op de vraag hoe in de toekomst problemen worden voorkomen. De proceskwaliteit zal omhoog moeten de komende jaren maar dit betekent niet dat er nooit meer wrijving ontstaat.

De heer Bosse (PvdA) benadrukt dat het probleem is, dat de wethouder geen antwoord kan geven op de vraag of er wel of geen capaciteitsprobleem is.

Wethouder Van Ooijen merkt op dat uit de capaciteitsraming komt dat er een capaciteitstekort is. Er zal dus geïnvesteerd moeten worden om mee te kunnen gaan met de capaciteitsbehoefte. Hij vervolgt zijn beantwoording. Het is de bedoeling dat

2710 capaciteit maximaal wordt benut. Dit betekent bijvoorbeeld dat ook gesport moet kunnen worden op tijdstippen waarop men dat niet gewend is en dat vraagt iets van de verenigingscultuur. Dan de concrete samenwerking tussen volksgezondheid en sport. De wethouder zegt toe dat hieromtrent 'de bal nog niet expliciet op de stip wordt gelegd'. Hier zal op teruggekomen worden in combinatie ook met het sociaal domein.

De heer Wijmenga (ChristenUnie) vraagt of de wethouder iets gaat toevoegen aan de agenda of dat hij op een later moment een brief stuurt.

2720 **Wethouder Van Ooijen** antwoordt dat iets aan de agenda zal worden toegevoegd. Vervolgens geeft hij aan dat braakliggende terreinen zoveel mogelijk benut zullen worden. De wethouder wijst bijvoorbeeld op het skatepark bij het Jaarbeursplein. Verder wordt bekeken hoe groen en sport elkaar kunnen versterken. In het eerste kwartaal komt er een brief naar de commissie over hoe sport en groen in balans worden gehouden. Experts en bewoners zullen meepraten. Het dubbelgebruik speelt vooral bij nieuwe gebiedsontwikkelingen. Bij nieuwe ontwikkelingen wordt dus bekeken of dubbelgebruik haalbaar is. Dan de breedtesport versus topsport en evenementen. Deze zaken horen volgens de wethouder bij elkaar. Bij veel verenigingen vormen topsporters een inspiratie, met name voor jeugd, en
2730 evenementen zijn voor veel mensen een manier om hun sport te beoefenen. Verder is kunstgras van groot belang om mee te groeien. Ten aanzien van rubbergranulaat merkt hij op, dat het, het huidige beleid is om dit niet meer toe te passen. Er wordt alleen 'TPE infill' toegepast. Dit is niet de variant waar zoveel discussie over is. Dan het inclusief sporten. De wethouder is blij dat dit een prominent onderdeel is van het sportakkoord. Het is belangrijk dat sportaanbieders aanvragen doen. De faciliteiten en financiële faciliteiten zijn er.

Mevrouw Kleinrensink (GroenLinks) merkt op dat er een verbinding is met andere beleidsterreinen.

2740 **Wethouder Van Ooijen** antwoordt dat rondom sport voor jeugd en ouderen veel wordt gedaan om opgelopen zorgachterstanden vanwege corona op te lossen. Een en ander hieromtrent wordt gefinancierd vanuit de zorginfrastructuur. Verdere suggesties hoort hij graag. Vervolgens gaat de wethouder in op de combinatie met het beweegonderwijs en het onderwijs in de wijk. Als het beweegonderwijs, de buurtsportcoach en sportaanbieder in de wijk samenkomen en aanbod neerleggen, dan worden iets neergelegd waar jongeren bij betrokken worden. Het college wil deze driehoek versterken. Vervolgens is gevraagd of sport zo vroeg mogelijk
2750 betrokken kan worden bij gebiedsontwikkelingen en accommodaties. Het college probeert het betrekken van sport te vervroegen. Met betrekking tot het sportakkoord van de provincie merkt de wethouder op, dat dit een mooi sportakkoord is maar dat de gemeente had gehoopt op concrete financiële mogelijkheden en aanknopingspunten. Dit mist de gemeente dus een beetje. De PvdA vroeg hoe sport betaalbaar wordt en blijft. De U-pas kan hier iets voor betekenen en het Paul van Janssportfonds. Verder is het zo, dat sportdeelname vaak ook door andere barrières dan financiële wordt tegengehouden. Dit zijn dan sociale of communicatie barrières. De PvdA merkt ook op dat sportdeelname achteruit holt. Het klopt dat corona een grote impact heeft. Over het algemeen blijven de lidmaatschappen bij verenigingen
2760 nog op peil. Bij commerciële of semi-commerciële partijen vallen de grootste klappen.

De heer Bosse (PvdA) merkt op dat een lidmaatschap van een ijshockeyvereniging of een basketbalvereniging honderden euro's per jaar kost. Dit geldt ook voor mensen die niet in aanmerking komen voor een U-pas.

Wethouder Van Ooijen antwoordt dat hij niet gaat over de hoogte van de lidmaatschapsgelden. Hier gaan de verenigingen en commerciële partijen zelf over.

2770 De gemeente heeft alleen invloed op de tarieven die gevraagd worden voor de accommodaties. Hij vervolgt zijn beantwoording. Tegen de heer Van Dalen zegt de wethouder dat nieuwe sporten worden genoemd op pagina 12. Het college probeert ook deze te ondersteunen. De SP had het over een vijandsbeeld en over een bezuiniging. De wethouder heeft even niet paraat om welk bedrag het gaat. Verder is sport zeker niet de laatste stelpost van de begroting. Het CDA vroeg of het maximale uit de Vuelta gehaald kan worden. Dat wil het college absoluut. Via het actieprogramma worden verenigingen en de gehele sportstructuur betrokken. Voorts is opgemerkt dat bij de agenda geen budget zit. Er is voor gekozen om dit deel niet opnieuw te gaan doen. In de sportnota zit een financiële doorkijk. Met betrekking tot talentontwikkeling merkt hij op, dat hij de sportagenda op dit punt redelijk concreet vindt.

2780 **De heer Van Steeg** (CDA) vraagt hoe verenigingen kunnen profiteren van initiatieven.

Wethouder Van Ooijen antwoordt dat verenigingen die een concreet initiatief nemen kunnen kijken of zij via het sportakkoord daar ruimte voor kunnen krijgen. Ten tweede kunnen zij direct schakelen met Sport Utrecht.

2790 **De heer Van Steeg** (CDA) vraagt om een en ander in het sportakkoord te regelen met de initiatieven die beschreven staan.

Wethouder Van Ooijen hoort graag wat de heer Van Steeg precies mist. Het tweede punt gaat over digitalisering. De wethouder zegt toe dit punt op te nemen in de sportagenda. Vervolgens gaat hij in op de koppeling met de wijken en het wegnemen van drempels. Het college denkt dat drempels die contact leggen belemmeren, weggenomen moeten worden.

De heer Van Steeg (CDA) denkt dat het inderdaad daarom gaat. Mensen moeten de weg weten en de gemeente dient een luisterend oor te hebben.

2800 **Wethouder Van Ooijen** neemt dit mee in de toezegging die hij heeft gedaan met betrekking tot de link met gezondheid. D66 noemde het dak op de IKEA. De wethouder ziet graag dat initiatiefnemers met innovatieve ideeën zich melden. D66 noemde ook de beweegprikkelende omgeving. Er kan gekeken worden of de nota in taalkundig opzicht op dit punt versterkt kan worden zodat de term 'beweegprikkelend' vaker gebruikt wordt.

De heer Bakker (D66) zegt dat hij de term 'beweegstimulerend' heeft gebruikt. Het woord toevoegen is mooi maar het gaat vooral om de stimulans.

2810 **Wethouder Van Ooijen** merkt op dat de gemeente zich telkens 'adaptatief' moet opstellen. Een skatebestuur is de gemeente bijvoorbeeld nog niet tegengekomen. Het kiezen voor een bepaalde vorm werkt daardoor niet. Verder dient integraal naar evenementen te worden gekeken. De wethouder zal terugkomen op hoe hier precies mee om wordt gegaan. Student&Starter had het over sporthelden. Deze zijn nodig en er zijn trainers nodig die deze sporthelden opleiden. Het sportakkoord heeft gezorgd voor kwalitatief hoogwaardigere trainingen. Het train de trainer concept. Vervolgens vraagt de wethouder wie nu eigenlijk het mandaat heeft. Het is zo, dat conform de spelprincipes slim wordt samengewerkt. Soms zal dan de gemeente de leiding nemen en soms zal een partij zelf de leiding nemen of een keuze maken. Het hangt van de context af wie het mandaat heeft. Per casus dient men expliciet te zijn over hoe de rolverdeling in elkaar steekt. Verder is gevraagd of er nog meer 'sportcontrainers' komen. De wethouder wijst erop dat die geld kosten. Er dient meer structuur te worden aangegeven zodat een prikkelende omgeving gebouwd kan worden. Met betrekking tot de openbare binnenruimte zegt de wethouder toe dat sport hierin ook gestimuleerd moet worden. Er is gevraagd of talentontwikkeling en

2820

motorische vaardigheden opgenomen kunnen worden. Deze zijn belangrijk maar iets te specifiek om hier neer te leggen. Deze horen bij het sportakkoord. DENK vroeg ruimte voor mensen met een beperking. Er wordt aan gewerkt om voor hen ruimte voor te scheppen. Met betrekking tot het gebruik van de fiets merkt de wethouder op, dat mensen hun fiets moeten kunnen stallen. De fietsparkeercapaciteit dient op orde te zijn. Dan de communicatie met laaggeletterden. Op dit moment wordt niet iedereen bereikt. De inzet hierop dient te worden versterkt.

De heer Simsek (DENK) vraagt of de wethouder concrete actiepunten kan benoemen met betrekking tot de communicatie.

Wethouder Van Ooijen antwoordt dat de rol van Sport Utrecht belangrijk is. Hij denkt dat hij met Sport Utrecht het gesprek aan moet gaan. Hij vervolgt zijn beantwoording met de pedagogische versterking en de vraag of deze algemeen of specifiek is. Dit hangt af van het specifieke sportaanbod en de aanbieder die daarvoor kiest.

De heer Van Dalen (VVD) vraagt wat er voor de roeiers gedaan gaat worden.

Wethouder Van Ooijen antwoordt dat hij een paar weken geleden samen met wethouder Diepeveen hierover een goed gesprek heeft gehad met de roeiverenigingen. Er zijn toen ook een aantal concrete afspraken gemaakt, ook over hoe het roeien op het Merwedekanaal mogelijk kan blijven. De wethouder stelt voor dat de afspraken en datgene wat verder geformaliseerd en geconcretiseerd wordt, gedeeld wordt met de commissie.

De heer Van Steeg (CDA) vraagt of de zeeverkenners ook zijn meegenomen in de gesprekken.

Wethouder Van Ooijen antwoordt dat het gesprek met de drie roeiverenigingen was. De zeeverkenners neemt hij graag mee. In de brief die de wethouder eerder heeft toegezegd aan de heer Van Dalen zal hij terugkomen op de positie van de zeeverkenners.

De heer Bakker (D66) vraagt of de drie documenten, de sportagenda, het sportakkoord en de sportnota, samengaan. Sluit het ene document het andere niet op bepaalde punten uit?

Wethouder Van Ooijen antwoordt dat hij hier nadrukkelijk aandacht voor heeft gevraagd. Er is geconstateerd dat in de constructie zaken op elkaar aansluiten. In het sportakkoord zit eigenlijk een financiële doorvertaling. De sportnota kent meer de langere lijnen met een aantal doelstellingen. Een en ander is niet tot het laatste detail uitgezocht maar in algemene zin is het zo dat de drie documenten in elkaar passen tot een werkbare beleidsconstructie.

Mevrouw De Vries (PvdD) had gevraagd om de toezegging dat in alle Utrechtse sportkantines gezond en duurzaam voedsel beschikbaar zal zijn.

De heer Bosse (PvdA) had een vraag gesteld over de kantoortuinen in de sporthallen. En kan sport bovenaan komen te staan bij ruimtelijke ontwikkelingen?

De heer Simsek (DENK) had gevraagd naar een tijdlijn met ideeën.

Mevrouw Sturkenboom (Student&Starter) had een punt gemaakt over een commissie van sportwijken. Bij talentontwikkeling miste de fractie de aandacht voor ieder sporttalent. Verder ziet Student&Starter graag dat sport vooraf wordt meegenomen in ruimtelijke plannen. Tot slot kan misschien iets gedaan worden met anders werken of thuiswerken, dit in relatie tot sportcapaciteit.

De heer Van Dalen (VVD) vraagt naar de druk die op parken ontstaat.

2890 **Wethouder Van Ooijen** heeft de tijdlijn mee proberen te nemen in het punt over concretisering en detaillering. De wethouder geeft aan geen tijdlijn te zullen maken. Er zal jaarlijks teruggekomen worden op hoe het staat met de ambities. Dan de kantoortuinen in sporthallen. In de RSU is aangegeven waar sportcapaciteit wordt toegevoegd en Rijnenburg zit daar ook in. De VVD noemde de druk op de parken. Die is er maar parken zijn nu eenmaal openbare ruimte. Er dient voor gewaakt te worden dat er regimes komen die zeggen wanneer men wel of niet in een park mag komen.

De heer Van Dalen (VVD) merkt op dat wellicht de drukte van de parken gemeten kan worden zoals dat tijdens corona ook is gedaan in de binnenstad.

2900 **Wethouder Van Ooijen** stelt voor deze suggestie mee te nemen. Met betrekking tot de gezonde kantine antwoordt de wethouder nog expliciet terug te komen op de relatie sport en gezondheid. Op een aantal punten wil hij de nota hieromtrent nog expliciteren. Student&Starter had het over een commissie van sportwijzen. Er wordt al veel gebruik gemaakt van sportwijzen in de stad. Vervolgens is de wethouder het ermee eens dat ieders talent moet worden benut. Als dit niet duidelijk genoeg in de nota staat, dan zal deze daarop worden verduidelijkt. Tot slot het thuiswerken in relatie tot sportcapaciteit. Dit doet vooral iets met de openbare ruimte en openbare binnenruimten. Mensen die thuiswerken zullen waarschijnlijk meer gebruikmaken van sportfaciliteiten dichtbij hun thuisomgeving.

2910 **Mevrouw Sturkenboom** (Student&Starter) vraagt of met werkgevers in de stad gekeken kan worden of werknemers gestimuleerd kunnen worden om te gaan sporten. Overdag zijn de gemeentelijke accommodaties vaak leeg.

Wethouder Van Ooijen denkt dat het ingewikkeld wordt als de gemeente aan werkgevers vraagt de behoefte in kaart te brengen en deze te matchen met gemeentelijke accommodaties. Hij moet er even over nadenken. Ten slotte geeft de wethouder aan dat hij met een strekt ter vervanging zal komen voor de agenda.

2920 **De voorzitter** constateert dat de tweede termijn ingaat.

De heer Van Dalen (VVD) vraagt of met de strekt ter vervanging een en ander ook meer concreet wordt.

Wethouder Van Ooijen antwoordt dat hij nadrukkelijk een aantal punten heeft genoemd waarop hij meer concreet wil worden, bijvoorbeeld met betrekking tot gezondheid en sport. Hij heeft ook een aantal suggesties gehoord voor versterkingen, die hij wil gaan concretiseren. Een actieplan gaat er niet komen.

2930 **De heer Wijmenga** (ChristenUnie) is blij met de toezegging en dankt de wethouder voor zijn beantwoording. Hij is benieuwd naar de strekt ter vervanging.

De heer Bakker (D66) kijkt ook uit naar de strekt ter vervanging. Iets langere behandeling in de raad is fijn. Verder overweegt de D66-fractie een motie.

De heer Bosse (PvdA) wacht de strekt ter vervanging af. De fractie denkt nog wel na over een motie met betrekking tot een actieplan om te komen tot extra capaciteit.

2940 **Mevrouw Sturkenboom** (Student&Starter) wacht de strekt ter vervanging af. De fractie broedt op moties en of amendementen.

De heer Van Dalen (VVD) sluit aan bij de andere fracties. Hij vraagt wanneer de commissie een concreet actieplan kan verwachten.

De voorzitter constateert dat er een strekt ter vervanging komt en geen actieplan. Zij herhaalt de toezeggingen. Dit agendapunt gaat als B-punt naar de raad. Er zal een bespreektijd van een uur worden gereserveerd. Hij sluit de vergadering om 23.35 uur.

LIJST VAN TOEZEGGINGEN

2950

Wethouder Eerenberg

zal met betrekking tot agendapunt 6, Raadsvoorstel Zienswijze conceptbegroting 2022 GGDrU

- Na de zomer (september) in een corona bijeenkomst het gesprek met de raad aan gaan over wat we van de corona situatie geleerd hebben en hoe we in de toekomst daar op kunnen inspelen in samenwerking met de GGDrU
- In de eerst volgende coronabrief terugkomen op de vraag of het mogelijk is om de groep 25 – 35 jaar als aparte groep uit te lichten waar het gaat om mentale gezondheid.

2960

Wethouders Voortman en Van Ooijen

Zullen met betrekking tot agendapunt 7, Situatie Arbeidsmigranten in Utrecht

- In Q4 2021 met een brief komen waarin ze ingaan en/of terugkoppeling geven op de volgende punten:
 1. uitkomst van het onderzoek bijhouden tijdelijke verblijfplaats;
 2. uitkomst van de vergelijking van de bestanden NRI en UWV (of/hoeveel arbeidsmigranten er zijn die langer dan 4 maanden in Utrecht verblijven);
 3. terugkoppeling / stand van zaken van de look and feel van de website IWCR in relatie tot de doelgroep arbeidsmigranten en het maken van een link naar de website Work in NL;
 4. terugkoppeling / stand van zaken gesprekken met Barka en Huis voor Vrede over wat er nog verbeterd kan worden voor de bestaande belangenbehartigers van EU-arbeidsmigranten;
 5. toelichting op hoe contacten met partners verlopen als het gaat om melding van misstanden in huisvesting;
 6. terugkoppeling van uitvraag bij uitzendbureaus waar de gemeente mee samenwerkt over bijdrage aan eventuele misstanden;
 7. terugkoppeling over verdere verbeteringen noodzakelijke zorg en equipering buurtteamorganisaties;
 8. terugkoppeling gesprek met informele taalaanbieders over of / wat er nog ontbreekt in het aanbod voor arbeidsmigranten;
 9. terugkoppeling onderzoek regionale aanpak (als dit eerder kan dan Q4, komt de wethouder hier eerder richting de raad in een brief op terug).

2970

2980

Wethouder Klein

zal met betrekking tot agendapunt 8, Raadsvoorstel Zienswijze ontwerpbegroting 2022-2025 Het Utrechts Archief

- de commissie voor het eind van 2021 informeren over de toets die plaatsvindt na de aftreding van het Rijk.

2990

Wethouder Van Ooijen

zal met betrekking tot agendapunt 9, Raadsvoorstel Utrechtse sportagenda:

- Ingaan in een STVV op:
 - gezondheid en sport, hij gaat daarbij o.a. in op de gezonde sportkantine
 - de verbinding tussen sport en digitalisering.
 - de openbare binnenruimte en op ieders sporttalent

3000

- De raad in Q1 2022 een brief sturen over de balans tussen groen en sporten (samen met wethouder Van Hooijdonk).

- In een brief terug komen op een integrale benadering van een strategie t.a.v. evenementen. In een brief die hij naast de STVV naar de raad stuurt, komt hij terug op hoe hij dit verder oppakt.
- De raad informeren over de uitkomst van gesprekken met de roeiverenigingen. Hij komt hierin ook terug op de zeeverkenners.